

**T.C.
KASTAMONU VALİLİĞİ**

**TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ
EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU
2022**

T.C.
KASTAMONU VALİLİĞİ
TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ
EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU
2022

KASTAMONU EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU
KASTAMONU TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN
2022 VERİLERİ BAZ ALINARAK,
TİCARET İL MÜDÜR V.
HALİL ALPER
KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE
VE
MEMUR
HATİCE METİN
EDİTÖRLÜĞÜNDE
HAZIRLANMIŞTIR.

İçindekiler

1.TİCARET

1.Ticarete İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler	02
1.1.Türlerine Göre Şirket Sayıları	02
1.2.Bakanlığımızca Katılım Sağlanan Şirket Genel Kurul Sayıları	03
1.3.Kurulan ve Kapanan Şirket Sayıları	04
1.4.İç Ticaret Dengesi	06
1.5.Elektronik Ticaret	06
1.6.Alışveriş Merkezleri	07
1.7.Odalar ve Borsalar	08
1.8.Tarım Ürünleri Ticareti	08
1.9.Çek Kullanımı	09
1.10.Protestolu Senetler	10
1.11.Yetki Belgeleri	10
1.12.Hal Kayıt Yaş Meyve ve Sebze Hizmetleri	11

2.Esnaf ve Sanatkârlara İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

2.1.Esnaf ve Sanatkâr Meslek Kuruluşları	12
2.2.Esnaf ve Sanatkâr İşletmesi Sayısı	12
2.3.Kurulan ve Kapanan Esnaf İşletmesi Sayısı	12
2.4.İldeki Esnaf ve Sanatkarların Sorunları ve Çözümleri	13

3.Kooperatiflere İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

3.1.Kooperatif Sayısı	14
3.2.Birlik Sayısı	14
3.3.Genel Kurul Sayısı	14
3.4.İlimizde Faaliyet Gösteren Kadın Kooperatif Sayısı	15

4.Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimine İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

4.1.Tüketici Hakem Heyeti Kararları	16
4.2.Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Faaliyetler	16
4.3.Tüketici Hakem Heyeti Karar İstatistikleri	17

2.DIŞ TİCARET

1.Dış Ticaret Dengesine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	18
2.İhracat Yapılan İlk On Ülke ile İhracata Konu İlk On Ürün Kalem Hk.Bilgiler	19
3.İthalat Yapılan İlk On Ülke ile İthalata Konu İlk On ÜrünKalem Hk. Bilgiler	20

İçindekiler

3. ÜRETİM

1. Tarım ve Hayvancılık

1.1. Tarım Alanı Kullanımına İlişkin Bilgiler	22
1.2. İlimizde Sulama Durumu	22
1.3. İlimizde Ekonomik Olarak En Önemli Ürünlerin Üretimine İlişkin Bilgiler	23
1.4. Hayvancılık Sektörüne Ait Bilgiler	24
1.5. Yıllara Göre Hayvansal Ürün Miktarları	24
1.6. İlçelere Göre Fındık Üretim Miktarları	25
1.7. Genel Tarımsal Desteklemeler	25
1.8. Balıkçılık Sektörüne Yönelik Bilgi ve İstatistikler	26
1.9. Güncel Ruhsatlı Balıkçı Gemileri Sayıları	26
1.10. Kastamonu İli Balıkçı Barınakları ve Çekek Yerleri	27
1.11. Kastamonu İli Yetiştiricilik ve Avcılık Yoluyla Elde Edilen Su Ürünleri Miktarı	27
1.12. Sarımsak Sektörüne İlişkin Bilgiler	28
1.13. Kastamonu İli Kooperatif İstatistikleri	29
1.14. Tarım Sektörünün Yapısı ve Gelişimine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	31

2. Sanayi Sektörü

2.1. Sanayi Sektörünün Yapısı ve Gelişimine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	36
2.2. Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Bilgiler	37
2.3. Sanayi İşletmelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikler	37
2.4. Organize Sanayi Bölgelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikler	38
2.5. Küçük Sanayi Sitelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikler	39
2.6. Devam Eden Sanayi Sitesi Bilgileri	39
2.7. Sektörün Sorunlarına Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	40

3. Sağlık Sektörü

3.1. Sağlık Kurumu Bilgileri	41
3.2. İl Geneli Personel Sayıları	42
3.3. Yatak Doluluk Oranları	42
3.4. Hastane Muayene Bilgileri	43

4. Kültür ve Turizm Sektörü

4.1. Turizm Sektörünün Yapısı ve Gelişimine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	44
4.2. Kültür Varlıkları ve Turizm Potansiyeline İlişkin Genel Bilgiler	45
4.3. Kastamonu Merkez Otel ve Kamu Misafirhaneleri Yatak Kapasiteleri	50
4.4. 2022 Otel Konaklama Verileri	51
4.5. 2022 Kastamonu Tescilli Kültür Varlığı Sayısı	51
4.6. Turizm Sektörünün Sorunlarına Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler	52

İçindekiler

4.İSTİHDAM

1.Çalışan Sayısına(Sigorta Türlerine Göre)İlişkin Bilgi ve İstatistikler	59
2.Aktif Nüfus,İşgücüne Katılım Oranı ve İşsizlik Oranına İlişkin İstatistikler	59
3.İstihdamın Sektörel Dağılımına İlişkin Bilgi ve İstatistikler	59
4.Mevcut İstihdam	60
5.Teşvikler	66

5.DEVLET YATIRIMLARI

1.Tamamlanan Önemli Devlet Yatırımları ve Bu Yatırımlar ile Elde Edilen/Edilecek olan Ekonomik Değerlere ve Sosyal Kazanımlara İlişkin Görüş ve Değerlendirmeler	73
2.Devam Eden Önemli Devlet Yatırımları	90

6.DEVLET YARDIMLARI

1.Esnaf ve Sanatkarların İstifadesine Sunulan Hibe ve Faizsiz Kredi Desteklerine İlişkin Bilgi Değerlendirme ve Öneriler	100
2.Devlet Tarafından Yapılan Diğer Önemli Yardımlara İlişkin Görüş, Değerlendirmeler ve Öneriler	101

7.DESTEKLENEN SEKTÖRLER

1.Halihazırda Devlet Tarafından Desteklenen Sektörler ile Bu Desteklerin İl Ekonomisine Katkısı	103
1.1. KOSGEB Tarafından Desteklenen Sektörler	105
1.2.KUZKA Tarafından Desteklenen Sektörler	107

Halil ALPER
Ticaret İl Müdür V.

İlimizde istihdamın artırılması amacıyla üretim yapmayı teşvik edecek destek uygulamalarının ve teşviklerinin artırılması ve hizmetlerin daha nitelikli hale getirilmesi ekonomik gelişmeye katkı sağlayacaktır. İlimizde faaliyet gösteren işletmelerin önemli bir bölümü orta-düşük teknoloji yoğun, katma değeri düşük ürün üreten işletmelerdir. Bu nedenle sermaye birikimi yetersiz kalmakta, katma değeri yüksek ürün üretecek yeni yatırımlar daha uzun vadede yapılmaktadır.

Sanayi ve üniversite arasındaki işbirliğinin zayıflığı nedeniyle, sanayicinin istihdam edebileceği nitelikte meslek oluşturma konusunda da yetersizlikler görülmektedir. İşletmelerin kapasitesinin artması, insan kaynağı yoğun olan faaliyetlerden son teknoloji makine hatlarının kullanımına geçilmesi yatırımların gerçekleşmesi ile birlikte önemli bir kapasitenin oluşabileceği değerlendirilmektedir.

Tarımsal ürün çeşitliliği, zengin orman varlığı, maden rezervleri ve turizm potansiyeline sahip olmakla beraber, bu potansiyel yeterince değerlendirilememektedir. İlimizin zengin orman varlığının sonucu olarak ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı ekonominin lokomotif sektörüdür. Ahşap ürünleri imalatına paralel olarak mobilya imalatı gelişmektedir. İlimizin tarım ve hayvancılığa uygun olmasının sonucu olarak gıda ürünleri imalatı öne çıkmaktadır. İlimizin sahip olduğu tarımsal ürün ve orman ürün zenginliğinin yanı sıra turizm potansiyeli de gün yüzüne çıkarılmayı beklemektedir.

İlimizin kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması için, tarım ve sanayi sektörlerinde üretimin ve verimliliğin artırılması gerekmektedir. Tarım ve ormana dayalı olmak üzere imalat sanayinde büyüme, fiziksel ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, verimli ve yenilikçi tekniklerin kullanılmasıyla mümkün olacaktır.

KASTAMONU TARİHİ

Kastamonu'nun bilinen tarihi, Hitit İmparatorluğu ile başlar. Hititlerden sonra Frigya ve Lidya Krallıklarının egemen olduğu bu topraklar M.Ö. 4.yy'da Perslerin eline geçmiştir. M.Ö.4. yy'da Büyük İskender Anadolu ile birlikte Kastamonu topraklarını da Makedonya'ya katmıştır. İskender'den sonra yöreyi ele geçiren Pontus Krallığı M.Ö. 1. yy'da Romalılar tarafından ortadan kaldırılmıştır. Uzun yıllar Roma İmparatorluğu sınırları içinde kalan Kastamonu M.S. 395 yılında İmparatorluğun bölünmesiyle bütün Anadolu gibi Bizans İmparatorluğuna katılmıştır.

Kastamonu'nun ilk defa Türklerin eline geçmesi Danişmentliler zamanında Ahmet Gazi'nin Oğlu Gümüş Tekin devrinde 1105 yılında gerçekleşmiştir. Yüz yıla yakın bir zaman Danişment idaresinde kalan şehir ve çevresi 15 yıl süre ile tekrar Bizanslılara geçmiş, 1213 yılında Anadolu Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubat'ın emriyle Selçuklu Kumandanı Hüsamettin Çobanbey tarafından zapt edilmiştir.

Moğollar tarafından bölgenin ikinci kez zaptına memur edilen Şemsettin Yaman Candar kumandasındaki ordu 1292 yılında Kastamonu'ya giderek Muzafferettin Yavlak Arslan birliğini bozguna uğratmış kendisi de öldürülmüştür. Oğlu Mahmut Bey babasının intikamını almak için mücadeleye girmiş Şemsettin Yaman Candar'ı buradan batıya sürmeyi başarmıştır. Şemsettin Yaman Candar'ın ölümünden sonra Süleyman Paşa tarafından 1309 yılında Kastamonu yeniden zapt edilmiş, toprakları genişletilerek "Candaroğulları Beyliği" ni kurmuştur.

İsfendiyar Bey'den sonra "İsfendiyaroğulları" adını da alan Kastamonu Beyliği 1460 yılında Osmanlı idaresine girinceye kadar önemli bir ilim ve kültür merkezi olmuş birçok ilim adamı yetiştirmiştir.

Kastamonu, Fatih Sultan Mehmet'in 1460 yılında Sinop'la birlikte bu şehri alarak Candaroğulları Beyliğini ortadan kaldırmasından sonra Osmanlı Devletine katılmıştır. Kastamonu milli mücadele sırasında lojistik destek açısından en güvenilir bölge olması nedeniyle büyük yarar sağlamıştır. Özellikle Ankara'ya İnebolu –Kastamonu yoluyla yiyecek, giyecek, para, cephane ve silah nakli yapılmıştır.

Cumhuriyet'in ilanından sonra, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "23-31 Ağustos 1925" tarihleri arasında Kastamonu'da yaptığı Kıyafet ve Şapka İnkılabı, Cumhuriyet döneminin önemli olayı olarak tarih sayfalarına geçmiştir. Bu süre "Kültür Tarih ve Sanat Haftası" ismini almıştır.

GÖRÜLESİ YER KASTAMONU

Türkiye'nin cennet köşelerinden biri olan Kastamonu, büyük şehirlerin gürültüsünden kaçmak isteyenlerin sığınabilecekleri bir huzur bölgesi, panoramik dağlarıyla, yemyeşil ovalarıyla, zümrüt sahilleriyle, zengin kültürel varlıklarıyla birçok alternatifler sunan bir tatil beldesidir. Geleneksel Türk evi ve yakın dönem Osmanlı mimarisi örneklerinin yoğun olarak bulunduğu ender illerendir.

Kentsel sit kapsamına alınmış olan Kastamonu, Taşköprü, İnebolu, Küre ve Abana'nın eski mahalleleri ve yapıları ziyaretçilerde nostalji ve hayranlık uyandırır.

Kastamonu'nun sahip olduğu bu zengin tarihi ve kültürel mirası kadar bir diğer zenginliği de harikulade tabiatdır. Başta Ilgaz Dağı Milli Parkı dağcılık sporları için mükemmel bir merkezdir. Zengin orman örtüsü, çeşitli yaban hayvanları ile görenlerin unutamayacağı özelliklere sahiptir. Kastamonu'nun 40 km. güneyindeki Ilgaz Dağı kayak merkezi kış aylarında büyük ilgi görmektedir.

Kastamonu'nun bitki örtüsü ve peyzaj açısından çok zengin yaylaları da vardır. Daha ziyade Araç, Çatalzeytin ve Bozkurt ilçelerinde bulunan bu yaylalar yaz aylarında tatillerini şehir dışında geçirmek isteyenler için önemli bir turizm kaynağıdır. Pınarbaşı ilçesinde vahşi doğasıyla Valla Kanyonu ve Türkiye'nin en derin dördüncü mağarası olan Ilgarini, kampçılar ve maceracılar tarafından keşfedilmeyi beklemektedir. Kastamonu Karadeniz'de

kirlenmemiş, betonlaşmamış 170 km. kıyı bandıyla deniz, kum ve güneş arayanlara da hitap etmektedir. Bu yılı bandında çok sayıda doğal kumsal ve bunların ardından yoğun bir orman örtüsü bulunmaktadır. Çatalzeytin'deki Ginolu ile Cide'deki Giderus koyları Karadeniz'in en güzel koylarıdır.

GASTRONOMİNİN PARLAYAN İLİ KASTAMONU

Kastamonu'da binlerce yıllık bir kültür birikimi ve il sınırlarındaki coğrafi çeşitlilik yemek kültürünün zenginliğinde de kendisini oldukça göstermektedir. Yapılan derleme çalışmalarında Kastamonu'da 812 çeşit yemek tespit edilmiş ve bu yemeklerden yaklaşık olarak 500 adetinin Anadolu'nun diğer yörelerinde bilinmediği ortaya çıkmıştır.

Şehir, kendi bünyesinde ürettiği ürünleri mutfağına yansıtmakta oldukça başarılı. Tosya üzümü ve pirinci, İnebolu kestanesi, Azdavay armudu, Araç ceviz ve kızılciği, Taşköprü eriği ve sarımsağı ayrıca siyez bulguru ve çekme helvası Kastamonu'nun en bilinen ürünleri. Hamur işi ve et yemeklerinin ön planda olduğu Kastamonu mutfağı, oldukça geniş bir menü sunuyor.

Kastamonu Çekme Helvası'nın da Coğrafi İşaret alması ile birlikte Taşköprü Sarımsağı, Taşköprü Kuyu Kebabı, Pınarbaşı Kara Çorba, Tosya Pirinci, Tosya Bıçkısı ve Daday Etli Ekmeği'nin de aralarında bulunduğu Coğrafi İşaretli ürün sayısı 7'ye yükseldi. Devrekani Hindi Banduması, Devrekani Cırık Tatlısı, Doğanyurt Kestane Balı, Siyez Bulguru, Tirit, Kastamonu Simidi, Kastamonu Pastırması, İnebolu Ekmeği, Fındık Şekeri, İnebolu Kızılçık Tarhanası, Siyez Unu, Taş Baskı ve Göce Çorbası olmak üzere 13 ürün için de Coğrafi İşaret çalışmaları halen devam ediyor.

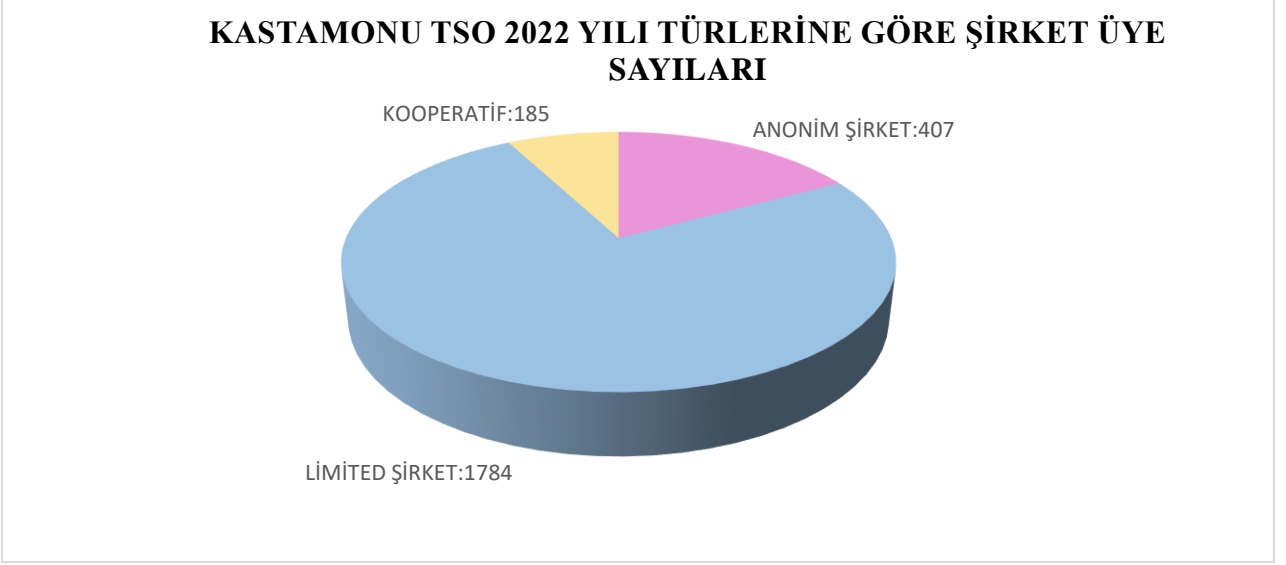

I.TİCARET

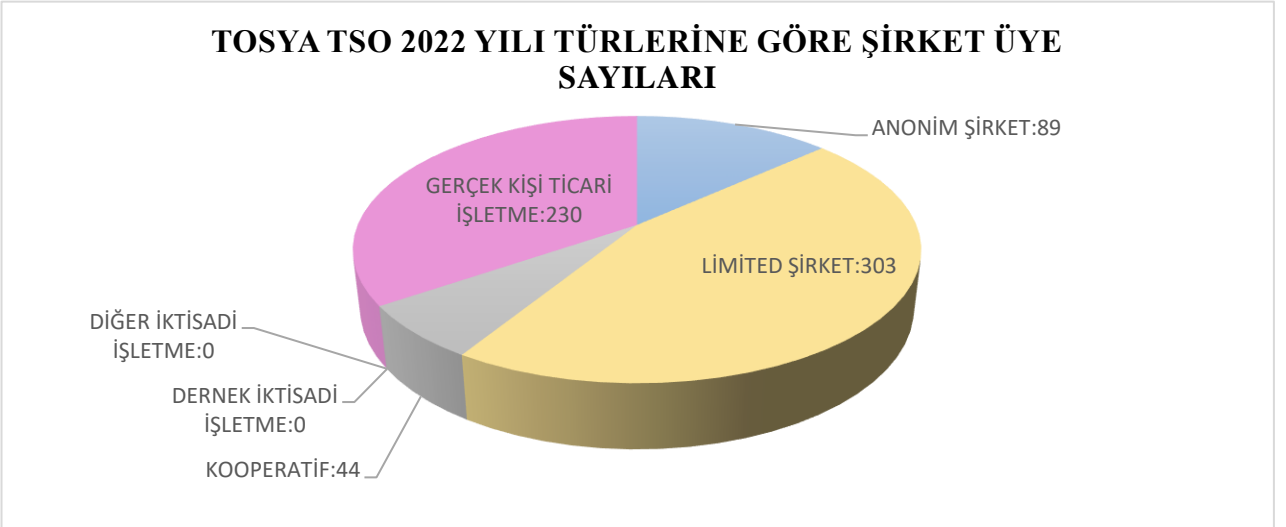

1.İÇ TİCARETE İLİŞKİN TEMEL BİLGİ VE İSTATİSTİKLER

1.1.Türlerine Göre Şirket Sayıları

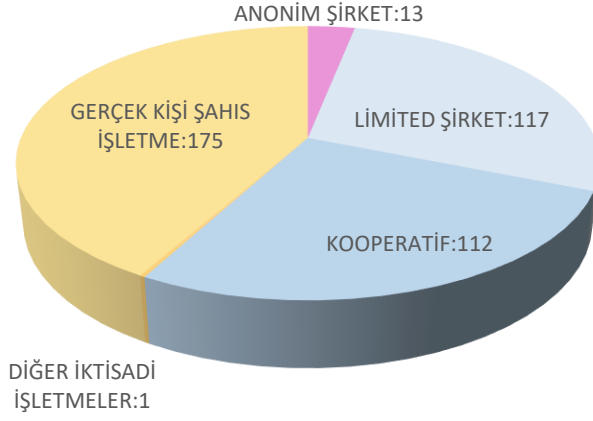

Grafik 1: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

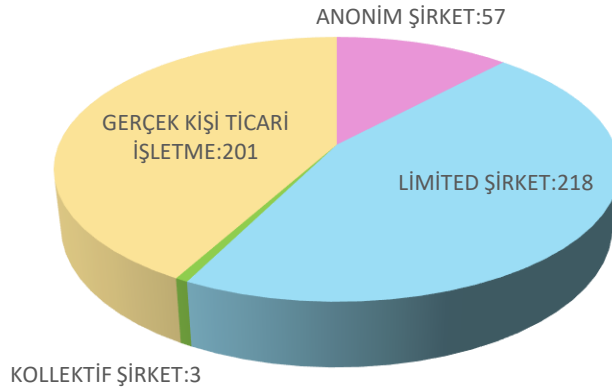
Grafik 2: Tosya Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

TAŞKÖPRÜ TSO 2022 YILI TÜRLERİNE GÖRE ŞİRKET SAYILARI

Grafik 3: Taşköprü Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

İNEBOLU TSO 2022 YILI TÜRLERİNE GÖRE ŞİRKET SAYILARI

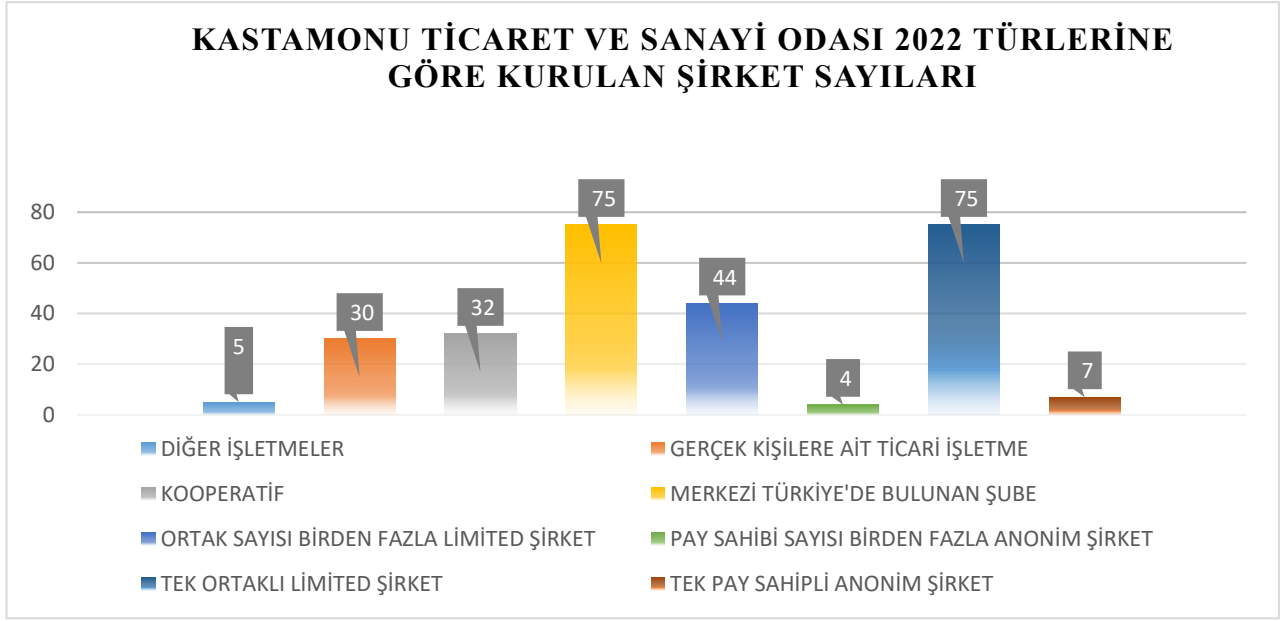

Grafik 4: İnebolu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

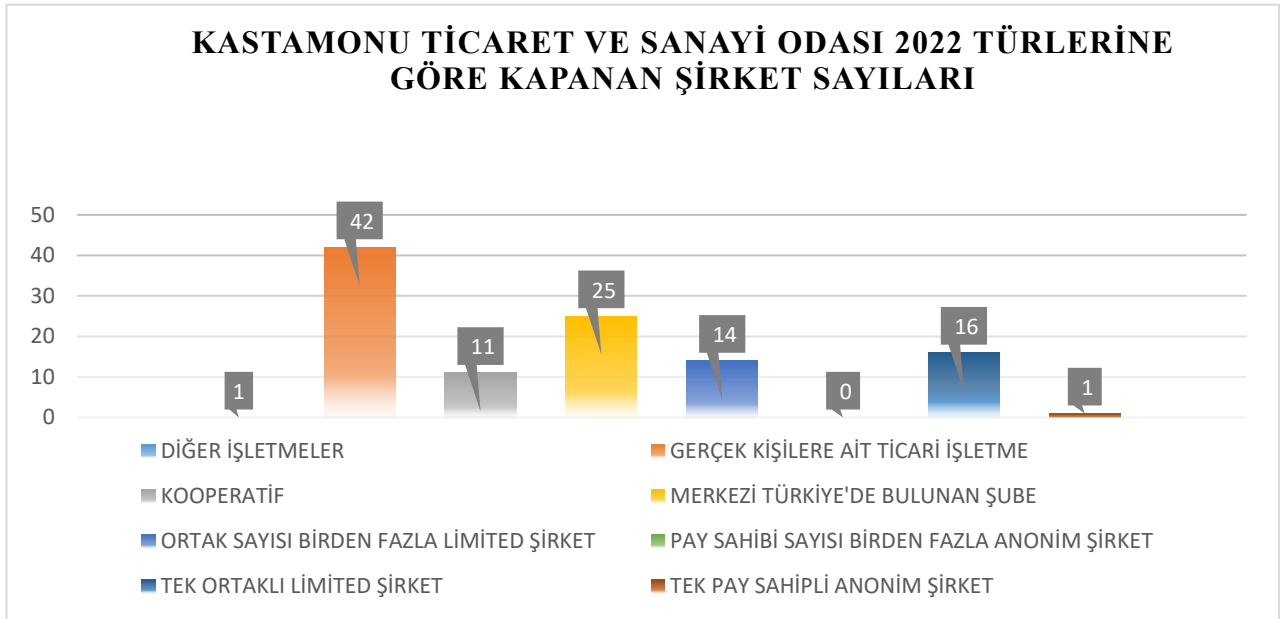
1.2. Bakanlığımızca Katılım Sağlanan Şirket Genel Kurulu Sayıları

Ticaret İl Müdürlüğünce 2022 yılı içinde 24 adet şirket genel kuruluna Bakanlık Temsilcisi görevlendirilmiştir.

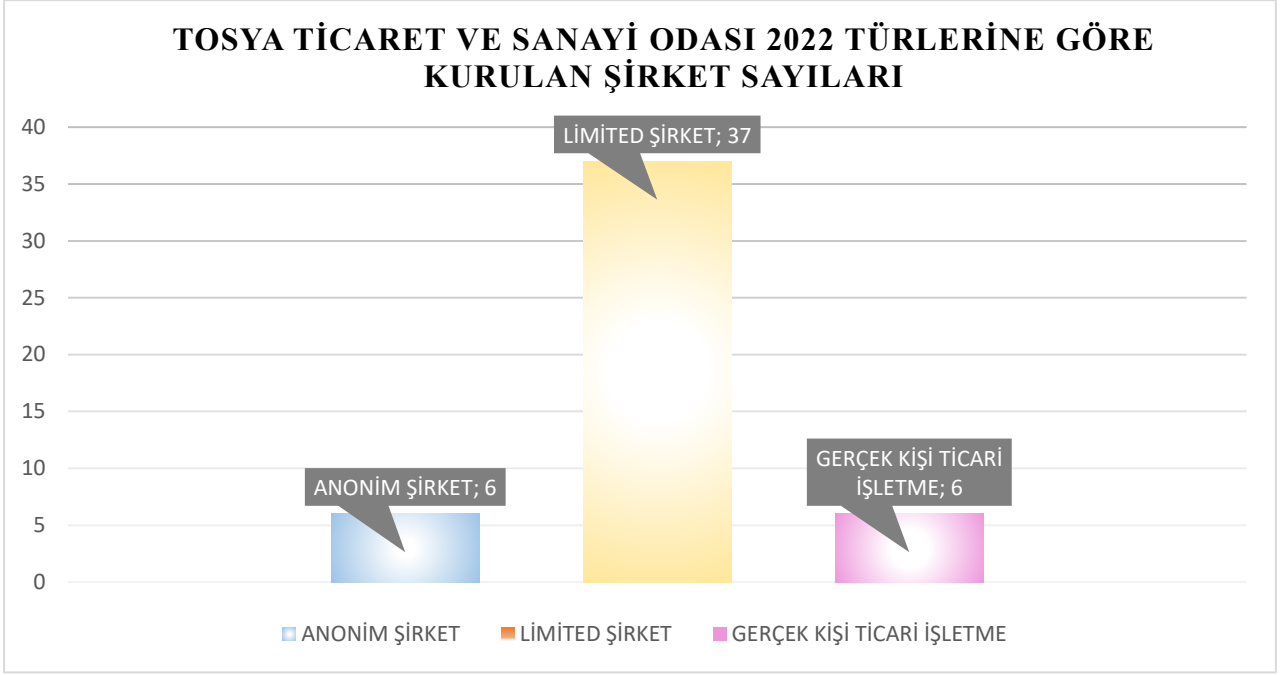
1.3. Kurulan ve Kapanan Şirket Sayıları

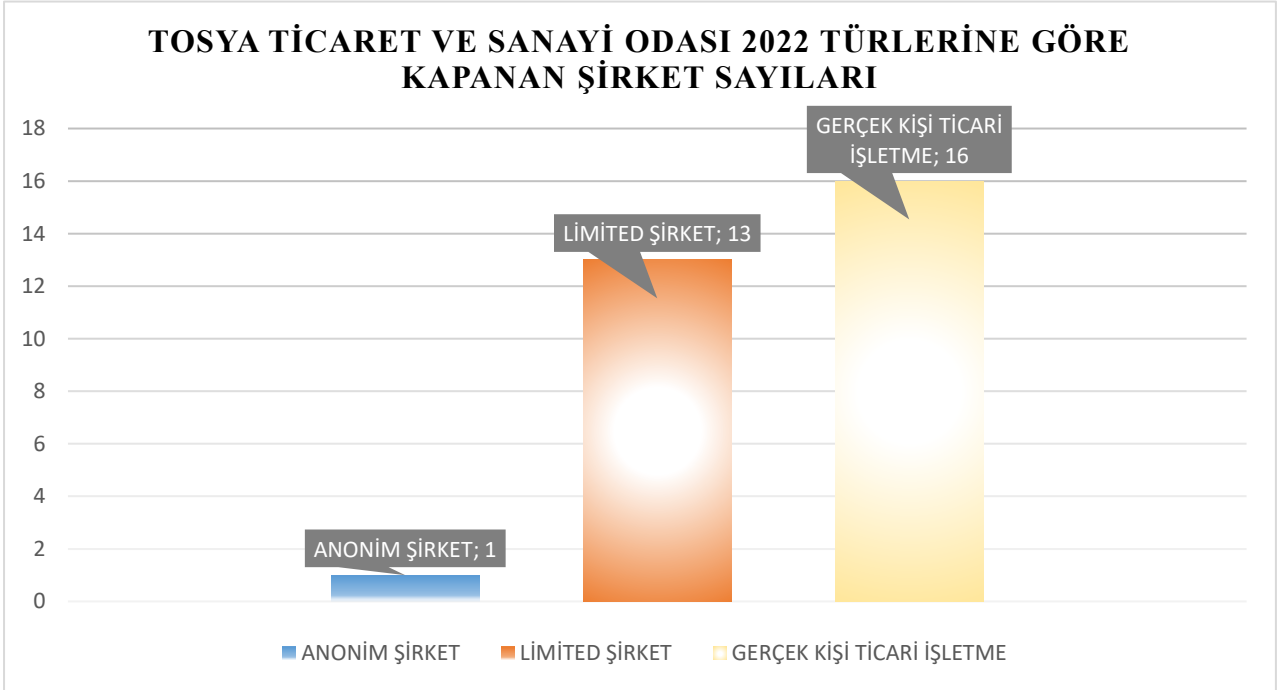
Grafik 5: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

Grafik 6: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

Grafik 7: Tosya Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

Grafik 8: Tosya Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.

TAŞKÖPRÜ TSO	
Kurulan Şirket Sayısı	23
Kapanan Şirket Sayısı	14

Tablo 1: Taşköprü Ticaret ve Sanayi Odası 2022 yılı Verileridir.

İNEBOLU TSO	
Kurulan Şirket Sayısı	15
Kapanan Şirket Sayısı	7

Tablo 2: İnebolu Ticaret ve Sanayi Odası 2022 Yılı Verileridir.

1.4. İç Ticaret Dengesi

Hammadde bakımından zengin olan kentimiz yatırım alanlarının da yeterliliği ile açık ve kapalı alanda sanayinin kurulmasında yatırımcıya zorluk yaşatmamaktadır. Başkente 3, İstanbul' a 5 saat uzaklıkta olan kentimiz; kuzeyinde İnebolu Limanı ile her türlü yolcu giriş çıkışına açık olup, Gümrük Müdürlüğü'nün kurulmasıyla aktif bir şekilde dış ticaret işlemleri gerçekleştirilmektedir. Yolcu taşımacılığının yanı sıra yük taşımacılığında da hizmet verecek olan Kastamonu Havaalanı kullanıma hazır durumdadır. Demir yolumuzun olmaması ve Sosyo-Ekonomik açıdan gelişmişlik düzeyinde 4. Bölgede yeralan ilimiz yatırımcıyı olumsuz yönde etkileyen unsurların başında gelmektedir. Orman endüstrisi, maden ve tekstil sanayinde kurumsal anlamdaki firmalar haricinde ihracata yönelik bir pazar bulunmamaktadır. İmalata yönelik küçük ölçekli işletmelerde pazar il ile sınırlı olup birbirleri ile rekabet edip dar bir ekonomiye sahiptir. Gıda imalatı sektöründe ulusal değil ama bölgesel pazarlar bulunmaktadır.

1.5. Elektronik Ticaret

TİCARİ ELEKTRONİK İLETİ SİSTEMİ ŞİKÂyetLERİ	
Toplam Başvuru	72
Eksik Bilgiden Dolayı İşlem Yapılmamış	13
Diğer İl Müdürlüklerine Havale Edilen	92
6563 Sayılı Kanun Kapsamında Değerlendirilemeyen	26
Bahis, Kumar, Cinsel Sohbet ve Dolandırıcılık Konulu Bakanlığa Gönderilen Başvuru	19
Cezai İşlem Uygulanan Firma	0
Toplam Cezai İşlem Tutarı	0 TL

Tablo 3: 6563 Sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında

1.6. Alışveriş Merkezleri

Barutcuoğlu AVM, Alışveriş Merkezi olmanın yanında kültür ve yaşam merkezi olarak hizmet vermektedir. Ziyaretçilerine aileleri ile birlikte güvenli bir alışveriş ortamı sağlayarak, hizmet anlayışını her zaman daha ileriye taşıyacak yeni projelerle kalitede süreklilik arz etmeye devam etmektedir. AVM, 02 Kasım 2006 tarihinde Bölgenin İlk ve tek AVM'si olarak kapılarını ziyaretçilerine açmıştır. Mimari olarak ferah ve geniş tasarımı ile ziyaretçilerine sıklımadan alışveriş yapma imkanı sağlamaktadır

Kastamonu Zirve AVM, Kastamonunun Alışveriş Merkezi statüsündeki firmalardan biri olup bünyesinde sinema, spor tesisleri, alışveriş merkezleri, oyun salonları bulunmakta olup halen faaliyetine devam etmektedir.

Kastamall AVM, şehrin tam girişinde yer alan Kastamall AVM mimari yapısı ve çevre düzenlemesi ile şehrin ikonu olmaya hazır. Kastamall Alışveriş Merkezi özgün mimarisıyla, gün ışığının içeriye eşit bir şekilde dağıldığı ferah ve aydınlık yapısıyla ziyaretçilerine huzurlu bir yaşam alanı sunuyor.

Parçası olduğu ve içinde 135 daireden oluşan rezidansların ve 5 yıldızlı lüks bir otelin yer aldığı karma proje Kastamonu'nun bu alanda sahip olduğu en büyük projesi konumunda. Kastamall Alışveriş Merkezi'ne ulaşım ise şehir içi otobüslerle kolaylıkla yapılabilir. 62 mağaza, kafe, restoran, sinema salonları ve oyun alanlarının yanı sıra tam 503 araç kapasiteli otoparkı ile Kastamonu'nun hizmetine sunulmuştur.

KASTAMONU AVM BİLGİLERİ

İLİMİZDE FAALİYET GÖSTEREN ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ

- BARUTÇUOĞLU AVM
- ZİRVE AVM
- KASTAMALL AVM

1.7. Odalar ve Borsalar (Üye Sayıları Ve Meslek Komitesi Sayısı Gibi Fonksiyonlarına Yönelik Temel Bilgiler)**KASTAMONU TİCARET VE SANAYİ ODASI**

Yönetim Kurulu	7 Kişi
Meclis Üyesi	27Kişi
Meslek Komitesi	10 Adet

Tablo 4: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odasına ait bilgiler.

Meslek Komitesi Adı	Üye Sayısı
1.Sigorta, Kuyumcular, Parasal Aracı Kuruluşları	10
2. İnşaat Malzeme İmalat Satıcıları	36
3. Eğitim, Sağlık Kuruluşları, Konaklama ve Eğlence	35
4. Tarımsal Kalkınma Koop.	17
5. Tekstil Dayanlı Tüketim Malları Elektronik Eşya Satıcıları	31
6. İnşaat Müteahhitliği, Gayri Menkul Faaliyetleri Kum ve Taş Ocağı İşletmeciliği	81
7. Gıda ve Temizlik Ürünleri İmalat ve Satıcılığı	31
8. Otomotiv Nakliye ve Makine Faaliyetleri	14
9. Akaryakıt Mahrukat Satıcıları	12
10. Mühendislik Her Nev-i Proje Yapı Denetim Faaliyetleri	10

*Tablo 5: Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.***TAŞKÖPRÜ TİCARET VE SANAYİ ODASI**

Yönetim Kurulu	5 Kişi
Meclis Üyesi	12 Kişi
Meslek Komitesi	6 Adet

*Tablo 6: Taşköprü Ticaret ve Sanayi Odası Verileridir.***İNEBOLU TİCARET VE SANAYİ ODASI**

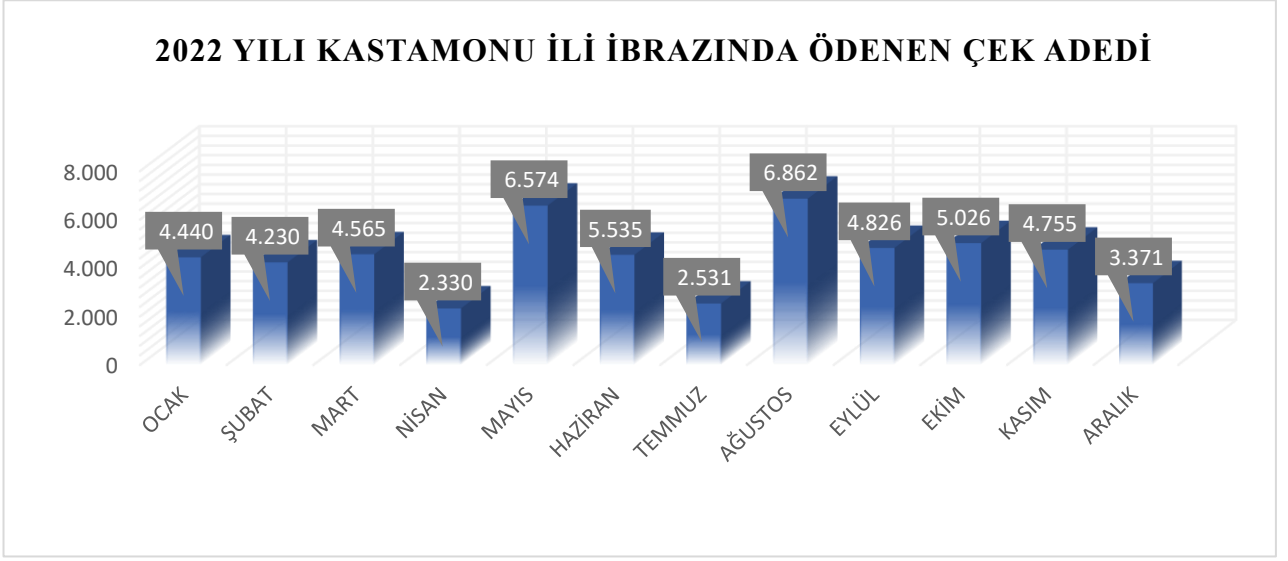
Yönetim Kurulu	5 Kişi
Meclis Üyesi	14 Kişi
Meslek Komitesi	35 Adet

*Tablo 7: İnebolu Ticaret ve Sanayi Odası verileridir.***1.8. Tarım Ürünleri Ticareti (Hal Sayısı, Halde İşyeri Ve İşlem Miktarı, Vb.)****TARIM ÜRÜNLERİ TİCARETİ**

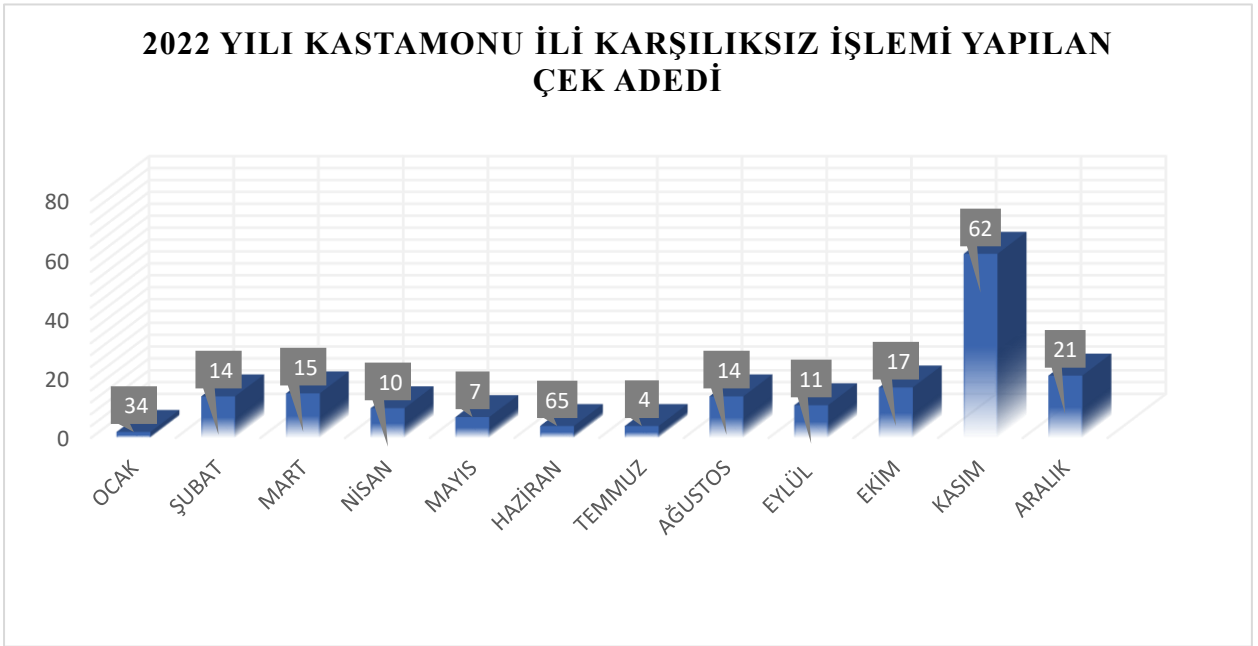
Hal Sayısı	1
Halde İşyeri Sayısı	30
Alınıp Satılan Malların İşlem Miktarı	5.997.501 TL
Alım Satımın Parasal Değer Toplamı	47.180.486,78
Pazar Yerleri Sayısı	7
Pazar Yerleri Vergiye Tabi Esnaf Sayısı	209

Tablo 8: Kastamonu Belediyesi 2022 Yılı Verileridir.

1.9.Çek Kullanımı

Grafik 9: TBB verilerine göre ibrazında ödene çek kullanımı bilgileri
Toplam: 54.052

Grafik 10: TBB verilerine göre karşılıksız işlemi yapılan çek kullanım bilgileri
Toplam: 181

1.10. Protestolu Senetler

PROTESTOLU SENETLER	
Adet	Tutar(bin TL)
1.091	31.156,637

Tablo 9: TBB verilerine göre 2022 yılı Kastamonu ili 2.000 TL ve üzeri Protestolu Senetler

1.11.Yetki Belgeleri

Yetki Belgesi Türü	Toplam Başvuru Sayısı	Başvurusu Kabul Edilen
İkinci El Motorlu Kara Taşıt Ticareti	46	25
Taşınmaz Ticareti	35	16
Kuyum Ticareti	26	16

Tablo 10: Ticaret İl Müdürlüğü 2022 yılı verileridir.

1.12.Hal Kayıt Yaş Meyve ve Sebze Hizmetleri

1. Müdürlüğümüze başvurarak hal kayıt sistemine kayıt olmak isteyen sebze ve meyve ticareti ile iştiğal eden meslek mensupları bildirimci olarak sisteme kayıt edilmektedir.

HAL KAYIT SİSTEMİNDE 2012-2022 YILLARI ARASI BİLDİRİMCİ SIFAT TABLOSU	
TÜRÜ	SAYISI
PAZARCI	122
ÜRETİCİ	71
MARKET- MANAV	127
HAL İÇİ TÜCCAR	17
HAL DIŞI TÜCCAR	19
SANAYİCİ	3
İTHALAT-İHRACATCI	2
DEPO TASNİF VE AMBALAJ	9
YURT-OTEL	4
YEMEKHANE VE LOKANTA	4
ÜRETİCİ ÖRGÜTÜ	22

Tablo 11: Kastamonu Belediyesi 2022 Yılı Verileridir.

Bildirimci sıfatı esasına göre Hal Kayıt Sistemine gerçek ve tüzel kişilik olarak 348 kayıt yapılmış, bu bildirimcilere 391 sıfat kaydı tanımlanmıştır.

Hal Hakem Heyeti üyelerine ilişkin bilgiler hal kayıt sistemine aktarılmaktadır.

Hal Hakem Heyeti kuruluş işlemleri ve sekreteryaya hizmetleri ile ilgili işlemler yürütülmektedir.

2022 yılında Hal Hakem Heyetine başvuru yapılmamıştır.

Kastamonu Belediyesi Hal Müdürlüğü verilerine göre Kastamonu Halinde 2022 yılında 47.180,486,78 tutarlı 5.997.501 kg sebze ve meyve işlem görmüştür.

İl Bazında Üretimi en çok yapılan sarımsak, 380.705 kg. ve 5.736.591,23 TL olarak 2022 yılında toptancı halinde işlem görmüştür.

2.ESNAF VE SANATKÂRLARA İLİŞKİN TEMEL BİLGİ ve İSTATİSTİKLER

2.1. Esnaf ve Sanatkâr Meslek Kuruluşları

ESNAF VE SANATKÂRLAR MESLEK KURULUŞLARI

Oda Sayısı	Üst Birlik Sayısı
38	1

Tablo 12: Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği verileri.

2.2. Esnaf ve Sanatkâr İşletmesi Sayısı

İLİMİZDE KAYITLI AKTİF ESNAF VE SANATKÂRLAR SAYISI

Aktif Esnaf ve Sanatkâr Sayısı	Aktif Kadın Esnaf ve Sanatkâr Sayısı
14.006	2.251

Tablo 13: Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği verileri.

2.3. Kurulan ve Kapanan Esnaf İşletmesi Sayıları

KURULAN VE KAPANAN ESNAF İŞLETMELERİ

Kurulan	Kapanan
1180	541

Tablo 14: Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği verileri.

2.4.İldeki Esnaf ve Sanatkarların Sorunları ve Çözümleri

İlimiz Esnaflarının genel sorunlarının başlıcaları; Sigorta maliyetleri, vergi oranları, arazi ve yer tahsisi, tanıtım ve pazarlamaya ilişkin profesyonel bir çalışmanın olmaması, ulaşım maliyetlerinin yüksek olması ve haksız rekabetin oluşturduğu handikaplar olarak sıralanabilir.

Coğrafi konum itibariyle engebeli ve dağlık bir bölgede bulunan ilimizde Ilgaz tüneli hizmete girmiş isede Merkez ve İlçeler arası ulaşım olanakları açısından yeterli gelişimi sağlayamamaktadır. İnebolu'da Liman ve Gümrük Müdürlüğü bulunmasına rağmen deniz yolu ulaşımının yeterince kullanılmamaktadır. Kastamonu- İnebolu Karayolu ihalesi yapılmış ancak henüz yapımına başlanılmamıştır. Acilen bu yolun hizmete alınması deniz yolu ile yapılacak ithalat ve ihracatın çeşitlenmesi ve artmasına sebep olacaktır.

Kastamonu'da faaliyet gösteren işletmelerinin yöreye has marka ürünler için markalaşma çalışmalarının istenilen seviyede olmadığı patent alına ürünlerin sayısının çok az olduğu görülmektedir. İlimizin yeraltı ve yer üstü kaynaklarının doğru analiz edilerek il genelinde işlenmesi ve bu ürünlerin yerel marka ve patentinin alınarak ihraç edilmesine kadar olan süreçte her türlü desteğin sağlanması gerekmektedir.

İmalat sektöründe ara eleman ihtiyacının giderilmesi, buna yönelik tedbirlerde kamu kurum ve kuruluşların esnaf ve sanatkarları maddi ve eğitim yönünden desteklemesinin uygun olacağı mevcut OSB ve KSS altyapıları tamamlanarak, yeni OSB ve KSS kuruluşları teşvik edilmeli, yeni kurulan ve mevcut işletmelerin KSS VE OSB'lerde faaliyet göstermeleri teşvik edilmeli, imalat sanayinde küme oluşumları teşvik edilerek, işletmelerin tasarım, yenilikçilik, markalaşma, pazarlama, Ar-Ge, ürün çeşitlendirme ve verimlilik artırma faaliyetleri desteklenerek, Üniversite sanayi işbirliğine yönelik platformlar oluşturulacak ve ortak geliştirilen yatırımları desteklenmesi önem arz etmektedir.

3.KOOPERATİFLERE İLİŞKİN TEMEL BİLGİ VE İSTATİSTİK

3.1. Kooperatif Sayısı

KOOPERATİF SAYILARI	
Kuruluş İzni Alınan Bakanlığa Göre	Adet
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	374
Ticaret Bakanlığı	93
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	85
TOPLAM	502

Tablo 15: İlgili İl Müdürlüklerinden alınan verilere göre kooperatif sayıları.

3.2. Birlik Sayısı

BİRLİK SAYILARI	
Kuruluş İzni Alınan Bakanlığa Göre;	Adet
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	3
Ticaret Bakanlığı	3
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	0
TOPLAM	10

Tablo 16: İlgili İl Müdürlüklerinden alınan verilere göre kooperatif birlik sayıları.

3.3. Genel Kurul Sayısı

GENEL KURUL SAYILARI	
Kuruluş İzni Alınan Bakanlığa Göre;	Adet
Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	374
Ticaret Bakanlığı	69
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	95
TOPLAM	501

Tablo 17: İlgili İl Müdürlüklerinden alınan verilere göre kooperatif genel kurul sayıları

3.4. İlimizde faaliyet gösteren Kadın Kooperatifi Bilgileri

S.NO	KURULUŞ YILI	MERKEZİ	ÜN VANI	KOOPERATİF BAŞKANI	KOOPERATİF VE FAALİYETLERİ HAKKINDA BİLGİ (Kooperatiflerin faaliyetleri, satış pazarlama süreçleri, marketleşme, e-ticaret, kurumsal destekler, proje detayları, eğitimler, istihdam edilen kadın sayısı vb.)	KOOPERATİF AÇIK ADRESİ	ORTAK SANİSİ	HİBE BAŞVURU YILI	KOOP DES HİBE MİKTARI TL.
1	2022	KASTAMONU	S. S. GÜCÜM EMİĞİM KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞL. KOOP BİRLİĞİ	SERPİL DURGUT - 0544 237 38 35	YÖRESEL ÜRÜN VE YÖRESEL LEZZET ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ SATIMI VE PAZARLANMASINA İLİŞKİN 7 KOOPERATİFÇE KURULMUŞTUR.	ATABEYGAZI MAH. ATABEYGAZI SOK.NO:10 Merkez KASTAMONU	7	X	TL
2	2018	KASTAMONU	S. S. SARIKONAK KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM İŞLETME KOOPERATİFİ	MİHRİBAN TÜFEKÇİ -0543 946 37 41	YÖRESEL ÜRÜN VE YÖRESEL LEZZET ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ SATIMI VE PAZARLANMASI YAKLAŞIK OLARAK 49 KADIN PERSONELLE ÜRETİM SAĞLANMAKTADIR.	AKMESCİD MAH. GÖÇMEN EVLERİ SOK. NO:14 Merkez KASTAMONU	48	X	X
3	2019	KASTAMONU	S. S. KASTAMONU SANAT İŞLEYEN ELLER VE YÖRESEL LEZZETLER KADIN KOOPERATİFİ	SERPİL DURGUT - 0544 237 38 35	EL SANATLARI-GASTRONOMİ YÖRESEL YENKLERİN ÜRETİMİ SATIMI PAZARLANMASI TOPLAM 18 KADIN PERSONEL -KIZIMIN ÇEYİZİ PROFESİ KOOPDES HİBE DESTEĞİ	ATABEYGAZI MAH. ATABEYGAZI SOK.NO:10 Merkez KASTAMONU	24	2020	15.156,56 TL
4	2019	TAŞKÖPRÜ	S. S. KÖVÜRET KADIN GİRİŞİMİ VE ÜRETİM İŞLETME KOOPERATİFİ	BEHİYE EKİNCİ - 0546 728 74 73	YÖRESEL ÜRÜN VE YÖRESEL LEZZET ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ SATIMI VE PAZARLANMASI ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. TOPLAMDA 7 KADIN PERSONELLE ÜRETİM SAĞLANMAKTADIR.	PULCULAR MAH.SALİH TOKATLI CAD. NO:19/A Taşköprü KASTAMONU	8	2021	106.125,00 TL
5	2019	ARAÇ	S. S. ELE ELE KADIN GİRİŞİMİ VE ÜRETİM İŞLETME KOOPERATİFİ	HABİBE SEVİMLİOĞLU - 0544 972 79 30	YÖRESEL ÜRÜN VE YÖRESEL LEZZET ÜRÜNLERİNİN ÜRETİMİ SATIMI VE PAZARLANMASI ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. TOPLAMDA 19 KADIN PERSONELLE ÜRETİM SAĞLANMAKTADIR.	YENİ MAH.KAYMAKAM HİLBİY SOK.NO:2/B ARAÇ KASTAMONU	19	2021	112.350,00 TL
6	2021	İHSANGAZI	S. S. İHSANGAZI ÜRETİM VE İŞLEYEN ELLER SİVEZ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Senem ÖZCAN - 5056318637	2021 YILINDA KURULMUŞ OLUŞ SİVEZ VE İŞLENMİŞ SİVEZ ÜRÜNLERİ ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 11 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	ÇAY MAH. ÇAY KÜME EVLERİ NO:45 İHSANGAZI KASTAMONU	11	2022	99.000,00 TL
7	2022	CİDE	S. S. CİDE KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Nurcan ARSLAN AKMAN - 0 541 720 0016	2022 YILI OCAK AYINDA KURULMUŞ OLUŞ GASTRONOMİ VE YÖRESEL ÜRÜNLER ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 16 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	Kasaba Mah. Vahi Muratbey sk. No:12/2 Cide / Kastamonu (Cide Yeşil Eyalet Grubu Demişği)	12	2022	149.587,50 TL
8	2022	CİDE	S. S. CİDE SARI YAZMA KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Hacer TEKİNER - 0 533 745 0878	2022 YILI ŞUBAT AYINDA KURULMUŞ OLUŞ GASTRONOMİ VE YÖRESEL ÜRÜNLER ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 7 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	Cumhuriyet Mah. Ridar İlgaz Cad. No:35/1 Cide / Kastamonu	14	2022	94.087,50 TL
9	2022	TAŞKÖPRÜ	S. S. TAŞKÖPRÜ POMPEİPOLİS KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Nimet BERBER - 0 544 307 8741	2022 YILI AĞUSTOS AYINDA KURULMUŞ OLUŞ GASTRONOMİ VE YÖRESEL ÜRÜNLER ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 7 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	Üstütar Mah. Feriz Çakmak Cad. No:7 Taşköprü / KASTAMONU	7	X	X
10	2023	AZDAVAY	S. S. AZDAVAY KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Songül ASLAN - 0 5061021208	2023 YILI OCAK AYINDA KURULMUŞ OLUŞ GASTRONOMİ VE YÖRESEL ÜRÜNLER ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 7 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	Merkez Mah. Saraylı Çarşısı Sok. No:8/1 Azdavay / KASTAMONU	7	X	112.425,00 TL
11	2023	HANÖNÜ	S. S. HANÖNÜ KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ	Birol YILMAZ - 0 542 8993437	2023 YILI Şubat AYINDA KURULMUŞ OLUŞ GASTRONOMİ VE YÖRESEL ÜRÜNLER ÜZERİNE FAALİYET GÖSTERMEKTEDİR. KURULUŞTA 7 KADIN ÜYESİ MEVCUTTUR.	Hötlüsi DOĞAN Cad. No:10 Hanönü / KASTAMONU	7	X	112.425,00 TL
12	2023	İNEBOLU	S. S. İNEBOLU KADIN GİRİŞİMİ ÜRETİM VE İŞLETME KOOPERATİFİ		2023 YILI TEMMUZ AYINDA KURULMUŞTUR.		14	X	X

4. TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİNE İLİŞKİN TEMEL BİLGİ VE İSTATİSTİKLER

4.1. Tüketici Hakem Heyeti Kararları

İL VE İLÇE TÜKETİCİ HAKEM HEYETLERİ KARAR SAYILARI		
HAKEM HEYETİ	KARAR SAYISI	ŞİKAYET SAYISI
MERKEZ (İL ve İLÇE)	1984	2159

Tablo 18: İl ve 19 ilçe Tüketici Hakem Heyetlerinden alınan veriler

4.2. Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Faaliyetler

ÜLKEMİZDE PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

2020	YILI	KASTAMONU TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ'NCE 6502 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ VERİ TABLOSU				
		Denetlenen Firma Sayısı	Denetlenen Ürün Sayısı	Aykırı Firma Sayısı	Aykırı Ürün Sayısı	Uygulanan İdari Para Cezası Miktarı
1	Kapıdan Satış	0	0	0	0	0
2	Fiyat Etiketi	695	30.795	15	20	12.280,00 TL
3	Garanti Belgesi	54	212	0	0	0
4	Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu	54	212	0	0	0
5	6502 Sayılı Kanun 62. Maddesi	-	-	-	-	-
	GENEL TOPLAM	803	31.219	15	20	12.280,00 TL

Tablo 19: Ticaret İl Müdürlüğü Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgileri

4.3. Tüketici Hakem Heyeti Karar İstatistikleri

TÜKETİCİ HAKEM HEYETİ KARAR İSTATİSTİKLERİ								
ŞİKAYET TÜRLERİ	2021 YILI				2022 YILI			
	TÜKETİCİ LEHİNE	TÜKETİCİ ALEYHİNE	GÖREVSİZ LİK	TOPLAM	TÜKETİCİ LEHİNE	TÜKETİCİ ALEYHİNE	GÖREVSİZ LİK	TOPLAM
ABONELİK SÖZLEŞMELERİ	139	69	4	212	169	60	15	244
AYIPLI HİZMET	353	178	45	576	219	120	27	370
AYIPLI MAL	380	189	8	577	358	203	12	573
DEVRE TATİL VE UZUN SÜRELİ TATİL HİZMETİ SÖZLEŞMELERİ	7	3	1	11	5	1	0	6
FİNANSAL HİZMETLERE İLİŞKİN MESAFELİ SÖZLEŞMELER	21	31	1	53	10	15	4	29
GARANTİ BELGESİ	13	6	0	19	10	7	0	17
İŞ YERİ DIŞINDA KURULAN SÖZLEŞMELER	3	0	1	4	5	0	0	5
KONUT FİNANSMANI SÖZLEŞMELERİ	4	10	1	15	2	2	2	6
MESAFELİ SÖZLEŞMELER	138	23	2	63	125	27	2	154
PAKET TUR SÖZLEŞMELERİ	13	2	0	15	1	0	0	1
SATIŞ SONRASI HİZMETLER	25	14	0	39	20	9	1	30
TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMELERİ	1	0	0	1	4	1	0	5
SİGORTA SÖZLEŞMELERİ	9	7	0	16	22	11	1	34
TÜKETİCİ KREDİSİ SÖZLEŞMELERİ	10	9	3	22	16	9	3	28
FİYAT ETİKETİ	0	3	0	3	5	1	0	6
DİĞER	92	58	14	164	90	64	30	184
TOPLAM	1220	624	92	1936	1061	530	97	1682

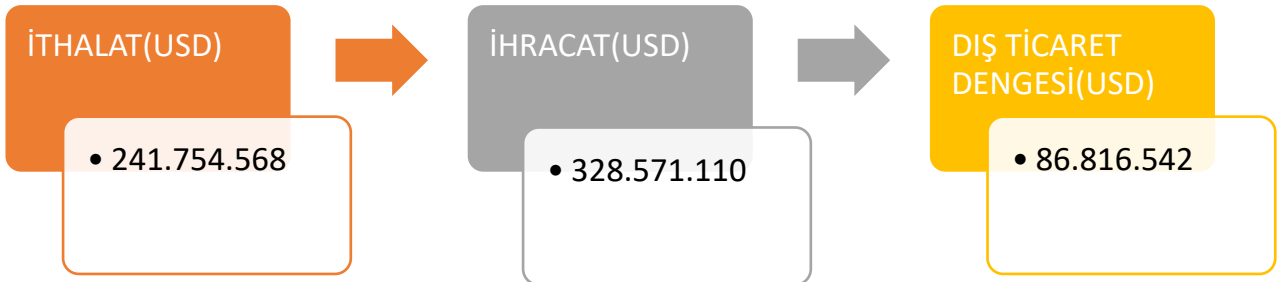
Tablo 20: Ticaret İl Müdürlüğü THH Karar İstatistikleri

II. DIŞ TİCARET

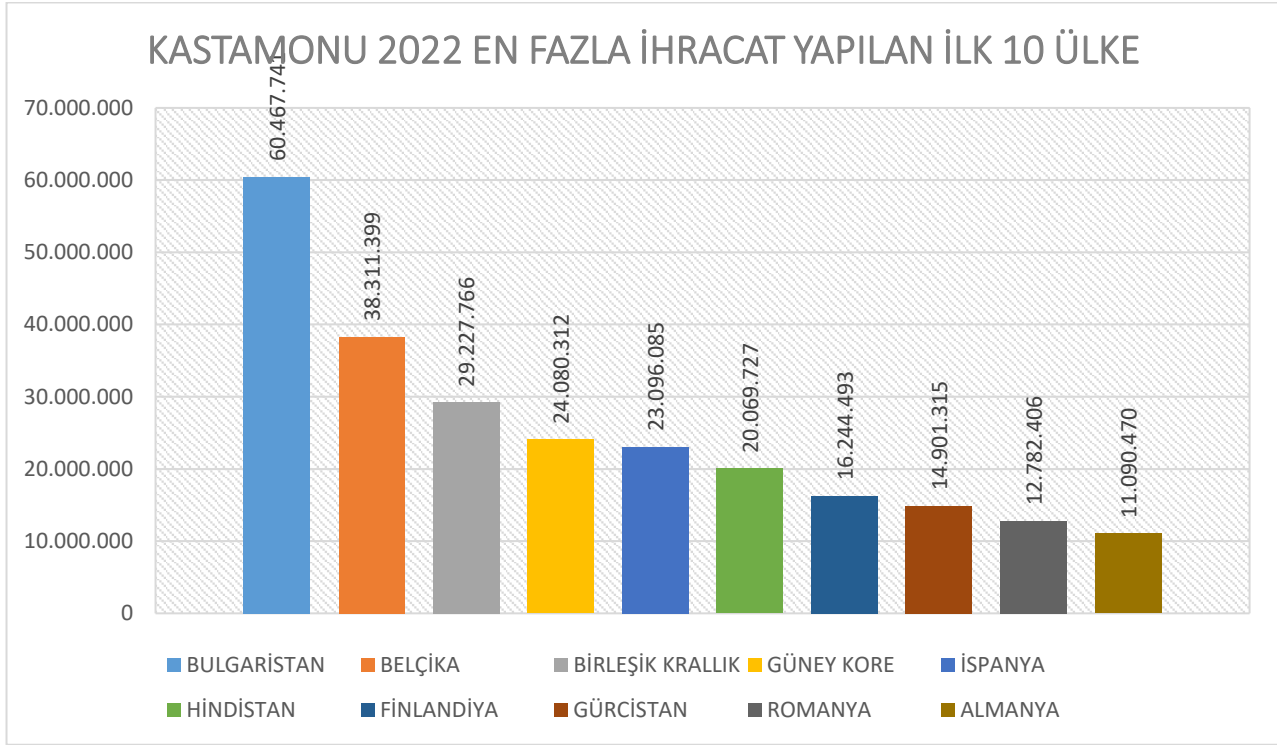

1. DIŞ TİCARET DENGESİNE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRMELER

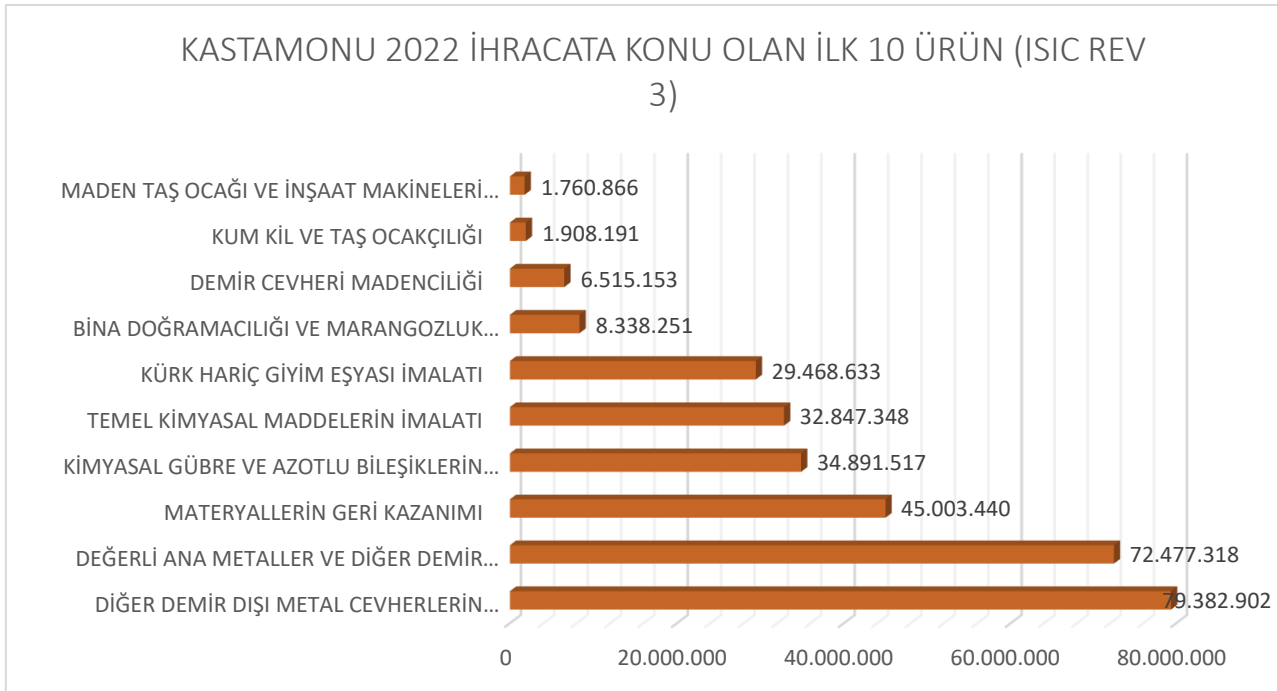
Tablo 21: TÜİK verilerine göre dış ticaret dengesi.

2.İHRACAT YAPILAN İLK ON ÜLKE İLE İHRACATA KONU İLK ON ÜRÜN KALEMİ HAKKINDA BİLGİLER

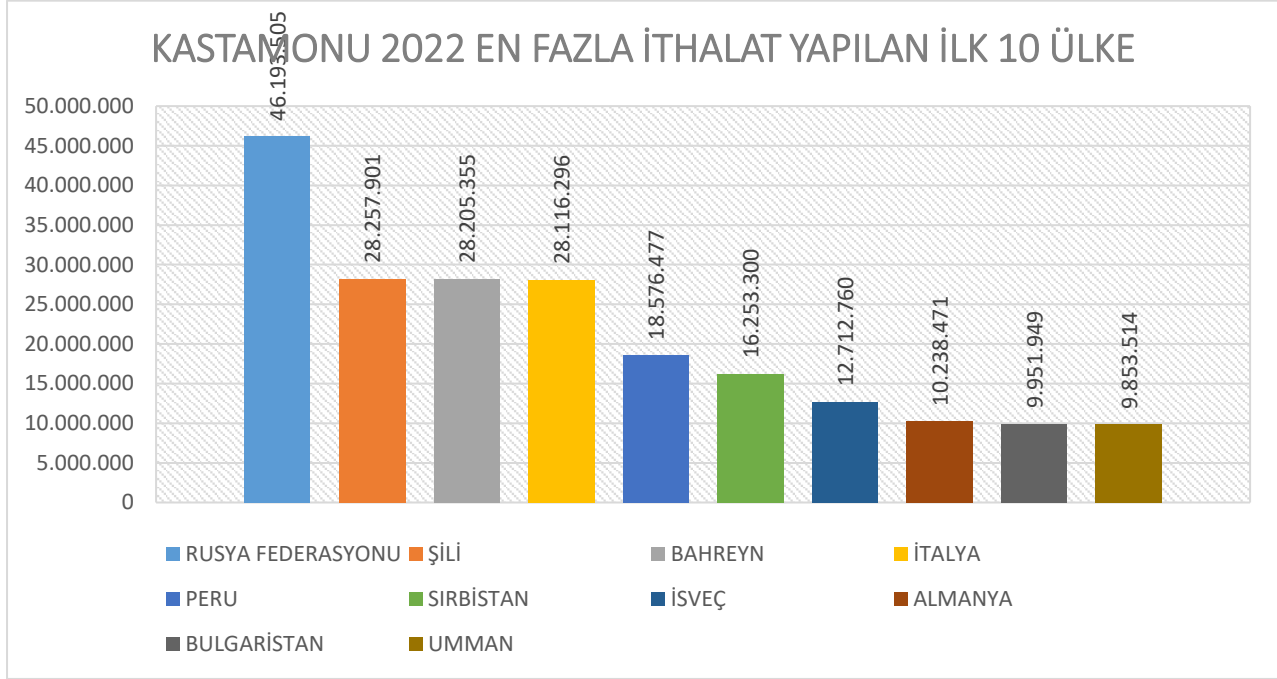
2022 YILI TOPLAM İHRACAT:328.571.110

Grafik 11:TÜİK verilerine göre en çok ihracat yapılan 10 ülke.

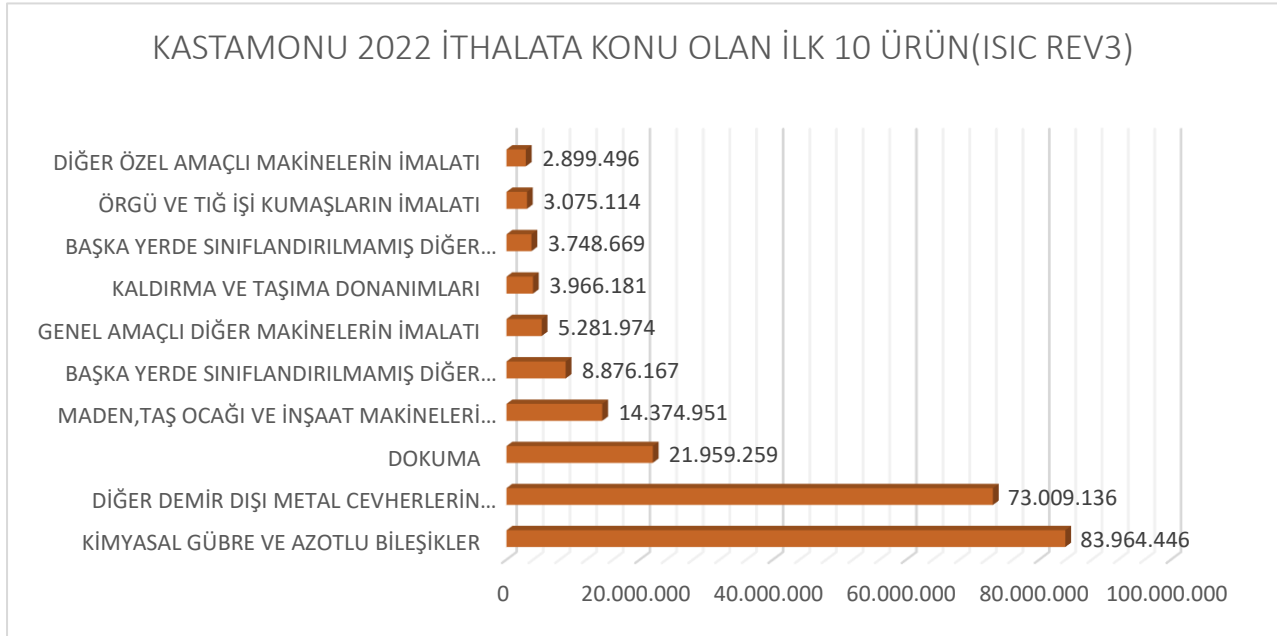
Grafik 12: TÜİK verilerine göre en çok ihracatı yapılan 10 ürün.

3.İTHALAT YAPILAN İLK ON ÜLKE İLE İTHALATA KONU İLK ON ÜRÜN KALEMİ HAKKINDA BİLGİLER

2022 YILI TOPLAM İTHALAT:241.754.568

Grafik 13: TÜİK verilerine göre en çok ithalat yapılan 10 ülke.

Grafik 14: TÜİK verilerine göre en çok ithalatı yapılan 10 ürün

III. ÜRETİM

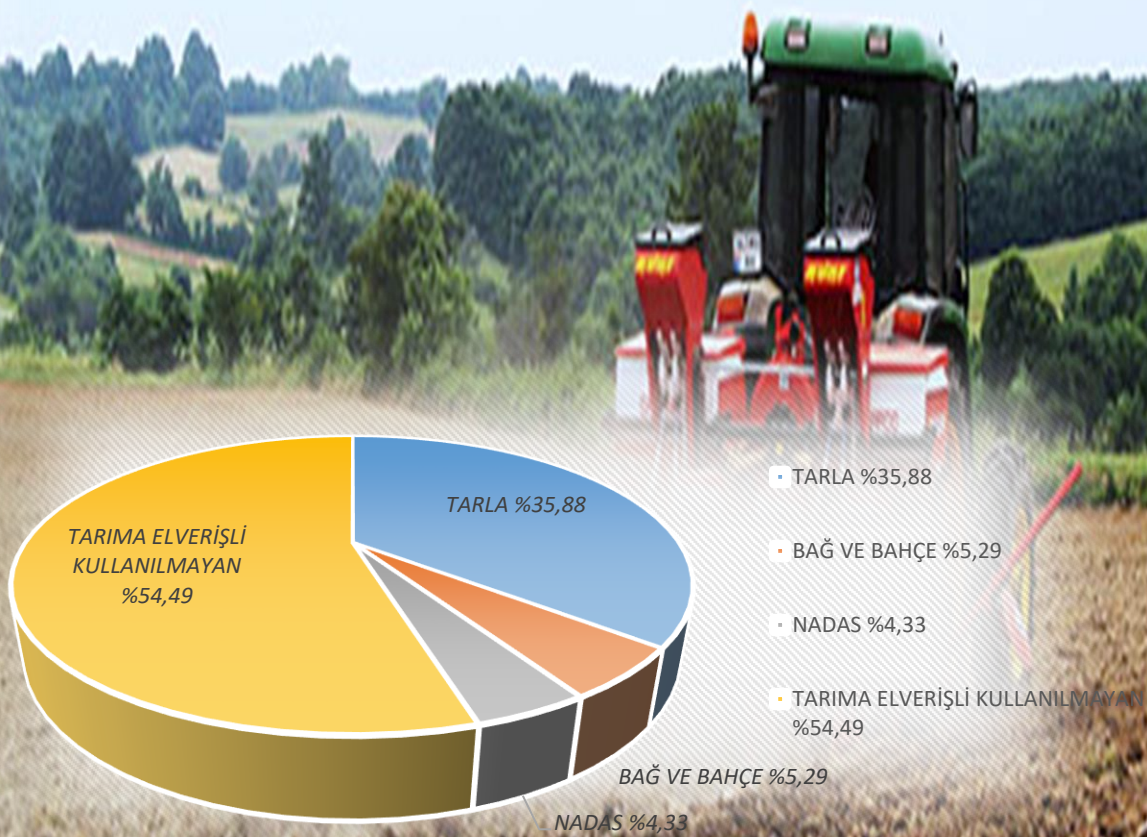

1. TARIM ve HAYVANCILIK

1.1. Tarım Alanı Kullanımına İlişkin Bilgiler

Arazi Dağılımı	Türkiye		Kastamonu	
	Alan (ha)	Yüzölçümüne Oranı (%)	Alan (ha)	Yüzölçümüne Oranı (%)
Tarım	24,437,000	27.60%	312,170	23,82%
Çayır ve Mera	14,617,000	18.60%	27,500	2,10%
Orman	21,678,134	31.10%	876,705	66,88%
Diğer	17,802,336	22.70%	94,435	7,20%
Toplam	78,534,470		1,310,810	

Tablo 21: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verilerine Göre Tarım Alanı Kullanımına İlişkin Bilgiler

Grafik 15: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verilerine göre Tarım Arazileri Kullanım Durumu

1.2. İlimizde Sulama Durumu

				Alan (ha.)	Oranı (%)
Sulamaya Elverişli Olmayan Tarım Alanı				75.324	24%
Sulamaya Elverişli Tarım Alanı				243.554	76%
— Sulanamayan Tarım Alanı		164.842	68%		
— Sulanan Tarım Alanı		78.712	32%		
*Devlet Sulaması	59.763				
*Halk Sulaması	18.949	24%			
Toplam Tarım Alanı				318.878	

Tablo 22 : İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.3.İlimizde Ekonomik Olarak En Önemli Ürünlerin Üretimi

Sıra No	Ürün Adı	Alan (ha)	Üretim (ton)	Değeri (bin TL)	Türkiye Üretimi (ton)	Türkiye Üretimi İçindeki Payı (%)	Türkiye Sıralaması
1	Sarımsak	2.934	33.168	580.440,00	140.464	23,61%	1
2	Kestane	325	3.122	93.660,00	80.200	3,89%	7
3	Fındık	7.747	6.922	357.175,20	765.000	0,90%	10
4	Çeltik	1.145	8.645	129.675,00	950.000	0,91%	11
5	Ceviz	1.064	5.527	248.715,00	335.000	1,65%	19
6	Şeker Pancarı	3.450	227.777	330.276,65	19.000.000	1,20%	20
7	Silajlık Mısır	5.646	287.136	330.206,63	28.558.983	1,01%	29
8	Patates	720	18.118	108.708,00	5.200.000	0,35%	29
9	Yonca	8.769	133.427	466.994,50	19.064.213	0,70%	35
10	Arpa	17.482	35.959	197.774,50	7.700.000	0,47%	42
11	Buğday	42.583	96.819	639.005,40	16.500.000	0,59%	68
Toplam		91.865	856.620	3.482.630,88	3.482.630,88		

Tablo 23: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.4. İlimizde Hayvancılık Sektörüne Ait Bilgiler

Hayvan Türü	Hayvan Irkı	Kastamonu	Türkiye	Kastamonu Türkiye Oranı
Sığır	Kültür	233.921	13.145.222	1,78%
	Melez	33.442	3.199.104	1,05%
	Yerli	4.994	507.630	0,98%
Toplam Sığır		272.357	16.851.956	1,62%
Manda		959	171.835	0,56%
Toplam Büyükbaş		273.316	17.023.791	1,61%
Küçükbaş	Koyun	74.149	44.687.888	0,17%
	Keçi	21.664	11.577.862	0,19%
Toplam Küçükbaş		95.813	56.265.750	0,17%
Tek Tırnaklı	At	490	74.359	0,66%
	Eşek	1.373	86.455	1,59%
	Katır	661	19.018	3,48%
Toplam Tek Tırnaklı		2.524	179.832	1,40%
Genel Toplam		371.653	73.469.373	0,51%

Tablo 24: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.5. Yıllara Göre Hayvansal Ürün Miktarları

Kırmızı et üretimi (Ton)	1.600	1,167	1522*	1.980*	3.084*
Sığır Sütü (ton)	388.980,64	387.372,16	312.455	402.893	450.613
Manda Sütü (ton)	870,96	755,647	**	**	**
Koyun Sütü	1.773,85	1.794,853	**	**	**
Keçi Sütü (ton)	774,45	833,677	**	**	**
Yapağı (ton)	151,40	160,031	201,17	205,16	200,10
Arılı Kovan (Kovan Sayısı)	79.451	88.355	86.261	80.383	85.600
Bal (ton)	359,05	533,201	377,50	279,01	485,60
Balmumu (ton)	23,60	21,603	17,60	17,40	18,10
Yumurta üretimi (adet)*	25.550.000	**	**	50.000.00*	55.000.000
Su ürünleri yetiştiricilik (Ton)	105	107	**	496*	620
Su ürünleri avcılık (Ton)	2,15	**	**	9.835*	14.406

Tablo 25: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.6.Kastamonu İli İlçelere Göre Fındık Üretim Miktarları (Ton)

Abana	Bozkurt	Cide	Daday	Doğanyurt	Küre	Merkez	Taşköprü	Çatalzeytin	İnebolu	Şenpazar	TOPLAM
174	1418	1590	2	1522	22	0	0	106	2072	16	6922

Tablo 26 :İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

2018 YILI ÜRETİM

6,226 TON

2019 YILI ÜRETİM

7.918 TON

1.7.Genel Tarımsal Desteklemeler

DESTEKLER	2018 Yılı	2019 Yılı	2020 Yılı	2021 Yılı	2022 Yılı	TOPLAM (TL)
TKDK Tarafından Verilen Destekler	8,335,572.04	3,646,794.09	6,539,609.40	17,785,000.00	28,126,935.00	111,504,614.95
İl Özel İdaresi Proje Destekleri	285,000.00	200,000.00	200,000.00	225,000.00	845,000.00	8,543,598.96
Bitkisel Üretim desteklemeleri	29,831,987.29	33,126,523.06	38,678,819.48	62,055,224.48	125,200,365.25	606,046,000.29
Yem Bitkileri Desteklemeleri	23,303,233.63	22,774,323.92	22,397,465.26	24,757,995.09	24,340,120.00	228,947,419.70
Hayvansal Üretim Desteklemeleri	55,346,504.59	62,989,715.80	56,358,094.86	55,298,667.99	72,660,739.61	521,785,716.67
Su Ürünleri Desteği	157,393.38	320,875.42	572,949.46	397,921.54	972,194.66	3,452,781.14
Kırsal Kalkınma Destekleri	15,093,796.23	3,077,374.69	11,398,187.76	21,643,335.55	24,457,452.51	127,643,906.45
KTV Destekleri	274,400.00	1,671,600.00	717,600.00	25,392,569.76	4,522,800.00	40,113,076.76
Toplam	132,627,887.16	127,807,206.98	136,862,726.22	207,555,714.41	281,125,607.03	1,648,037,114.92

Tablo 27: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.8.Kastamonu İli Balıkçılık Sektörü Verileri

Tesisin Adı	Adresi	Kapasitesi (Ton/Yıl)	Durumu
Set Alabalık Tesisleri	Merkez- Obruk Köyü	20	Faal
Yürekveren Alabalık Tesis	Merkez- Yürekveren Köyü	11	Faal
Gürsu Alabalık Tesisi	Merkez- Çatören Köyü	10	Faal
Çağlayan Alabalık Tesisi	Merkez- Yürekveren Köyü	50	Faal
Bey Alabalık Tesisi	Cide- Sırakaya Köyü	1,5	Faal
Karasu Alabalık Tesisi	Araç- Akgeçit Köyü	40	Faal
Germeçtepe Kafes Alabalık Tes. (*)	Merkez- Germeçtepe Barajı	75	Faal
Su Ür. Fak. Kafes Alabalık Tesisi	Merkez- Germeçtepe Barajı	29	Faal
İlgaz Kafes Alabalık Tesisi (*)	Taşköprü- Karadere Barajı	170	Faal
Başar Kafes Alabalık Tesisi (*)	Taşköprü- Karadere Barajı	170	Faal
Karadere Kafes Alabalık Tesisi	Taşköprü- Karadere Barajı	60	Faal
İlgaz-2 Kafes Alabalık Tesisi	Devrekani- Beyler Barajı	200	Faal
Başar-2 Kafes Alabalık Tesisi (*)	Devrekani- Beyler Barajı	200	Faal
Başar-3 Kafes Alabalık Tesisi (**)	Devrekani- Kulaksızlar Bar.	200	Proje A.
İlgaz-3 Kafes Alabalık Tesisi (**)	Devrekani- Kulaksızlar Bar.	200	Proje A.
Toplam Kapasite		1416,5	

Tablo 28: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.9.Güncel Ruhsatlı Balıkçı Gemileri Sayısı

Tekne Boyu	Adedi	BAGİS Cihazı Takılmış Olan Gemi Adedi
15 m'den Büyük (A plaka Kodlu)	7	7
12-15 m Arası (B plaka Kodlu)	9	9
10-12 m Arası (C plaka Kodlu)	5	-
10 m'den küçük (D plaka Kodlu)	213	-
TOPLAM	234	16

Tablo 29: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verilerine

1.10. Kastamonu İli Balıkçı Barınakları ve Çekek Yerleri

Sıra No	İlçenin Adı	Tesisin Yeri	Tesisin Türü	Korunan Su Alanı (m ²)	Ana Mendirek Uzunluğu (m)	Tali Mendirek Uzunluğu (m)	Asgari Derinlik (m)	Azami Derinlik (m)	Tekne Kabul Kapasitesi (Adet)	Hizmete Girdiği Yıl
1	Abana	Merkez	Balıkçı Barın.	60.000	600	150	1,5	6	100-150	1981
2	Bozkurt	Yakaören	Balıkçı Barın.	70.000	450	300	2	4	10-15	2001
3	Cide	Merkez	Balıkçı Barın.	200.000	400	250	2	9	400	1979
4	Cide	İlyasbey	Balıkçı Barın.	50.000	600	105	2	6	15-20	2001
5	Çatalzeytin	Ginolu	Balıkçı Barın.	135.000	400	400	2	6	200-250	1996
6	Doğanyurt	Merkez	Balıkçı Barın.	65.000	345	240	2	4	130-140	1989
7	İnebolu	Merkez	İnebolu Lim.	140.000	920	350	2	8	150-200	2008
8	İnebolu	Özlüce	Balıkçı Barın.	79.500	620	150	2	4	70-80	2008

Tablo 30: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.11. Kastamonu İli Yetiştiricilik ve Avcılık Yoluyla Elde Edilen Su Ürünleri Miktarı

Ürün Cinsi (Kg)	2017	2018	2019	2020	2021
Tirsi	74.075	7.020	13.140	16.460	23.566
Kalkan	14.489	6.160	5.967	4.180	14.156
Kayabalığı	515	525	1.060	1.000	0
Barbunya	13.220	24.410	19.895	11.850	75.970
Mezgit	278.965	115.035	203.052	311.592	603.248
Hamsi	1.234.350	1.290.300	534.330	1.029.730	4.405.300
İstavrit (Kraça)	41.283	327.600	86.505	55.555	99.015
Kefal	14.500	2.750	6.565	7.960	1.140
Palamut	206.425	278.875	7.240	556.870	61.470
Çaça	50.000	0	0	1.750	0
İskorpit	3.850	3.650	7.060	4.910	6.100
İstavrit (Karagöz)	0	4.165	9.940	32.425	88.050
Karagöz	0	0	0	0	180
Lüfer	4.586	42.890	10.230	16.190	38.260
Tekir	56.747	44.728	74.582	49.475	96.380
Zargana	3.325	5.325	2.544	4.290	320
Sardalya	0	20	12.000	17.150	8.400
İzmarit	300	200	200	50	30
Levrek	2.415	1.143	1.085	1.235	335
Deniz Salyangozu	0	0	636.210	497.800	291.380
Kum Midyesi	9.188.885	0	0	1.966.000	4.021.750
Alabalık (Kültür)	147.000	105.000	230.000	446.000	496.000
Diğer	0	0	750	0	0

Tablo 31: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

1.12. Sarımsak Sektörüne İlişkin Bilgiler

Türkiye’de sarımsak üretiminin en yoğun yapıldığı yer Kastamonu ilinin Taşköprü ilçesidir. Raf ömrü uzun tadı ve kokusu keskindir. [Taşköprü sarımsağı](#) başka yerlerde de yetiştirilmek istenmiş maalesef Taşköprü toprağında yetişen sarımsağın kokusu ve tadı alınamamıştır. Burada yetişen sarımsakların büyük kısmı ilaç fabrikalarına antibiyotik imalatı için verilmektedir. Raf ömrü çok uzun olan Taşköprü sarımsağı bir yıl süreyle soğuk hava depolarına ihtiyaç duyulmaksızın saklanabilmektedir.

Taşköprü Sarımsağının Özellikleri

- ✚ Taşköprü sarımsağına kokusunu veren kükürtlü ve eterli yağlardan oluşan allylpropylsulfid ($C_6H_{12}S_2$) miktarı ülkemizde yetişen bütün sarımsaklardan fazladır.
- ✚ Taşköprü sarımsağı diğer çeşitlerden baharat oranı yüksek, keskin kokulu ve aromalıdır. Bu özellikleri nedeni ile pastırma, sucuk, tursu, konserve, baharat v.b sanayi kollarında en çok aranan çeşittir.
- ✚ Taşköprü sarımsağı bileşim öğeleri, mineral madde ve vitaminler yönünden en zengin çeşittir.
- ✚ Kuru madde oranı % 33 – % 37’ler arasında olduğundan fazla bir ağırlık kaybına uğramadan ve soğuk hava deposuna gerek kalmaksızın normal depo koşullarında yılın 10 -11 ayı muhafaza edilebilmektedir.
- ✚ Taşköprü sarımsağı iklim koşullarına toleranslı, kaliteli ve başlarının iri olması nedeni ile ihracata, kuru madde oranının yüksek olması sebebi ile de sanayiye en elverişli çeşittir.
- ✚ Taşköprü sarımsağı diğer sarımsak çeşitlerine nazaran daha acı ve keskin kokuludur.
- ✚ Kanser önleyici ve risk azaltıcı kimyasal bir madde olan selenyum elementi ülkemizde taşköprü sarımsağı hariç, diğer bölgelerde, üretilen sarımsaklarda bulunmamaktadır.

Kastamonu Taşköprü ilçesinde 86 köyde 4.000 aile sarımsak üretimi ile uğraşmaktadır.

2022 yılı sarımsak üretimi 18.000 ton olarak gerçekleşmiş tamamı yurt içine satışı yapılmıştır. Coğrafi işaret tescili yapılmış olup pazar sorunu yaşanmamaktadır.

1.13. Kooperatiflere İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

- ✚ 374 adet Birim Kooperatif (345 tarımsal kalkınma, 20 sulama, 8 su ürünleri, 1 pancar ekicileri)
  - ✚ 3 adet Kooperatifler Üst Birliği (S.S. Köy Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği, S.S. Araç-Daday-İhsangazi Kooperatifler Birliği, S.S. Azdavay Kooperatifler Birliği)
  - ✚ 5 adet Süt Üreticileri Birliği (Merkez, Taşköprü, Devrekani, İhsangazi, Seydiler)
  - ✚ 2 adet Bal Üreticileri Birliği (Merkez ve İnebolu)
  - ✚ 1 adet Sarımsak Üreticileri Birliği (Taşköprü)
  - ✚ 1 adet Kırmızı Et Üreticileri Birliği (Merkez)
  - ✚ 1 adet Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği
  - ✚ 1 adet Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği
  - ✚ 1 adet Arı Yetiştiricileri Birliği ve
  - ✚ 1 adet Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği
- olmak üzere toplam 390 adet Üretici Örgütü bulunmaktadır.

İLÇELER	TARIMSAL KALKINMA	SULAMA KOOPERATİFİ	SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFİ	PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİFİ	KOOPERATİF ÜST BİRLİĞİ	SÜT ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	SARIMSAK ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	BAL ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	KIRMIZI ET ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	ARI YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	DAMIZLIK KOYUN-KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ	TOPLAM
MERKEZ	65	6	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	79
ABANA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
AĞLI	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ARAÇ	50	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	51
AZDAVAY	18	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	19
BOZKURT	10	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
CİDE	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Ç.ZEYTİN	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
DADAY	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39
DEVREKANİ	6	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7
DOĞANYURT	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
HANÖNÜ	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
İHSANGAZI	8	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9
İNEBOLU	6	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
KÜRE	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
PINARBAŞI	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
SEYDİLER	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
ŞENPAZAR	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
TAŞKÖPRÜ	76	6	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	84
TOSYA	28	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33

Tablo 32: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Bakanlığımız görev alanında bulunan ilimizdeki mevcut kooperatif ve birliklerin olağan genel kurulları İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir. Genel kurul toplantılarının kanun ve ana sözleşme hükümlerine uygun olarak yapılması için İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü personeli Bakanlık Temsilcisi olarak görevlendirilmektedir.

1.14. Tarım sektörünün yapısı ve gelişimine yönelik görüş ve değerlendirmeler.

Kastamonu ili arazilerinin oransal dağılımını Türkiye ile kıyasladığımızda orman alanlarının oldukça yüksek, çayır mera ve tarım alanlarının düşük olduğunu görmekteyiz. İlimiz yüzölçümünün % 28'i tarım alanı, % 6'sı ise çayır-mera alanlarından oluşan ilimizin % 59,1'i orman ve fundalıklardan oluşmaktadır.

Kastamonu İli Arazi Varlığı ve Dağılımı

Kullanılış Biçimi	Alan (ha)	Toplam Alana Oranı (%)
Tarım Alanı	367.445	28,0
Çayır-Mera Alanı	78.868	6,0
Ormanlık ve Fundalık Alan	774.806	59,1
Diğer (Tarım Dışı Arazi, Yerleşim Alanları vb.)	89.681	6,9
TOPLAM	1.310.800	100,0

Tablo 33:İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Kastamonu İli Kullanım Kabiliyetine ve Toprak Sınıflarına Göre Arazi Dağılımı (ha)

Arazi Yetenek Orduları	Toprak Sınıfı	Alan (Ha.)
İşlemeli Tarıma Elverişli	I	49.385
	II	67.533
	III	95.669
	IV	188.601
Toplam		401.188
İşlemeli Tarıma Elverişli Olmayan	V	69
	VI	242.665
	VII	651.265
Tarım Dışı Arazi	VIII	15.613
Toplam		909.612
Genel Toplam		1.310.800

Tablo 34:İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Kastamonu'da I-IV. Sınıf işlemeli tarıma elverişli arazi toplamı 401.188 hektar, V-VIII. Sınıf arası işlemeli tarıma elverişli olmayan ve tarım dışı arazilerin toplamı ise 909.612 hektardır. 1. ve 2. sınıf arazilerin toplam arazi miktarına oranı % 8,9, işlemeli tarıma elverişli I-IV. Sınıf arazilerin yüzölçümüne oranı ise % 30,6'dır. V. ve üzeri sınıf araziler işlemeli tarıma elverişli olmayan araziler ile orman, kayalık ve çayır mera alanlarıdır.

Kastamonu' da tarım sektörü genel olarak küçük aile işletmesi şeklindedir. Son yıllarda Kastamonu'da büyük ölçekli tarımsal işletmeler kurulmaya başlanmış olsa da genel durumu değiştirmemiştir. Kastamonu ili arazilerinin % 59'unun ormanlık ve fundalık olması, kışların uzun ve sert geçmesi, arazi yapısının engebeli olması, birinci sınıf tarım arazisinin az olması, sulama imkânlarının yetersizliği bitkisel üretimde çeşitliliği azaltmaktadır. Tarım arazilerinin küçük ve parçalı oluşu tarla bitkileri üretimini kısıtlamakta, ilkbahar geç donları ise meyveciliğin ekonomik olmasını zorlaştırmakta ve meyve üretiminin istenilen düzeyde gelişmesine engel olmaktadır. Buna karşılık hayvansal üretim daha yoğun olarak yapılmakta ve daha iyi karlılık getirmektedir. Hayvancılığın geliştirilmesi için ilimizde Bakanlığımızın da desteklediği yem bitkisi ekilişinin daha da yaygınlaştırılarak girdi maliyetlerinin düşürülmesi önem arz etmektedir.

Kastamonu ilinde son yıllarda toplam büyükbaş hayvan sayısında önemli bir değişiklik olmamakla birlikte kültür ırkı sayısında ciddi bir artış olduğu görülmektedir. Çiftçiler, süt ve et verimi yüksek olduğundan kültür ırkına ağırlık vermektedirler. İlimizde son yıllarda küçükbaş ve manda üretiminde artış eğilimi gözlenmektedir.

Kastamonu ili tarımsal üretim potansiyeli açısından önemli avantajlar sunmakta olup bunlar;

- İlin geçiş bölgesi iklimine sahip olması ve geniş üretim alanlarına sahip olması,
- Su ürünleri yetiştiriciliği açısından zengin yer altı ve yer üstü su kaynaklarının bulunması,
- Temiz toprak, su ve hava imkânlarının organik tarıma avantaj sağlaması,
- Meyvecilik faaliyetleri için mikro klima bölgelerinin varlığı,
- Tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimi için uygun ekolojik ortamın mevcut olması,
- Arıcılık için gerekli zengin floraya sahip olması ve özellikle yüksek kesimlerde çiçek, kekik balı vb., sahil ilçelerinden ise kestane balı, deli bal elde edilebilmesi,
- İlde büyükbaş hayvan sayısının yüksek olması ve halkın geçim kaynağının hayvancılığa dayalı olması nedeniyle hayvansal ürünlerin işlenmesinin önem arz etmesi,
- İşgücü maliyetinin düşük olması,
- Gelişen ulaşım ağına sahip olması (Karayolu ve havayolu),
- Bölgesel teşviklerin varlığı (IPARD, SSK prim indirimi, vergi indirimi, faiz desteği) şeklinde sıralanabilir.

Dünya'da ve Ülkemizde yaşanan son gelişmeler tarımın önemini bir kez daha öne çıkarmıştır. Mevcut tarımsal potansiyelin değerlendirilmesi açısından tarım ve gıda sektörlerine yapılacak yatırımlar daha da önem kazanmaktadır.

İl genelinde yıllara göre değişmekle birlikte yaklaşık 300.000 büyükbaş hayvan mevcut olup yem bitkisi ekilişi yapılacak tarıma elverişli alanlar bulunmaktadır. Ayrıca il genelinde yeterli iş gücü temini de mümkündür. Devrekani ilçesinde 27.000 baş kapasiteli Tarıma Dayalı İhtisas (Besi) Organize Hayvancılık Bölgesi (TDİOSB) kuruluş çalışmaları devam etmektedir. Bu bağlamda hayvan yemi üretimi, modern kesimhane, et işleme ve paketleme tesislerinin yapımı ile hayvansal orjinli gübrenin işlenmesi ve paketlenmesine yönelik yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

İlde yıllık ortalama 330.000 ton süt üretimi gerçekleştirilmekte olup süt üretiminin küçük işletmeler tarafından gerçekleştirilmesi ve soğuk zincirin yeterli düzeyde bulunmaması üreticinin maksimum kar elde etmesini engellemektedir. Bu alanda kurulacak entegre tesisler süt hayvancılığını olumlu yönde etkileyecektir. Özellikle süt ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi ile sütte soğuk zincirin oluşturulması ve geliştirilmesine yönelik yatırımlar önem arz etmektedir.

İl yüzölçümünün %28'ini tarım alanları oluşturmakta olup buğday, arpa, çeltik, siyez gibi birçok tarım ürününün yanı sıra şekerpancarı, sarımsak, patates gibi sanayi bitkileri üretimiyle tarım sektörü hem ülke ekonomisine hem de il ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Bunun yanı sıra Kastamonu, tıbbi ve aromatik bitki çeşitliliği bakımından da önde olan illerimizden biridir. Tarım sektörünün il ve ülke ekonomisine olan katkısını gelecekte daha üst seviyelere taşıyabilmek amacıyla, tarımsal ürünlerin daha fazla katma değer yaratacak şekilde işlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda söz konusu ürünlerin depolanması, işlenmesi ve paketlenmesine yönelik faaliyetlere gereksinim duyulmaktadır.

Kastamonu geçmişten günümüze kadar varlığını bozulmadan sürdüren doğal alanların varlığı ve organik tarım için elverişli tarım arazileri ile organik tarım açısından yüksek potansiyele sahiptir. Dünya'da doğal ve sağlıklı beslenmenin önem kazanmasıyla birlikte ortaya çıkan organik ürünlere yönelik talep artışı, İlimizin sahip olduğu bu potansiyeli kullanmada önemli bir fırsat olarak görülmektedir. Bu fırsatın etkin değerlendirilmesi için ilin sarımsak, pirinç, üryani eriği, siyez bulguru gibi yerel marka ürünlerinin organik tarıma kazandırılarak daha fazla katma değer sağlar hale gelmesi gerekmektedir.

Bitki örtüsündeki çeşitlilik ve buna bağlı olarak yetiştirilen hayvansal ürünler, Kastamonu mutfağının zengin olmasının nedenlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Türkiye'nin en kaliteli sarımsağı olan Taşköprü sarımsağı ilimizde yetişmekte ve ihracatı yapılmaktadır. Kastamonu'ya özel meyvelerden bir tanesi de Üryani Eriği'dir. Bu meyveyi sadece Kastamonu'da bulmak mümkündür. Yine Slow Food Biyoçeşitlilik Vakfı tarafından Türkiye'nin korunması ve üretiminin desteklenmesi gereken ilk "Presidium" ürünü olarak ilan edilen Siyez Buğdayı'da Kastamonu'ya has özel lezzetlerdendir. Özellikle son yıllarda siyez bulguru ve siyez ununa olan talep hızla artmaktadır. Kastamonu Pastırması, Çekme Helvası, Daday Etli Ekmeği, Devrekani Hindi Banduması, Cırık Tatlısı, Pınarbaşı Kara Çorbası, Taşköprü Kebabı gibi 20 kadar coğrafi işaretli yöresel lezzetleri olan bu zengin mutfak kültürü yerli-yabancı turistlerin ilgisini çekmekte ve İlimize ekonomik bir kaynak sağlamaktadır. Bu nedenle yöresel yemeklerin korunması ve ilgi çekici şekilde sunumunun yapılması, İl açısından önemli bir yere sahiptir. Ayrıca ilde gelişmekte olan kırsal turizmle birlikte yöresel ürünlerin tanıtımı ve turistik mekanların oluşturulması ve yeni tesislerin açılmasına da ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca Kastamonu ili süs bitkileri ve kesme çiçek yetiştiriciliği açısından diğer illere göre daha avantajlıdır. Akdeniz ve Ege bölgelerinde yaz aylarında yüksek sıcaklıktan dolayı çiçeklerin kalitesinin düşmesi sorununu Kastamonu'da yaşanmamaktadır. İlde gece ve gündüz sıcaklık farkının fazla olması süs bitkileri ve kesme çiçek üretimini olumlu yönde etkilemektedir. Dolayısıyla süs bitkileri sektörü Kastamonu ili için önemli bir tarımsal faaliyet alanı olarak öne çıkmaktadır. Üretici örgütlerine yönelik bilgi ve istatistikler.

Bakanlığımız çalışma alanında bulunan üretici örgütlerine ait ayrıntılı bilgiler yukarıya çıkarılmıştır. Ayrıca ilimizde 19 adet Tarım Kredi Kooperatifi ile 13 ilçede ziraat odası başkanlığı bulunmaktadır.

Tarımsal kredilere yönelik bilgi ve istatistikler.

İlimizde kullanılan tarımsal kredilere ilişkin ayrıntılı bilgiler Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden temin edilebilir.

Sektörün sorunlarına yönelik görüş ve değerlendirmeler.

Kastamonu ilinin mevcut durumu ve tarımsal potansiyeli dikkate alındığında tarımsal üretimde karşılaşılan başlıca problemler aşağıda özetlenmiştir.

Kastamonu ili satın alma Gücü Paritesine göre Kişi başı GSYH Değeri Türkiye Ortalamasının % 75'inin Altında % 50'sinin Üstünde Olan Bölgeler (son beş yıl) yani orta-düşük gelir düzeyine sahip bölgeler içerisinde kalmaktadır. İstihdamda, tarım ve hizmet sektörlerinin ağırlıkta olduğu Kastamonu'da nüfus kaybı önemli bir tehdit olarak karşımıza çıkmaktadır. Kastamonu ilinin içinde bulunduğu bölgenin hem büyüme hızı hem de GSYH ülke ortalamasının altındadır.

Kastamonu, Türkiye’de dışa göç verme hızı bakımından ilk sıralarda yer almaktadır. İlimizde köyden kente göç Türkiye ve Karadeniz bölge ortalamasından daha yüksektir. Kastamonu ili, nüfus artış hızı en düşük olan iller arasındadır. Nüfusun azalmasının en büyük sebebi ise özellikle köylerden büyük şehirlere olan göçtür. İlimizde gelir kaynaklarının ve iş imkânlarının sınırlı olması, sanayi ve diğer istihdam yaratıcı yatırımların bulunmayışı, eğitim, sağlık imkânları, sosyal güvence arayışı, çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlama isteği, yetersiz arazi, kırsal kesim ile şehir arasındaki sosyo-ekonomik gelişmişlik farkı gençler başta olmak üzere nüfusu köylerden uzaklaştırmaktadır. Aynı şekilde köylerde yaşayan gençlere kız verilmemesi son yıllarda en sık dillendirilen sorunların başında gelmektedir. Sırf bu yüzden köyü terk ederek şehirde asgari ücretle bir işte çalışmaya başlayan gençler bir süre sonra köydeki yaşam standartlarını arar duruma gelmektedir.

Eğitim düzeyi yüksek olan genç nüfusun diğer sektörlerle ve kente göçmesi ile tarım kesiminde yaşlı ve eğitim düzeyi düşük kişiler kalmaktadır. Bu durum kendi kendine yeterli olma anlayışını ve gelenekselliği devam ettirmektedir. Ayrıca yeni üretim tekniklerini ve yeni faaliyet alanlarını içeren tarımsal projelerin bu şartlarda benimsenmesi ve uygulama imkânı bulması azalmaktadır. Köylerde genç nüfusun azalması ile tarımdaki modern gelişmelerin ve yeniliklerin uygulanması konusunda gösterilen direnç artmakta bu da üretimin geleneksel yöntemlerle sürdürülmesi, üretim, verim ve gelirin düşmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu durum ilimiz tarımını ve tarımın geleceğini olumsuz yönde etkilemektedir. Sonuçta köylerdeki araziler boş kalmakta, elde edilen verim ve tarımsal üretim düşmektedir.

Tarımsal alanda yeni yatırımların yapılması, yeni tarım tekniklerinin kullanılabilmesi, entegre tarım işletmelerinin kurulabilmesi için gerekli girdilerin sağlanabilmesi için yeterli ve sürekli sermayeye ihtiyaç vardır. Ancak Kastamonu’daki tarımsal işletmelerin büyük çoğunluğu aile işletmeleri olup sermaye sıkıntısı çekmektedirler. Bu sebeple tarımsal faaliyetler istenilen düzeye ulaşmamaktadır.

Üretim Problemleri

Kastamonu’da hayvansal üretim problemlerinin başında bakım ve beslemeye ait problemler gelmektedir. Daha sonra hayvan ırkına ait problemler ve pazarlama problemleri gelmektedir. Uygun olmayan hayvan barınakları, yem bitkileri üretiminin yetersiz olması, mera alanlarının yetersizliği ve merada otlayan hayvan sayısının fazlalığı, su ürünleri üretiminde kullanılan yem maliyetlerinin yüksekliği, üreticinin besleme konusundaki bilgi eksikliği, orman alanlarının fazlalığı ve küçükbaş hayvanların otlatma alanlarının darlığı gibi problemler hayvansal üretimi olumsuz etkilemektedir. Özellikle çayır mera alanlarının darlığı ve beslenme problemlerinin fazlalığı kültür ırklarına geçimi zorlaştırmaktadır. Hala kırsal kesimdeki üreticilerin bir kısmı bakım ve besleme işleri daha kolay olan yerli ırkları tercih etmektedirler. Köylerin dağınık ve köyler arası mesafelerin uzun olması nedeniyle üreticiye suni tohumlama hizmetinin götürülmesi zorlaşmakta ve maliyeti artırmaktadır.

Bitkisel üretimde; sertifikalı tohumluk kullanımındaki yetersizlik, yeni üretim tekniklerinin çiftçiye ulaştırılmasındaki yetersizlik, mekanizasyon problemi, makinelerin optimum kullanılmaması, düşük verim, arazilerin dar ve parçalı olması, yetersiz girdi kullanımı, sulama alanlarının yetersizliği, iklim şartlarının geliri yüksek olan ürünlerin yetiştirilmesine imkan sağlamaması vb. problemler yaşanmaktadır.

Yayım Hizmetlerindeki Problemler:

3646 adet kırsal yerleşim birimi ile Türkiye’de 2.sırada olan ilimizde yayım elemanlarının tüm çiftçilere ulaşmasının zorluğu, kadınlara yönelik tarımsal yayım hizmetlerinin yetersizliği, tarımsal yayım çalışmalarında pazarlama, örgütlenme, yeni ürünlerin tanıtımı ve doğal kaynakların korunması gibi konuların ihmal edilmiş olması, yerleşim yerlerinin birbirine ve şehir merkezine uzaklıkları sebebiyle yayım hizmetlerinin iletilmesinde zorluk çekilmesi, yayım hizmetinin yapıldığı zamanlarda yeterli dinleyici kitlesine ulaşamaması yayım hizmetlerinde karşılaşılan başlıca sorunlardır. Yayım çalışmalarına genellikle erkekler katılmakta olup, bu çalışmalardan kadınlar ve gençler yeteri kadar istifade edememektedir. Halbuki Kastamonu ilinde bitkisel ve hayvansal üretimde kadınların rolü oldukça önemlidir. Özellikle kadınlara hayvancılık konusunda bakım, besleme ve hayvan hastalıkları ile sağım hijyeni ve sütte soğuk zincir konusunda yeterli eğitimin verilmesi gerekmektedir. Ayrıca gençlerin göç etmesi ve köylerde yaşlı nüfusun kalması yayım hizmetlerinden beklenen faydanın tam olarak gerçekleşmesine engel teşkil etmektedir.

Örgütlenme Problemleri:

Kastamonu il genelinde 374 adet tarımsal amaçlı kooperatif bulunmaktadır. Bunların büyük bir bölümü orman ürünlerinin işlenmesine yönelik kooperatiflerdir. Mevcut kooperatifler pazarlama, tarımsal yayım, yeni tekniklerin getirilmesi ve üreticilerin sorunlarına çözüm üretebilme konularında yeterli olamamaktadır. Özellikle şehir merkezine uzak olan köylerde yaşayan çiftçiler bu konularda büyük sıkıntılar çekmektedirler.

Pazarlama problemleri:

Pazarlamanın asli ve tali görevlerini yerine getirecek organizasyon yapısının olmaması, tarıma dayalı sanayinin yetersizliği nedeniyle hammaddelerin mamule işlenememesi, bu nedenle katma değer kaybı yaşanması başlıca pazarlama problemleridir. Üreticiler pazarlama problemi nedeniyle, pazar sıkıntısı olmayan ürünlere yönelmektedir. Örneğin ilimizde bitkisel üretim açısından önemli bir yere sahip olan sarımsakta yıllar itibariyle değişen pazar sorunları yaşanmaktadır. Birkaç yıl iyi pazar şansı bulabilen sarımsak, bazı yıllar hiç satılmadan dökülmektedir. Hayvansal ürünler açısından da genellikle sıkıntılar olsa da en büyük problem sütte yaşanmaktadır. Süt fiyatları Türkiye piyasasının altında gerçekleşmektedir. Kastamonu’da belli bölgeler dışında mevcut kooperatif ve özel organizasyonlar pazarlama hizmetlerini tam anlamıyla yerine getirememektedir. Dolayısıyla pazarlamanın yardımcı hizmetleri arasında yer alan standardizasyon, kalite kontrol ve işaretleme, ambalajlama gibi alanlarda verilen hizmetler yeterli değildir. Girdi fiyatlarının düşürülmesi ve pazarlama imkanlarının artırılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Kırsal altyapı problemleri:

İldeki ilçe sayısı 20 olup, merkez dahil 20 belediye ve 1.055 köy bulunmaktadır. Köylere bağlı ayrıca 2.591 adet yerleşim birimi vardır. İlimiz Türkiye genelinde toplam 1.055 adet köyü ile 3.sırada, toplam 3.646 yerleşim yeri (ünite) ile 2.sırada ve yine toplam 9.354 km köy yolu ağı ile 3.sırada yer almaktadır.

Kastamonu hem köy hem de ilçe sayısı bakımından Türkiye’de ilk sıralarda yer almaktadır. İlde yer alan köylerin sayısı Türkiye genelindeki köy sayısının % 3,3’ü gibi yüksek bir oranını oluştururken bu köylerde yaşayan nüfus aynı oranda olmayıp % 1’in altında kalmaktadır. Köylerimiz, coğrafi bakımdan meyilli ve engebeli bir arazi üzerine kurulmuş olup, 5-6 hanenin oluşturduğu, birkaç mahalleden meydana gelen dağınık bir köy yapısını arz eder. Bu dağınıklık ise kamu hizmetlerinin ulaştırılmasını güçleştirmektedir.

İlimizde 1.055 köy ve bu köylere bağlı 2.591 mahalleden oluşan toplam 3.646 yerleşim birimi bulunmakta olup bunların % 87’sinde kanalizasyon şebekesi, % 96’sında atık su arıtma tesisi, % 9’unda içme suyu şebekesi bulunmamaktadır.

İşletme büyüklüğü Türkiye ortalamasının altında kalan ilimiz işletmelerin arazi miktarı; sınırlı, birbirinden uzak ve çok sayıda parçalardan meydana gelmektedir. Birinci sınıf tarım arazilerinin toplam yüzölçümüne oranı % 3,8, sulanan alanın toplam tarım alanına oranı ise % 19,5'dir. 243.554 hektar sulanabilir arazinin ancak 71.696 hektarı sulanmaktadır. Bu durum ilde sulama yatırımlarına olan ihtiyacı göz önüne çıkarmaktadır.

İlimizdeki kırsal kesimin fiziki ve sosyal altyapılarının iyileştirilmesi, gelir düzeyinin artırılması, istihdam imkanlarının oluşturulması ve kırsal alandaki yaşam standartlarının iyileştirilmesi, yeni gelir kaynaklarının yaratılması, sulama ve pazarlama imkanlarının geliştirilmesi gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesine ihtiyaç vardır.

İlimizde yoğun bir şekilde yaşanan göç ve yoksulluğa çözüm getirebilmek, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması, tarımsal kaynak ve potansiyelin değerlendirilerek tarımda verimliliğin ve çiftçi gelirlerinin artırılması, ürün arzında sürekliliğin sağlanması yanında; tarımın çevre, sanayi, turizm gibi diğer sektörlerle ilişkilerinin geliştirilmesi, doğal kaynakların ve çevrenin korunması amacıyla ilimizde kamu yatırımları yanında ulusal ve uluslararası kaynaklı proje ve fonların ilimize kazandırılması gerekmektedir.

Kastamonu'da arazilerin parçalı ve küçük olması sebebiyle arazi toplulaştırma çalışmalarının hızlandırılması gerekmektedir. Tarımla uğraşan nüfusun gençleştirilmesi sağlanmalı ve köyden kente göç azaltılarak genç çiftçiler desteklenmelidir.

2. SANAYİ SEKTÖRÜ

2.1. Sanayi Sektörünün Yapısı ve Gelişimine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler

İlin Sanayi Yapısı

Binlerce yıllık tarihi geçmişe ve Karadeniz bölgesinin eşsiz güzellikteki coğrafyalarından birisine sahip olan Kastamonu, sanayileşmede atılım yapmayı ve büyümeyi kendine hedef ve misyon seçmiştir. Kastamonu sanayisi son yıllarda gelişmektedir ve bu gelişimle beraber yatırımcılar için önemli fırsat barındırmaktadır.

Sanayi yapısı içinde, tarım ve orman ürünlerine ilişkin sektörler ön planda yer almaktadır. Country tarzı adı verilen masif doğal mobilya alanında büyük çaplı işletme yatırımları sürmektedir. Bu sektörde yeterli sayıda eski ahşap eser ve nesillerdir kuşaktan kuşağa aktarılan ahşap ustalık bilgisi Kastamonu için rekabet üstünlüğü sağlamaktadır. Country mobilya yatırımları için Kastamonu Cazip konumdadır. Ayrıca geniş kapsamlı bir ahşap fuarı Kastamonu'da düzenlenmektedir.

İnebolu Limanından il dışına önemli oranda orman, metal ve maden ürünleri taşımacılığı yapılmaktadır. Samsun ve Filyos arasında yaklaşık 500 km bir alanda bu çapta başka bir liman yoktur. Batı Karadeniz ve İç Anadolu hinderlandına hitap eden bu liman, Kastamonu sanayisi ve bölge için daha aktif olarak kullanılması, sanayiye kazandırılması yönünde çalışmalar sürmektedir.

İlimizde de küçük ve orta sanayi ölçek ve boyutundaki imalat ünitelerinin uyumlu ve birbirleri ile tamamlayıcı bir nitelikte üretim yapmalarını sağlamak amacı ile sınırları tayin edilmiş bir alanda, yerleşimi, altyapısı, gerekli sosyal ve teknik hizmetleri ve ortak yapıları ile hizmete sunulan dört adet organize sanayi bölgesi mevcuttur. Bu organize sanayi bölgeleri İl Merkezi, Tosya, Seydiler ve Taşköprü ilçelerinde yer almaktadır.

2.2. Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimine İlişkin Temel Bilgi ve İstatistikler

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Faaliyetler

Kastamonu Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü tarafından, 4703 Sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 7223 Sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu, 1705 Sayılı Ticarete Taşışın Men'i ve İhraca Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun kapsamında 2022 yılında yapılan Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyetleri;

PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ	Sayısı
Mamullerin Ağırlık ve Hacim Esasına Göre Net Miktar Tespitine Dair Yönetmelik (76/211/AT) Kapsamındaki Denetimler	55
Makine Ürün Grubu Kapsamındaki Denetimler	3
Asansör Ürün Grubu Kapsamındaki Denetimler	11
Gaz Yakan Cihazlar Ürün Grubu Kapsamındaki Denetimler	4
Elektrikli Ekipmanlar Ürün Grubu Kapsamındaki Denetimler	3
Ölçü ve Ölçü Aletleri Ürün Grubu Kapsamındaki Denetimler	2
Hizmet Yeri Denetim ve Gözetimleri	39
Kazanlar Ürün Grubu Kapsamındaki Ürün/Firma Gözetimleri	2
Otomotiv Ürün Grubu Kapsamındaki Ürün/Firma Gözetimleri	4
Gaz Yakan Cihazlar Ürün Grubu Ürün/Firma Gözetimleri	2
Toplam Denetim ve Gözetim Sayısı	126

Tablo 35: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri

2.3. Sanayi İşletmelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikler

6948 Sayılı Sanayi Sicil Kanunu kapsamında İl Müdürlüğümüzden Sanayi Sicil Belgesi almış işletmelerin 2021 yılı yıllık işletme cetveli verilerine göre İlk 10 Sektör) ;

Kastamonu İlinde sanayi sektörünün istihdam sıralamasında %27,88 Giyim Eşyaları %25,68 Ağaç ve Mantar ürünleri sektörü, %12,42 Metal cevheri, %11,67 ise Gıda ürünleri sektöründe yer almaktadır

İLİMİZDEKİ SANAYİ SİCİL BELGELİ İŞLETMELERİN SEKTÖREL DAĞILIMI		
Sektör	Çalışan Sayısı	İl Payı
14-Giyim Eşyaları	3667	%27,88
16-Ağaç ve Mantar Ürünleri	3378	%25,68
07-Metal Cevherleri	1634	%12,42
10-Gıda Ürünleri	1536	%11,67
23-Metalik Olmayan Mineral ürünler	731	%5,55
13-Tekstil Ürünleri	563	%4,28
08-Diğer Madencilik ve Taş Ocaklığı	537	%4,08
31-Mobilya	408	%3,10
25-Metal Ürünleri	381	%2,89
22-Kauçuk ve Plastik	317	%2,41

Tablo 36: Sanayi Sektörü İşletmelerine İlişkin Veriler 2022 Yılı

2.4. Organize Sanayi Bölgelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikler

Organize Sanayi Bölgeleri

Kastamonu ilinde 4 adet sicil almış OSB bulunmaktadır.

Kastamonu Organize Sanayi Bölgesi (I+II İlave Alan): (Sicil No:144)

Toplam Sanayi Parsel Sayısı; 36

Ağırlıklı sektör grubu; Fabrikasyon sunta levha, MDF, Mobilya, Tekstil, Metal, tekstil ürünlerinin imalatı ve kauçuk-plastik ürünlerin imalatı sanayidir. Bu organize sanayi bölgemizin parsel tahsis işlemlerinin tamamlanması ve yoğun talep üzerine yapılan çalışmalar neticesinde II. Tevsii Organize sanayi Bölgesi Projesi “144 Ha” karakteristiği ve 5000 TL ödenek ile Bakanlığımız 2017 yılı yatırım programına yeni proje olarak dahil edilmiş olup, 2020 yılı yatırım programında 3.596.000 proje tutarı ile yer almıştır.

Tosya Organize Sanayi Bölgesi : (Sicil No:21)

Toplam Sanayi Parsel Sayısı ; 39 Ağırlıklı sektör grubu; Ahşap ürünleri imalatı, tekstil, ısı yalıtım malzemesi, sıhhi tesisat malzemesi Tekstil imalatı sanayidir.

Bu organize sanayi bölgesinin parsel tahsis işlemleri tamamlanmış olup, yapılan çalışmalar neticesinde OSB bitişiğinde yaklaşık 75,47 ha. Alanda ilave alan çalışmaları devam etmektedir.

Seydiler Organize Sanayi Bölgesi : (Sicil No:292)

Toplam Sanayi Parsel Sayısı; 43 Bu sanayi alanımız Seydiler Belediye Başkanlığı öncülüğünde sanayi bölgesi olarak kurulmuş tahsis işlemleri bu dönemde yapılmış daha sonra Bakanlığımızca 04.09.2013 tarihinde Organize Sanayi Bölgesi olarak kabul edilmiştir. Ağırlıklı sektör grubu; Tekstil, Döküm, Mermer kesim, Gıda ve Metal Eşya malzemesi imalatı sanayidir.

Taşköprü Organize Sanayi Bölgesi : (Sicil no:299)

Bu Organize Sanayi Bölgemizin kuruluş protokolü Bakanlığımızca 10.06.2014 tarih ve 2296 sayılı oluru ile onaylanarak 299 numarası ile tüzel kişilik kazanmıştır. 44 Ha’lık alana sahip olup, 22 adet parsel oluşturulmuştur. Alt yapı ve parsel tahsis işlemleri devam etmektedir.

2.5.Küçük Sanayi Sitelerine ilişkin bilgi ve istatistikler

Sanayi Siteleri

Tamamlanan Sanayi Siteleri

Kastamonu ilinde bakanlığımız kredi desteği ile yapılmış 13 adet küçük sanayi sitesi mevcut olup bu küçük sanayi sitelerinde toplam 1434 iş yeri yer almaktadır.

Sıra no	KOOPERATİFİN ADI	İŞYERİ SAYISI
1	Abana Küçük Sanayi Sitesi	340
2	Araç Küçük Sanayi Sitesi	100
3	Bozkurt Küçük Sanayi Sitesi	52
4	Çatalzeytin Küçük Sanayi Sitesi	44
5	Devrekani Küçük Sanayi Sitesi	100
6	Merkez (Yeni) Küçük Sanayi Sitesi)	254
7	Taşköprü Küçük Sanayi Sitesi	126
8	Tosya Madeni Eşya (1.Bölüm) Küçük San.Sitesi	105
9	Tosya Madeni Eşya (2.Bölüm) Küçük San. Sit	65
10	Tosya Ağaç İşleri Küçük San.Sitesi	25
11	Tosya Yeni Küçük San.i Sitesi (3.Böl.)	102
12	Tosya Dokumacılar Küç. San. Sitesi	21
13	Merkez (Eski) Küçük Sanayi Sitesi (400 işyeri olarak yapılmış)	Kastamonu merkez Küçük Sanayi Sitesi Yapı kooperatifi hüviyetini yıllar önce kaybederek tüzel kişiliği sona ermiştir. Yapılan çalışmalar sonunda, alınan şifahi bilgiler doğrultusunda işyerlerinin 20-25-40 m2 işyeri olarak ayrıldığı, ancak bu işyerlerinin veraset yolu ile yada yapılan satışlarla 3,4,5 gibi kişilerin ortak oldukları ve işyerlerinin kime ait olduğunun bilinmediğinden tespit edilememiştir. KSS de boş işyeri bulunmamaktadır.

Tablo 37:Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü Verileri

2.6.Devam Eden Sanayi Sitesi

Kastamonu S.S. Maslak Yeni Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi

Bakanlığımızın 02.04.2019 tarih ve 13646 sayılı yazılarında Kastamonu sanayi sitelerinin Dönüşümü ve Gelişimi Projesi “Etüt Proje, Küçük Sanayi Sitesi” karakteristiği ve 2.000 TL ödenek ile Bakanlığımız 2019 Yılı Yatırım Programına yeni proje olarak dahil edilmiş olup, proje üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Bozkurt Yeni Küçük Sanayi Sitesi

Bozkurt Sanayi Sitesi 11.08.2021 tarihindeki sel afetinden büyük zarar görmüş olup, Bakanlığımız desteği ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Yeni Küçük Sanayi Sitesinde 52 işyeri yapılmıştır.

Abana Yeni Küçük Sanayi Sitesi

Abana Sanayi Sitesi 11.08.2021 tarihindeki sel afetinden büyük zarar görmüş olup, Bakanlığımız desteği ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Yeni Küçük Sanayi Sitesinde 40 adet işyeri yapılmıştır.

2.7. Sektörün sorunlarına yönelik görüş ve öneriler

Sanayicinin Devlet Teşvikleri ve Desteklemeler konusunda negatif önyargılarının giderilmesi için sürekli bilgilendirmeler yapılması bu konudaki iyi uygulama örnekleri anlatılması proje yazma ve analiz ve test alt yapısının Üniversite tarafından karşılanması konu ile ilgili toplantılar yapılması Sanayi - Üniversite - Bürokrasi arasında sağlıklı bir iletişimin kurulabilmesi amacıyla İlimizde ihracat yapan sanayicilerimizin önderliğinde konu ile ilgili durum raporları ve proje geliştirmeleri konusunda görüş alışverişlerinde bulunulması

Sanayicilerimizin özellikle Üniversite - Sanayi İş Birliği kapsamında ar-ge kurulum ve çalışmaları konusunda bilgilendirilmesi ayrıca bu konuda özellikle KOBİ'lerin inovasyon ve endüstri 4.0 gibi konularda bilgilendirilmesi amacıyla Türkiye'nin önde gelen isimlerinin Kastamonu'ya davet edilerek programlar, konferanslar ve paneller düzenlenmesi

Sanayicinin herhangi bir problem ve veya destek konusundaki sorunlarının giderilmesi hususunda öncü seçilecek sanayici veya Kamu Üniversite Sanayi Temsilcisi tarafından yardımcı olunacağı hususunda bilgilendirmelere devam edilmesi

İlimiz ihracat ürünlerinin göz önünde bulundurularak hali hazırdaki ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi maksadıyla sektör pazar araştırma ve analiz çalışmalarının desteklenmesi ve bu konu ile ilgili pazarlama faaliyetlerinin yürütülmesi

Sanayicilerin en büyük sorunlarından olan yetişmiş kalifiye eleman temini amacıyla İl genelinde etkin bir mesleki eğitim sistemi geliştirmeye yönelik Üniversite ile işbirliği altında sanayicinin talebine yönelik mesleki eğitim kursları açarak ihtiyaç duyulan kalifiye eleman sorunun çözülmesi

Yeni neslin iş gücüne dahil edilebilmesi amacıyla genç işadamları veya ev kadınlarının imalata yönelik plan ve projelerinin kurulacak komisyonlar vasıtasıyla değerlendirilerek parasal ve bilgi desteği sağlanması bu konuda destek veren kurumlar hakkında müteşebbislere bilgi verilmesi

İlimize özgü ürünlerin coğrafi işaretlerinin alınması bu ürünlerin üretim ve imalat safhalarının desteklenmesi ayrıca bu ürünlerden güncel ürünler elde edilmesi yönüyle araştırmalar yapılması (örnek: siyez unundan mamuller veya diğer ürünlerle siyezın karıştırılarak ürün elde edilmesi, siyah sarımsak, sarımsağın kurutulması toz halde veya püresinin kullanımı vb.)

İlimizdeki Üniversitenin desteklenerek imalat sektöründe vermiş oldukları laboratuvar desteklerinin daha çeşitli hale getirilmesi

İlimizin de içinde yer aldığı "Sanayi Sitelerinin Dönüşümü ve Gelişimi Projesi" kapsamında, İlimiz merkezinde yerleşim yerleri içinde kalmış küçük sanayi sitelerinin il dışına taşınması faaliyetlerinin desteklenerek daha güncel plan ve projeye sahip imalat sanayi ve tamirhaneler elde edilmesinin sağlanması

3.SAĞLIK SEKTÖRÜ

Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü verilerine dayanılarak Kastomunu Eğitim ve Araştırma

Özel Hastaneler İl-İlçe Sağlık Müdürlükleri ,Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri, Göz Sağlık Merkezleri, Eczaneler vs kurumlara ait verilerimiz yer almaktadır. Ayrıca bu kurumlarda çalışan doktor ebe hemşire hizmetli sayıları; hasta, oda ve yatak sayılarına yer verilmektedir. Sizler için Kastamonu'daki sağlık kurum ve kuruluşlara ait her türlü bilgi ve verileri sizler için derledik. Verilerde 2022 yılı esas alınmıştır.

3.1.Sağlık Kurumu Bilgileri

Devlet Hastanesi	10
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	1
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	1
E3 Grubu İlçe Devlet Hastanesi(Abana,Çatalzeytin,İhsangazi,Küre,Pınarbaşı)	8
İlçe Sağlık Müdürlüğü(Tosya-Taşköprü İlçe Sağlık Müdürlüğü)	2
Toplum Sağlığı Merkezi	10
Aile Sağlığı Merkezi	53
Aile Hekimliği Birimi	121
112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu	36
Kanser Erken Teshiş Merkezi	1
Verem Savaş Dispanseri	1
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi(AÇSAP)	1
Sağlık Evi	57
Halk Sağlığı Laboratuvarı	1
Özel Poliklinik(Özel Şifa Polikliniği)	1
Eczane	106

Tablo 38: Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü 2022 Yılı Verileri

3.2. İl Genel Personel Sayıları

	Sağlık Bakanlığına Bağlı Kuruluşlar	Özel Sağlık Kuruluşları
Uzman Hekim	217	50
Pratisyen Hekim	259	9
Diş Hemşire	55	31
Hemşire	858	59
Ebe	258	3
Eczacı	23	106
Sağlık Memuru	488	62
Diğer Sağlık Personeli	112	12
Sağlık Alanı Dışı Personel	436	267
Sürekli İşçi Kadrosu	800	267
TOPLAM	3506	866

Tablo 39: Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü 2022 Yılı Verileri

3.3.Yatak Doluluk Oranları

Hastane Adı	Tescilli Yatak Sayısı	Yatak Doluluk Oranı %
Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi	503	62,8
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	205	33,2
Tosya D.H.	75	34
İnebolu D.H.	50	15,2
Taşköprü D.H.	50	25,2
Bozkurt D.H.	25	6,8
Cide D.H.	25	24,8
Daday D.H.	25	9,8
Araç D.H.	20	4
Devrekani İlçe D.H.	20	18,7
Azdavay İlçe D.H.	19	22,1
Abana İlçe D.H.	10	13,5
Çatalzeytin İlçe D.H.	10	0
İhsangazi İlçe D.H.	10	0
Küre İlçe D.H.	10	0
Doğanyurt İlçe D.H.	5	0
Hanönü İlçe D.H.	5	0
Pınarbaşı İlçe D.H.	5	0
Şenpazar İlçe D.H.	5	0
SAGLIK BAKANLIĞI TOPLAM	1077	41,4
Kastamonu Anadolu Hastanesi	106	68
Özel Nefes Hastanesi	34	7,9
ÖZEL TOPLAM	140	53,4
İL GENELİ TOPLAM	1217	42,7

Tablo 40: Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü 2022 Yılı Verileri

3.4. Hastane Muayene Bilgileri

Sağlık Tesisi Adı	Yatak Sayısı Mevcut	Nitelikli Yatak Sayısı	Muayene Oda Sayısı	2022 Muayene Sayısı(Acil Dahil)
Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi	503	341	108	1.190.483
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi	205	13	6	59.583
Tosya D.H.	75	69	13	193.392
İnebolu D.H.	50	46	7	103.359
Taşköprü D.H.	50	46	10	118.911
Bozkurt İlçe D.H.	25	6	3	49.354
Cide İlçe D.H.	25	25	6	84.394
Daday İlçe D.H.	25	4	3	24.099
Araç İlçe D.H.	20	20	2	54.395
Devrekani İlçe D.H.	20	20	3	65.532
Azdavay İlçe D.H.	19	0	4	29.273
Abana İlçe D.H.	10	4	1	13.584
Çatalzeytin İlçe D.H.	10	0	0	16.994
İhsangazi İlçe D.H.	10	0	1	13.015
Küre İlçe D.H.	10	0	0	7.899
Doğanyurt İlçe D.H.	5	5	1	20.683
Hanönü İlçe D.H.	5	1	0	25.689
Pınarbaşı İlçe D.H.	5	2	1	9.617
Şenpazar İlçe D.H.	5	0	0	5.371
Özel Kastamonu Anadolu Hastanesi	106	80	27	199.671
Özel Nefes Hastanesi	34	25	5	32.763
TOPLAM	1217	707	201	2.318.061

Tablo 41 : Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü 2022 Yılı Verileri

SAĞLIK TESİSİ ADI	MUAYENE SAYILARI(2018)
TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ	1.855
AİLE HEKİMLİĞİ	1.997
2.BASAMAK SAĞLIK TESİSİ(ENTEGRE HASTANELER ve ADSM DAHİL)	2.301.792
ÖZEL HASTANELER,ÖZEL POLK,ÖZEL DAL MERKEZİ VE ÖZEL AĞIZ DİŞ.POLK.	256.039
TOPLAM	4.556.815

Tablo 42: Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü 2022 Yılı Verileri

4. KÜLTÜR VE TURİZM SEKTÖRÜ

1. Turizm Sektörünün Yapısı ve Gelişimine Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler

Yedi bin yıllık tarihi geçmişi ve doğal güzellikleriyle tarih, kültür ve doğa turizminin merkezi olmaya aday ilimiz, Candaroğulları'na ve Paflagonya'ya başkentlik; kronolojik olarak Pala ve Tummana kavimleri, Frigler, Lidyalılar, Persler, Helenler, Pontuslar ve Romalıları ardından Osmanlı Devleti sınırlarına girmeden önce de Çobanoğulları ve Candaroğulları gibi beyliklere ev sahipliği yapmış olup; sahip olduğu turizm potansiyeli sayesinde kültür, inanç, kış, deniz, eko, sağlık, gastronomi, spor, yayla, mağara kanyon turizmi ve atlı turizm gibi birçok turizm çeşidine ait değeri bünyesinde barındırmaktadır. Ayrıca ilimizde Ilgaz Dağı, Küre Dağları ve İstiklal Yolu Tarihi Milli Parkı olmak üzere 3 adet milli park mevcuttur. Bu milli parklardan Ilgaz'da, Ilgaz 1 adı

altında Kış Sporları Merkezi ile Yurduntepe Ilgaz 2 Kayak Tesisleri mevcuttur. Ilgaz Milli Parkı bu özellikleri ile kış sporları alanında önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak Ilgaz 1 ve Ilgaz 2 tesislerinin de kapalı teleferikle birleştirilmesi de gereklidir. Küre Dağları Milli Parkı içinde ise Dünyanın en önemli kanyonlarından Çatak Kanyonu ile Valla Kanyonu ve bunların yanında Horma Kanyonu, Ilıca Şelalesi, Ilgarini Mağarası gibi

önemli turizm potansiyelleri mevcuttur. Bu potansiyellerin turizme kazandırılması amacıyla Çatak ve Valla Kanyonlarına seyir terasları, Horma Kanyonuna da yürüyüş platformu yapılmıştır. Ancak Ilıca Şelalesi ve Ilgarini Mağarası'nın da turizme sunulabilmesi için planlanan projeler kapsamında yatırım yapılması gerekmektedir. Bu önemli turizm potansiyellerinin ulaşım yollarının da standartlarını (BSK veya Doğal Taş Kaplama) yükseltmek için planlamalar yapılmış ve bu kapsamda Pınarbaşı Ilıca Yolu (9,5 km) BSK yapımı başlamıştır.

3. Milli Parkımız ise İstiklal Yolu Tarihi Milli Parkı'dır. Ankara, Çankırı ve Kastamonu illeri sınırları içerisinde bulunan Park 2018 yılında Milli Park ilan edilmiştir. Yolun İnebolu- Kastamonu arasındaki 95 km'lik kısmı Türkiye'nin en uzun 3. Trekking Parkuru'dur. Parkur'da bağımsız trekking toplulukları yürüyüş ve kamplar yapılabilirdiği gibi her yıl Kastamonu Valiliği'nce İstiklal Yolu Yürüyüşleri de düzenlenmektedir.

2. Kültür Varlıkları ve Turizm Potansiyeline İlişkin Genel Bilgiler

Kış Turizmi: İlimiz başta Ilgaz Dağı Kış Sporları Merkezi olmak üzere kış turizmi yönünden büyük bir potansiyele sahiptir. Kış sezonu oldukça uzundur. Bölgede kış mevsiminin uzun sürmesi ziyaretçilere daha geniş bir zaman diliminde tatil yapma ve spor aktivitelerine katılma imkânı sağlamaktadır. Ilgaz dağı coğrafi özellikleri nedeniyle diğer kayak merkezlerine göre yüksek kar kalitesine sahiptir. Ilgaz 1'deki kayak pistleri 1700-2000 m rakımları arasında yer almaktadır. Kayak merkezinde ana pist 980 m, dik pist 480 m, yan pist (orta pist) 890 m, patika pist 950 m olmak üzere 4 adet kayak pisti bulunmaktadır. Türkiye Kayak Federasyonuna ait bir (1) adet 4 oturaklı telesiyej tesisi çalışmaktadır. Üst istasyon 1995m, alt istasyon 1850 m irtifadadır. Tesisin uzunluğu 693 m, kapasitesi ise 688 kişi saattir. Ayrıca bir (3) adet teleksi tesisi mevcuttur. Hattın boyu 950 m, kapasitesi ise 800/1000 kişi saattir. 1976 yılında Milli Park alanı ilan edilen Ilgaz Dağlarını en yüksek noktasını 2587 m ile büyük Hacet tepesi oluşturur. Yurduntepe'deki (Ilgaz 2) kayak pistleri 1835-2328 m rakımları arasında yer almaktadır. Kayak merkezindeki toplam pist uzunluğu 6 km'dir. Kastamonu İl Özel İdaresi'ne ait 2 adet telesiyej tesisi bulunmaktadır. 1. Telesiyej tesisinin üst istasyonu 2187 m, alt istasyonu ise 1835 m kotundadır. 6 kişilik sandalyelere sahiptir. Taşıma kapasitesi 1500 kişi/saattir. 2. Etap telesiyej tesisi uzunluğu 1182 m olup üst istasyonu 2328 m, alt istasyonu ise 2171 m kotundadır. 4 kişilik sandalyelere sahiptir. Taşıma kapasitesi 500 kişi/saattir. Ayrıca Yurduntepe Kayak Tesisi'nde, toplam kapalı alanı 1454 metrekare olan günübirlik tesis ile toplam kapalı alanı 290 metrekare olan kafeterya binaları bulunmaktadır.

Kanyon Turizmi: İlimizde, bölgenin jeolojik yapısından kaynaklı birçok doğal oluşum bulunmaktadır. Bu oluşumlara örnek olarak Valla, Çatak, Ersizlerdere ve Horma Kanyonları kanyon turizmi için büyük bir önem taşımaktadır.

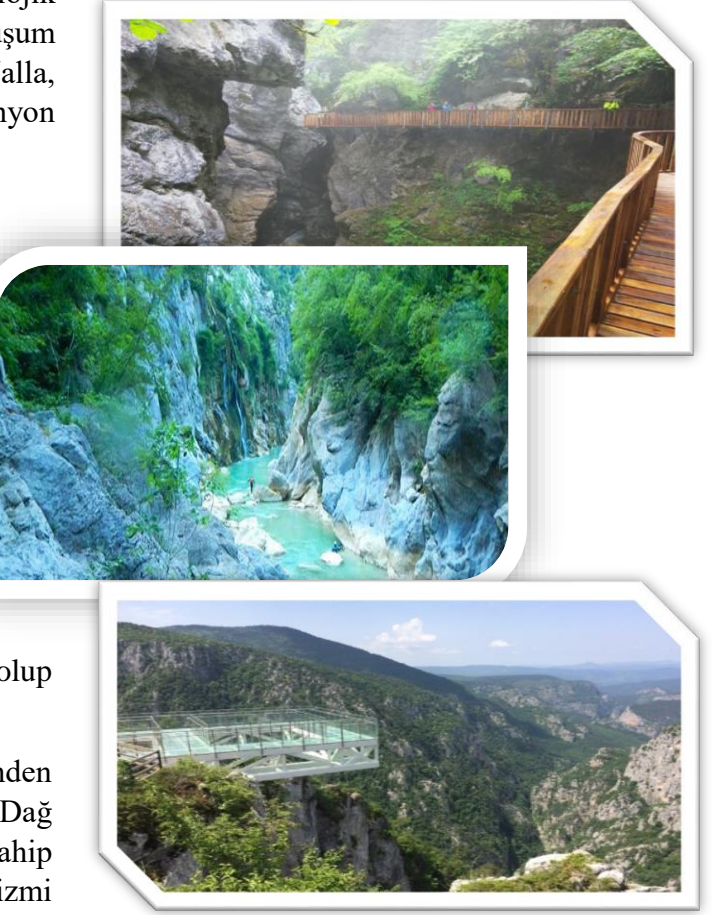
Pınarbaşı'nın 26 km kuzeyindeki Muratbaşı Köyü yakınlarında, Devrekani Çayı ile Kanlıçay'ın buluştuğu yerde başlayan Valla Kanyonu 10 km. uzunluğunda olup ve 800-1200 m arasındaki yüksek kayalık uçurumlara sahiptir. İnsan eli değmemiş ya da değemeyen noktalarda yaban hayatı cazibesini sürdürmektedir.

İlimizin bir diğer önemli kanyonu olan ve içinden Zara Çayı geçen Horma Kanyonu, derin kazanlar ve kuyulara sahip olup yaklaşık 4 km uzunluğundadır.

Azdavay ilçesinin önemli turizm değerlerinden olan Çatak Kanyonu merkeze 7 km uzaklıktadır. Dağ içindeki yürüyüş parkurundan 900 m yüksekliğe sahip gözetleme noktasına ulaşılmaktadır. Macera turizmi için elverişli bir mekândır. 2017 yılında cam teras açılmıştır.

Malyas Kanyonu, Gömeren Kanyonu-Şelalesi, Loç Yöresi, Kılıçlı Mağarası, Dağlı Kuylucu Mağarası da bu turizm türü için önem arz eden diğer yerlerdendir.

Deniz Turizmi : İlimiz 170 km'lik kıyı şeridiyle Karadeniz'de en uzun sahile sahiptir. Cide, Doğanyurt, İnebolu, Abana, Bozkurt ve Çatalzeytin olmak üzere toplam 6 ilçe deniz kenarında yer almaktadır. Bu ilçelerimiz doğal plaj, liman ve dalış alanlarına sahip olup bunlardan öne çıkanlar,

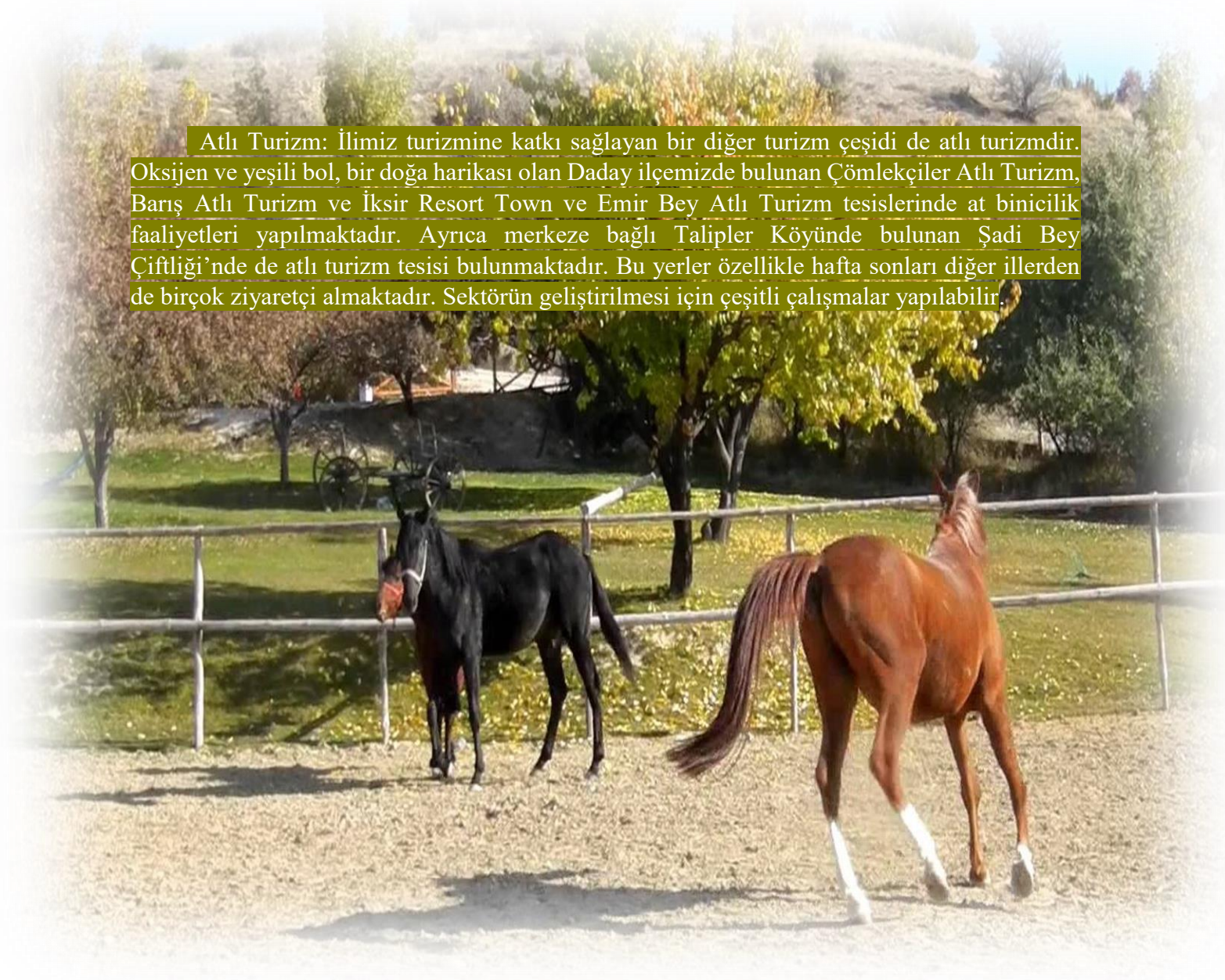

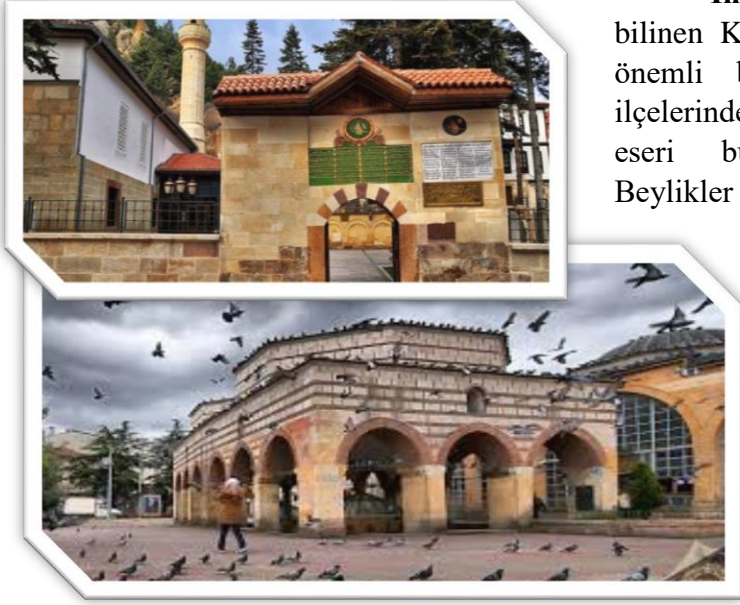
Çatalzeytin ilçemizde yer alan Ginolu Koyu ve Cide ilçemizde yer alan Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından koruma altında alınan Gideros Koyu önemli potansiyellerdir. İlimizde deniz turizmi süresinin kısa olması nedeniyle yat turizmi ve deniz ürünlerine ait gastronomi turizmi geliştirilmelidir. Başta Abana ve Cide ilçelerimiz olmak üzere sahil ilçelerimizde yatak kapasitesi arttırılmalıdır. Yat limanları yapılmalıdır. Yeme-içme mekânları oluşturulmalıdır.

Yayla Turizmi: İlimiz yayla turizmi açısından çok önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle Araç (Munay, Fındıklı, Sıragözü, Kirazlı, Başköy, Eğriceova Yaylaları), Azdavay-Pınarbaşı (Suğla yaylası), Daday (Oluklu Yaylası, Ballı Dağ Mevkii), Devrekâni (Alaman Dağı Mevkii, Yaralgöz Mevkii, Belovacık Köyü, Balıklı Göl), Bozkurt (Gürcü Yaylası, Mamatlar Yaylası, Göynük Dağı, Sarıcaörük Yaylası, Bakacaoğlu Yaylası, Asarbaşı Yaylası, Karacaoğlan Yaylası), Tosya (Kösen Çayırı Yaylası, (Yeşil Göl) Sekiler Yaylası, Dipsizgöl Yaylası) ve Küre (Belören Köyü Mevkii, Ayrancı Yaylası) ilçelerinde yaylalarımız sadece yerli değil yabancı turistlerin de ilgisini çekmekte olup, gerekli altyapı tamamlandıktan sonra ilimiz yayla turizmi alanında daha çok gelişme gösterecektir.

Eko turizm: Eko turizm kavramında, yeşil turizm, alternatif turizm, doğa turizmi, yabanıl turizm, macera turizmi, kaya tırmanışı, kültürel turizm gibi çeşitler vardır. Kastamonu da eko turizm açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Flora faunası çok sayıda endemik bitki türü kanyon, mağara, şelale ve yaylaları ile dünyanın sayılı eko turizm cennetlerinden biridir.

Atlı Turizm: İlimiz turizmine katkı sağlayan bir diğer turizm çeşidi de atlı turizmdir. Oksijen ve yeşili bol, bir doğa harikası olan Daday ilçemizde bulunan Çömlekçiler Atlı Turizm, Barış Atlı Turizm ve İksir Resort Town ve Emir Bey Atlı Turizm tesislerinde at binicilik faaliyetleri yapılmaktadır. Ayrıca merkeze bağlı Talipler Köyünde bulunan Şadi Bey Çiftliği'nde de atlı turizm tesisi bulunmaktadır. Bu yerler özellikle hafta sonları diğer illerden de birçok ziyaretçi almaktadır. Sektörün geliştirilmesi için çeşitli çalışmalar yapılabilir.

İnanç Turizmi: Evliyalar Şehri olarak bilinen Kastamonu, inanç turizmi bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Merkez ve ilçelerinde dini yapı niteliğinde çok miktarda vakıf eseri bulunmaktadır. Özellikle Selçuklular, Beylikler ve Osmanlı döneminden kalan eserler arasında camiler ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca medreseler, türbeler, dergâh, zaviye ve kümbetler de mevcuttur. Genel olarak “Külliyeye” olarak nitelendirilen bu yapılar şehrin muhtelif yerlerine dağılmıştır. Anadolu’nun 4 kutbundan biri olan Şeyh Şaban-ı Veli Külliyesi de ilin en önemli inanç turizmi merkezidir. Bu kapsamda Şeyh Şaban-ı Veli Caddesi 1. Etap Sokak Sağlıklaştırma Projesi

tamamlanmıştır.2. Etap Sokak Sağlıklaştırma Projeleri çalışmaları da devam etmektedir. Özellikle Aşık Sultan Türbesi çok sayıda ziyaretçi alan bir diğer inanç merkezidir.

Gastronomi Turizmi: İlimiz 812 adet yemek çeşidiyle tarihten gelen zenginliğe sahip Kastamonu Mutfağı gastronomi turizmine büyük bir potansiyel sunmaktadır. Bu amaçla yöresel yemeklerin daha özgün ve doğal olarak yapıp, çeşitli çalışmalar, yayım ve sunumlar yapılması bu turizm çeşidinin gelişmesini sağlayacaktır.

Coğrafi İşaret Alan Ürünlerimiz:Kastamonu Çekme Helvası'nın da Coğrafi İşaret alması ile birlikte Taşköprü Sarımsağı, Taşköprü Kuyu Kebabı, Pınarbaşı Kara Çorba, Tosya Pirinci Tosya Bıçkısı ve Daday Etlı Ekmeği'nin de aralarında bulunduğu Coğrafi İşaretli ürün sayısı 7'ye yükseldi. Devrekani Hindi Banduması, Devrekani Cırık Tatlısı, Doğanıyurt Kestane Balı, Siyez Bulguru, Tirit, Kastamonu Simidi, Kastamonu Pastırması, İnebolu Ekmeği, Fındık Şekeri İnebolu Kızılıcak Tarhanası, Siyez Unu, Taş Baskı ve Göce Çorbası olmak üzere 13 ürün için de Coğrafi İşaret çalışmaları halen devam ediyor.

Spor Turizmi: İlimiz coğrafya ve iklim yönünden spor turizmine çok elverişli olup önemli bir kamp merkezi potansiyeli taşımaktadır. Bunun için konaklama ve nitelikli spor tesisi yatırımlarının yapılması gerekmektedir. Hali hazırda gençlik kampları ve spor kamp eğitim merkezleri açılarak daha uygun hale getirilebilir. Kadı dağı bölgesinde antrenman tipi futbol sahaları (en az 4 adet) ve spor salonu yapılması sağlanmalıdır.

Kastamonu Konakları: Kastamonu'nun coğrafi yapısındaki değişik etmenlerden dolayı sivil mimarlık öğeleri de, içinde buldukları yörenin beşeri coğrafyasına uygun olarak yapım tekniği ve tasarımlarında oldukça zengin bir çeşitlilik sunmaktadırlar.

Özellikle kent merkezinde yer alan konakların en önemli özellikleri arasında ilk başta gelen unsur; her bir yapının ön cephelerinde farklı mimari tasarım ve estetik anlayışın hayata geçirilmiş olmasıdır. Yani bu belirli bir "Kastamonu Konağı" denilebilecek bir olgunun ortaya çıkması değil birbirinden farklı birçok mimari tipolojinin varlığı anlamına gelmektedir. Konaklar 1400'e yakın konak sayısı ile Anadolu'da önemli bir potansiyele sahiptir.

3. Kastamonu Merkez Otel ve Kamu Misafirhaneleri Yatak Kapasiteleri

TESİSİN SINIFI	TESİS SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLER	12	467	924
BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLER	19	391	782
YEREL YÖNETİM BELGELİ TESİSLER	4	132	304
KAMU MİSAFİRHANELERİ	12	298	747
TOPLAM	47	1288	2757

Tablo 43: Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2022 Verileridir.

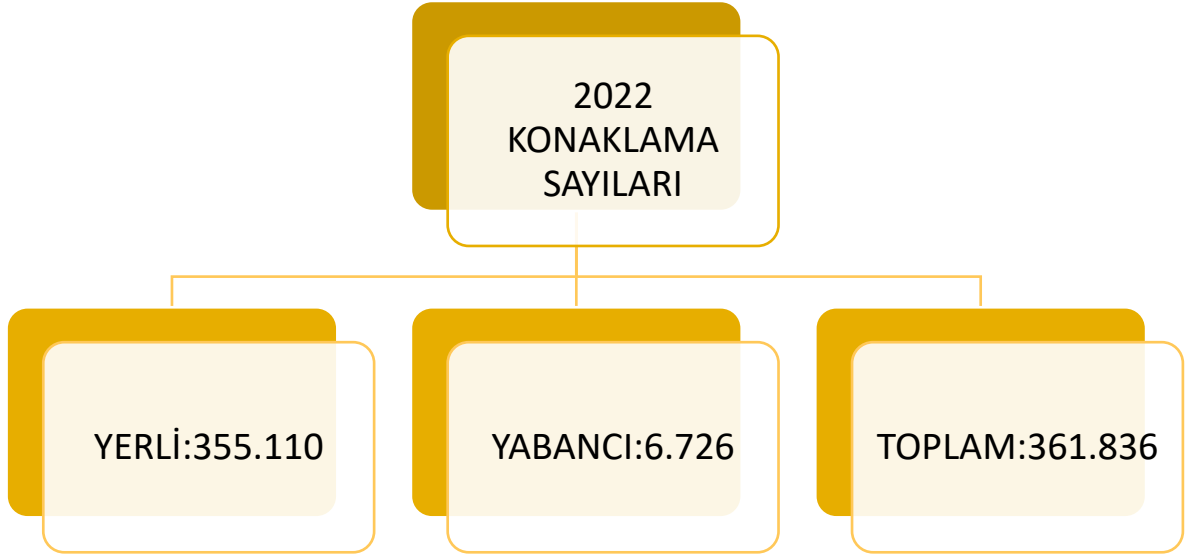
- Kastamonu İl Geneli Oda ve Yatak Kapasiteleri

TESİSİN SINIFI	TESİSİN SAYISI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
TURİZM İŞLETME BELGELİ TESİSLER	27	1099	2518
BASİT KONAKLAMA BELGELİ TESİSLER	66	1042	2084
YEREL YÖNETİM BELGELİ TESİSLER	16	313	666
MİSAFİRHANELER	30	765	1903
TOPLAM	139	3.219	7.171

Tablo 44: Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2022 Verileridir.

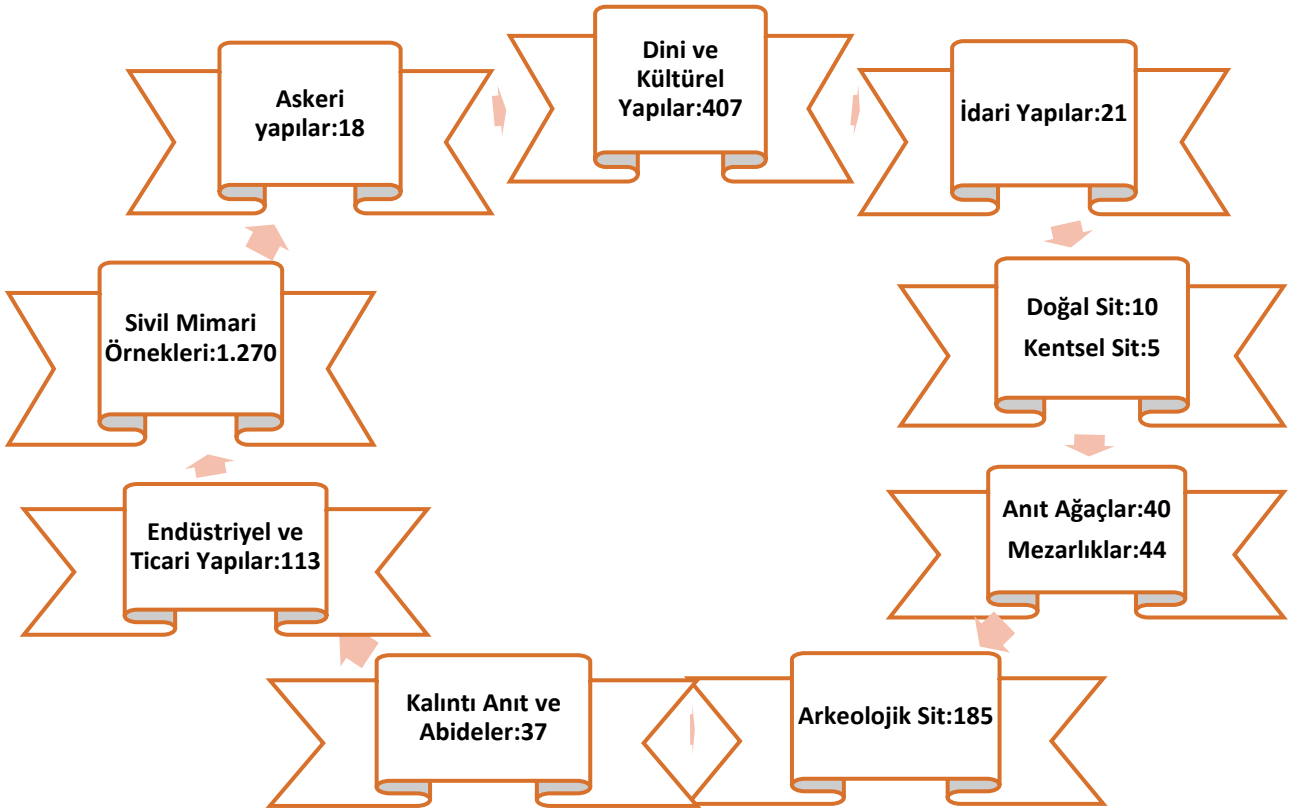
4.2022 Otel Konaklama Verileri

Tablo 45: Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2022 Verileridir

5. Tescilli Kültür Varlığı Sayısı

TOPLAM: 2.151

6. Turizm Sektörünün Sorunlarına Yönelik Görüş ve Değerlendirmeler

İlimizin turizmin gelişimine katkı sağlayacak güçlü yönleri

- ✚ Çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapması nedeniyle güçlü bir tarih ve kültür birikimine sahip olması
- ✚ Paflagonyanın başkenti Pompeiopolise ev sahipliği yapıyor olması
- ✚ Anadolu'nun 4 büyük evliyasından biri olarak kabul edilen Şeyh Şaban-ı Veli gibi önemli bir kişiliğe ve adına yapılan bir külliyyeye ev sahipliği yapıyor olması ve inanç turizmi açısından önemli bir potansiyeli olması
- ✚ Tarihi kültürel miras yapılarının çok olması
- ✚ Türkiye'nin en güzel 3. meydanı seçilen Cumhuriyet Meydanı'na sahip olması
- ✚ Şehri panoramik açıdan gören Kastamonu Kalesi ve Saat Kulesi gibi 2 tarihi yapıya sahip olması,
- ✚ Milli mücadele sırasında her türlü lojistik destek sağlayan İstiklal Yolunun il sınırları içinde bulunması ve Tarihi Milli Park ilan edilmiş olması
- ✚ Mustafa Kemal Atatürk'ün Şapka ve Kıyafet İnkılabı'nı yaptığı yer olması ve Türkiye'deki ilk ve tek Şapka Evi'ni içinde barındıran Vedat TEK Kültür ve Sanat Merkezi'ne sahip olması
- ✚ Ciddi bir doğa turizmi potansiyeline sahip olması
- ✚ Ilgaz Dağları, Küre Dağları ve İstiklal Yolu Tarihi Milli Parkı gibi 3 milli parka sahip olup bunun yanında deniz turizmi adına önem arz eden 170 km'lik sahil bandı olması
- ✚ Önemli kayak turizmi merkezlerinden biri olan Ilgaz Dağı Kayak Merkeziyle kış turizmi potansiyeline sahip olması
- ✚ Havayolu ve karayolu bağlantılarıyla ana ulaşım yatırımlarının tamamlanmış olması
- ✚ Gastronomi alanında oldukça zengin bir menüye sahip olması
- ✚ Yaban hayatının çok bakir olması ve buna bağlı olarak av turizmi potansiyelinin yüksek olması
- ✚ İlimizin 2018 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilmesi.

İlimizin Turizm Gelişimine Engel Olabilecek Zayıf Yönleri

- ✚ Turizm potansiyeli arz eden noktalara ulaşım zorluğu olması
- ✚ Tur otobüsleri için yeterli park alanı olmaması
- ✚ İlde ve ilçelerde yeterli sosyal alan ve tesis bulunmaması
- ✚ İlimizde turistlerin daha uzun konaklamasını sağlayacak eğlence mekânlarının yetersizliği
- ✚ Liman olmasına rağmen deniz ulaşımının yapılamıyor olması
- ✚ Şehre ait yerel bir televizyon kanalının bulunmaması
- ✚ Önemli organizasyonların (İstiklal Yolu Yürüyüşleri, 23 Ağustos Şapka ve Kıyafet İnkılabı Etkinlikleri vb) yapılıyor olmasına rağmen ulusal organizasyonların yeterince gerçekleştirilemiyor olması
- ✚ Profesyonel işletmecilik anlayışının yetersizliği
- ✚ Turizm alanında yeterli kalifiye eleman olmaması
- ✚ Turizm paydaşları arasında ekip çalışması, takım ruhu ve birlikte çalışma kültürünün yetersizliği
- ✚ İlde yeterli sayıda Profesyonel Turizm Rehberi olmaması
- ✚ Gastronomi alanında oldukça zengin olmasına rağmen hizmet veren yeterli tesisin bulunmaması
- ✚ Doğa koruma bilincinin gelişmemiş olması
- ✚ Doğa turizmi ile ilgili önemli potansiyele sahip olmasına rağmen alt yapının bulunmaması
- ✚ Turizm potansiyeli yayla olmasına rağmen konaklama tesisi altyapıların bulunmaması
- ✚ Gideros ve Ginolu koylarındaki çarpık yapılaşmanın tehdit oluşturması
- ✚ Konaklama tesislerinde hizmet standardının yetersiz olması
- ✚ Konaklama süresini uzatacak tedbirlerin alınmamış olması
- ✚ Kastamonu'da yeterli sayıda ve kalitede konaklama tesisinin bulunmaması
- ✚ Restore edilerek işletmeye açılmış konakların fiziksel çevresinde tarihi dokuya uymayan yapılaşma
- ✚ Seyahat acentelerinin Kastamonu Turizmine katkısının olmaması
- ✚ Sahip olunan özel ilgi turizmi kapsamında değerlendirilecek arz verilerinin (kış sporları vb.) ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenecek etkinliklerin yapılamaması
- ✚ Kongre turizmi için yeterli tesis ve alt yapının hazır bulunmaması
- ✚ Turizmde ürün çeşitliliği ve hizmet kalitesinin artırılması konusunda ortak çabaların yetersizliği
- ✚ Çok fazla turizm potansiyeli olmasına rağmen ulusal düzeyde markalaşmış bir destinasyon olmaması.

Neler Yapılabilir?

1. İlimiz mağara turizmi bakımından zengin bir potansiyele sahiptir. Bu mağaraların teknik bir ekip tarafından incelenerek projelendirilmesi ve altyapı uygulamaları için gerekli mali ve teknik desteğin sağlanmasına ihtiyaç vardır. Dünyanın en büyük mağaralarından biri olan Ilgarini Mağarası'nın mutlaka değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle yüzey araştırması restorasyon ve altyapı uygulamaları için teknik ve mali desteğe ihtiyaç duyulmaktadır.
2. İlimizde çok sayıda özel mülkiyete ait tarihi konak bulunmaktadır. Bunlardan bazıları Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Yönetmeliği Kapsamında Proje yardımı ve Proje Uygumla Yardımı almıştır. Ancak ilimizdeki potansiyel bakımından yapılan yardım yeterli olmamaktadır. Bu nedenle bundan sonra yapılacak olan gerek proje yardımları gerekse proje uygulama yardımlarında daha fazla imkân sağlanması, ilimizde kültür varlıklarının ayağa kaldırılması ve ilimiz turizmine kazandırılması için desteklenmesi yararlı olacaktır. Ayrıca Konaklama- yeme-içme tesisi olarak açılması düşünülen konaklar için gerekli desteğin sağlanması gerekmektedir.
3. İlimizin zengin turizm potansiyelinin daha geniş kitlelere tanıtılması için Bakanlığımızın, yapılan uluslararası fuar programlarına ilimizi de dâhil etmesi turizm gelişimimiz açısından yararlı olacaktır.
4. İlimizin karayolu ulaşım sorunu Ilgaz 15 Temmuz tünelinin açılması ile bir ölçüde giderilmiş olup, turizm potansiyeli bulunan noktalara yeni yolların açılması ve mevcut yolların iyileştirilmesi gerekmektedir.
5. Orman içi alanlara spor kampları yapılarak (dinlenme tesisi, golf sahaları v.b.) turizme açılması, Trekking, Bisiklet Yolu, Karavan Turizmi, Jeep-Safari gibi açık hava sporları için gerekli altyapının sağlanması gerekmektedir.
6. Turizm girişimcilerini ilimize çekecek Turizm Yatırım Bölgelerinin belirlenerek altyapılarının oluşturulması gerekmektedir.
7. Son yıllarda dünyada olduğu gibi ülkemizde de dağ sporlarının bir çeşidi olan Trekking'in ilimizde daha da geliştirilmesi ve ulusal-uluslararası boyut kazandırılması için yeni parkurların tespit edilerek işaretlenmesi ve gerekli altyapı düzenlemelerinin yapılması gerekmektedir.
8. Kastamonu'ya özel logo ve slogan oluşturulmasının ilimizin tanıtımına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
9. Turizm potansiyeli yüksek olan noktalara ilişkin altyapı eksikliklerinin giderilmesi (Yol, yön levhası, su, aydınlatma, bilgi tabelaları) sağlanmalıdır.
10. İl Özel İdaresi Bütçesinden önceki yıllarda olduğu gibi tanıtma, temsil ve ağırlama fuar ve sergi giderleri gibi, tanıtım, sosyal kültürel etkinlik düzenleme ayrıca ulusal ve uluslar arası fuarlara katılım sağlanmasına imkân sağlayacak bütçe ayrılmalıdır.
11. Yerli ve yabancı ziyaretçilerin ilgisini çekecek önemli ziyaret noktalarına giden yollarda çevre düzenlemesi, dış cephe iyileştirmeleri ve olumsuz görüntü oluşturan yapıların iyileştirilmesi gerekmektedir.
12. İlimize gelen ziyaretçilerin son yıllarda artması nedeniyle, gerek özel araçlar ve özellikle tur otobüsleri için mevcut park alanlarının yeterli olmadığı görülmektedir. Alternatif otopark ve tur otobüsleri için park alanlarının oluşturulması gerektiği düşünülmektedir.
13. İlimizde Kentsel Sit Alanı içinde kalan ve tescilli yapıların ve tarihi dokunun görüntüsünü bozan tabelaların ve reklam panolarının yerinde dokuya uygun pano ve levhaları konulması gerekmektedir.

Kısa Vadede Yapılacaklar

1. Tarihi ve turistik mekânlar ile mesire yerleri vb. turist/ziyaretçiler tarafından yoğun olarak kullanıldığı varış noktalarındaki altyapı, üstyapı sorunlarının çözümüne yönelik olarak projeler hazırlanması, finansman kaynaklarına erişim konusunda çalışmalar yürütülmesi (İlimiz merkez ve ilçelerinde bulunan gölet ve barajların çevre düzenlemesi yapılarak mesire yeri ve piknik alanı haline getirilmesi)
2. Halkımızın ve esnafımızın turizm konusunda bilinçlendirilmesi için belirli aralıklarla eğitim seminerleri düzenlenmesi ve turizm sektöründe hizmet veren işletmelerde eğitimli personel (kalifiye eleman) eksikliğinin giderilmesi
3. Belediyenin ve işverenlerin alternatif destinasyon ve çeşitli eğlence mekanları açmaları konusunda teşvik edilmesi (İlimizde turistlerin daha uzun süre kalmalarının sağlanması için konaklama işletmelerinin turistlere alternatif destinasyon ve çeşitli eğlenceler sunmaları),
4. Restore edilen ve edilecek konakların hangi amaçla kullanılabileceklerinin tespit edilmesi (Restorasyonu yapılan konak ve yapıların, konaklama ya da yöresel yemeklerin sunulduğu restoran olarak turizme kazandırılması)
5. Turizm tanıtımında bir sistemin oluşturulması (Tarihi ve turistik mekânların tanıtımında akıllı telefonlar için QR kod uygulaması; hedef kitle olarak seçilen yerlerde tanıtım faaliyetlerinde bulunulması; bilboardlarda, AVM'lerde vb. yerlerde tanıtım yapılması, Trekking ve kanyon rotalarının cep telefonlarında ve navigasyonlarda gösterilmesinin sağlanması)
6. Yerel bir TV kanalının kurulmasının fizibilitesinin yapılması (Sinema filmi ve dizi çekilmesi konusunda girişimlerde bulunulması)
7. Hem il hem de ilçe merkezlerindeki otopark alanların yetersizliğinin giderilmesi (Tur otobüslerinin şehrimizde daha uzun süre kalmaları için park alanlarının müsait hale getirilmesi)
8. Özellikle kış aylarında Ilgaz Dağı Kayak bölgesine toplu taşıma imkânları sunulması
9. İlde farklı kurumlar tarafından turizm alanında verilen desteklerin tespit edilmesi, turizm işletmelerinin var olan desteklerden ne ölçüde faydalandıklarının tespit edilmesi, turizm faaliyetleri için kullanılan teşviklerin oranının belirlenmesi, hali hazırdaki teşviklerin turizm faaliyetleri için kullanılabilir olmasının çalışmalarının yapılması
10. Kastamonu yatırım ortamı avantajları konusunda potansiyel yatırımcıların belirlenerek düzenli bilgilendirilmelerin yapılması.

Orta Vadede Yapılacaklar

1. Turizmin doğal kaynaklarının buldukları yerlerde ulaşılabilirliği artıracak doğal yapıyı bozmayacak şekilde kolaylaştırıcı hizmetlerin sağlanması (Tarihi Sit olan İstiklal Yolu'nun (Kastamonu-İnebolu 95 km) çevre düzenlemesi, altyapı hizmetleri, işaret levhalarının yenilenmesi, kamp alanlarında tarihi dokuya uygun hanların yapılması; İlimiz sınırları içinde bulunan yaylalarda dokuya uygun yapılan evlerin onarımı, ışıklandırılması, yaylalara sağlıklı bir şekilde içme suyu temin edilmesi ve alt yapı yapılması),
2. Ilgaz Dağı, Küre Dağları ve İstiklal Yolu Tarihi Milli Park alanlarında yürüyüş parkurları ve yaban hayatı gözetleme kuleleri yapılması,
3. Mendireklerin yapım kararlarının alınması ve yer tespitlerinin yapılması (Deniz turizminden daha çok yararlanılması için sahil şeridi boyunca çevre düzenlemesi yapılması ve plajların güvenli bir şekilde kullanılabilir hale getirilmesi, karavan turizmine uygun yerlerin yapılması),
4. Yok olmaya terk edilmiş su değirmenlerinin turizme kazandırılmasının sağlanması,
5. Turizmin odaklandığı kent merkezlerinde araçsız turistik bölgeler oluşturulması (Sokak sağlıklılaştırılmasının yapılarak, bazı sokakların trafiğe kapalı alanlara dönüştürülmesi),
6. Restore edilen ve edilecek konakların ve hanların hangi amaçla kullanılabileceklerinin tespit edilmesi (Aşir Efendi Hanının ve Yanık Hanın turizme kazandırılması),
7. Yurt içi ve yurt dışında turizmi gelişmiş yöreleri/bölgeleri örnek almaya yönelik projeler hazırlanması,
8. Kastamonu'ya gelen bağlantı yollarının konfor kalitesinin artırılması,
9. Turizmin odaklandığı kent merkezlerinde araçsız turistik bölgeler oluşturulması,
10. Yerel yönetimde hizmet veren çalışanlara yönelik olarak "İletişim ve Halkala ilişkiler" konularında eğitim düzenlenmesi,
11. Merkez ve ilçelerde öne çıkan yerlerin "Destinasyon Çekim Merkezi" olarak belirlenmesi ve tanıtım çalışmalarına ağırlık verilmesi,
12. Önemli spor müsabakalarının ve etkinliklerin Kastamonu'ya getirilmesi ve burada organize edilmesi,
13. Kastamonu'ya özgü ürünlerin üretiminin yapılması ve Kastamonu logosu ile pazarlanması,
14. Onarım, güçlendirme ve çevre düzenlemesi için kaynak sağlanması, ulusal ve uluslararası hibe ve desteklerin araştırılarak projeler geliştirilmesi.

Uzun Vadede Yapılacaklar:

1. İlimiz merkezde ve ilçelerde bulunan tarihi konakların ilimiz turizmine katkı sağlamak için restorasyonların yapılarak turizme kazandırılması.
- 2.Önemli spor müsabakalarının ve etkinliklerin Kastamonu'ya getirilmesi ve burada organize edilmesi (Ilgaz Dağı'nın tanıtımının daha iyi yapılması için tanıtımsal amaçlı ulusal ve daha sonra uluslararası düzeyde kış sporları yarışmalarının yapılması)
- 3.Turizmin doğal kaynaklarının buldukları yerlerde turistlerin ihtiyaçlarını karşılayabileceği tuvalet vb. hizmet imkânlarının geliştirilmesi (Atık su arıtma tesislerinin yapılması, köylerin evsel atıklarının toplanması için araç alınması, orman yolu çalışmaları yapılması; doğa turizmine konu olan alanlarda küçük çaplı ulaşım (yol ıslahı, orman içi patikaların yapılması) yatırımlarının yapılması).

SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Kastamonu İli TR82 bölgesinde yer alan Çankırı, Sinop İlleri ile birlikte Türkiye'nin en yaşlı nüfus oranına sahip illeridir. Bölge önemli düzeyde göç verdiği için genç nüfus oranı dolayısıyla girişimci oranı düşüktür. Bu nedenle bölgesel potansiyelin harekete geçirilebilmesi için, kadın ve genç girişimcilere yönelik programlar önemlidir. Bu kapsamda özellikle üniversite öğrencilerinin hazırlayacağı girişimcilik merkezli projeler teşvik edilmelidir. Bu sayede hem bölge potansiyeli harekete geçirilecek hem de gençlerin il dışına göçü önlenebilecektir.

Kastamonu ilinde coğrafi işaretli ürün sayısı 31'e ulaşmış olmasına karşın, gerek turizm potansiyelinin düşük olması gerekse tanıtım eksikliği talep yetersizliğine yol açmaktadır. Bu nedenle tarihi, doğal güzellikleri yanında önemli sayıda yöresel hatta coğrafi işaretli ürüne sahip İl için tanıtım yetersizliği başlıca problemdir. Bu kapsamda hem yerli turistleri, hem de Safranbolu'ya kadar gelen Uzak Doğulu turistleri bölgeye çekecek uygulamalar önemlidir. TÜRSAB ve benzeri kurumlarla işbirliğine yönelik projeler soruna çözüm olabilir.

Kastamonu sahip olduğu doğal zenginlikler ile turizm alanında tabiat turizmi konusunda yüksek bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Yayla turizmi, doğa yürüyüşleri, ekstrem (aksiyon) sporları, kamp turizmi gibi alternatif turizm alanlarının Kastamonu turizmi için çıkış noktası olduğundan hareketle planlı bir eylem planının oluşturulması gerekmektedir. Bu maksatla Kastamonu Turizm Fakültesi öncülüğünde Batı Karadeniz Turizm Eylem Planı Sempozyumu düzenlenecektir. 2023 yılı ilk yarısı içerisinde düzenlenmesi planlanan faaliyetin Kastamonu turizmi için yol haritası olacağı düşünülmektedir. Kastamonu Üniversitesi'nin ihtisaslaşma misyonuna uygun olarak Fakültemiz öncülüğünde yürütülen tabiat turizmi ihtisaslaşma projeleri de bu konunun destekleyicisi ve tamamlayıcısıdır. Bu amaçla macera turizmi ve doğa sporları potansiyelinin incelenmesi ve geliştirilmesi, mağaraların mevcut durumlarının incelenmesi ve turistik ürün olarak hizmet sunmasına yönelik ürün geliştirme çalışmalarının yürütülmesi, kanyonlarının mevcut durumlarının belirlenmesi turistik ürün olarak geliştirilmesine yönelik strateji ve planların oluşturulması, yerel halkın turizm bilincinin geliştirilmesi ve Kastamonu dijital turizm rehberi projeleri yürütülmektedir. Moni Guide olarak adlandırılan dijital turizm rehberi aynı zamanda Kastamonu'nun tanıtımı ile teknolojinin birleştirilmesi noktasında oldukça önemlidir. Kastamonu turizmi için yapılan tanıtım çalışmalarında projeler kadar Turizm Fakültesi bünyesinde düzenlenecek olan Uluslararası Gastronomi Kongresi ve Ulusal Turizm Kongresi de önemli faaliyetlerdir. Her biri alanında birer marka olan bu kongrelere ulusal ve uluslararası birçok ziyaretçi katılacaktır. Tanıtım konusunda gerek Türkiye'nin farklı illerinden gerekse Türk Cumhuriyetlerinin farklı ülkelerinden gelen üniversitemiz öğrencilerine yönelik geziler yapılmaktadır. Bu kapsamda Üniversitemizin misyon farklılaşmasına uygun olarak Fakültemiz öğrencileri Pınarbaşı, Azdavay ve Şenpazar ilçelerinde kamp kurarak alternatif turizm faaliyetlerine katılmalarına yönelik etkinlikler düzenlenmektedir. Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerine yönelik uygulama şehir gezileri yaptırılmaktadır. Bununla birlikte Fakülte öğrencilerinin Kastamonu'yu tanıması için Kastamonu Belediyesi, TUREB ve Şeyh Şaban-ı Veli Vakfı ile ortaklaşa yürütülen çalışmalar kapsamında öğrencilere hafta sonu Kastamonu şehir turu yaptırılmaktadır. Kastamonu Üniversitesi Turizm Fakültesi tarafından yapılan onlarca çalışmadan sadece bir kaçının belirtildiği bu yazıda dikkat çekilmek istenen iki ana konuya ver verilmiştir. Bunlardan ilki tabiat turizmi diğeri ise Kastamonu'nun tanıtım faaliyetleridir. Kastamonu turizminin gelişmesi için bu iki ana konunun tamamlayıcısı olarak gördüğümüz Kastamonu mutfağının tanıtımı konusunda fakültemiz birçok faaliyet gerçekleştirmiştir ve üzerine düşeni yapmaya devam edecektir. Bu konuda Kastamonu İl Kültür Turizm Müdürlüğü, İl Özel İdaresi ve KUZKA ile paydaş temelli ortaklıklar yapılmaktadır.

IV. İSTİHDAM

1.Çalışan Sayısına (Sigorta Türlerine Göre) İlişkin Bilgi Ve İstatistikler

AKTİF ÇALIŞAN BİLGİLERİ

İl Nüfusu	378.115
Emekli Sandığı (4/C)	21.574
Bağ-kur (4/B)	16177
SSK (4/A)	65.302
Toplam Aktif Çalışan Sayısı	103.053

Tablo 46: SGK verilerine göre sigorta türlerine göre aktif çalışan sayıları.

2.Aktif Nüfus, İşgücüne Katılım Oranı Ve İşsizlik Oranına İlişkin İstatistikler

YIL	Bölge	İşsizlik Oranı (%)	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2021	TR82 (KASTAMONU, ÇANKIRI, SİNOP)	6,2	53,1	49,8

Tablo 47: TÜİK verilerine göre Aktif Nüfus, İşgücüne katılım oranı ve işsizlik oranı.

3.İstihdamın Sektörel Dağılımına İlişkin Bilgi Ve İstatistikler (15+ Yaş)

YIL	BÖLGE	TARIM	SANAYİ (*)	HİZMET
2022	TR82 (KASTAMONU, ÇANKIRI, SİNOP)	%37,3	%17,7	%45

Tablo 48: TÜİK verilerine göre istihdamın sektörel dağılım yüzdeleri.

4.Mevcut İstihdam

TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

TÜİK tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan Hanehalkı İşgücü Anketi istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi hakkında; işsizlerin ise, iş arama süresi ve aradıkları meslek ve benzer özellikleri hakkında bilgi derlemek amacıyla uygulanmakta olup, ülkedeki işgücü piyasasının özellikleri hakkında bilgi veren (arz yönüyle) temel veri kaynağıdır. 2013 yılı ve öncesinde il düzeyinde işgücü istatistikleri elde edilirken, sonrasında Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 1. ve 2. düzeyde bölgesel istatistikler elde edilmektedir. 2014 yılından itibaren bölgesel düzeyde elde edilen istatistikler yıllık olarak TÜİK'in internet sitesinde yayınlanmaktadır. 2023 yılından itibaren yıllık istatistiklerin il düzeyinde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

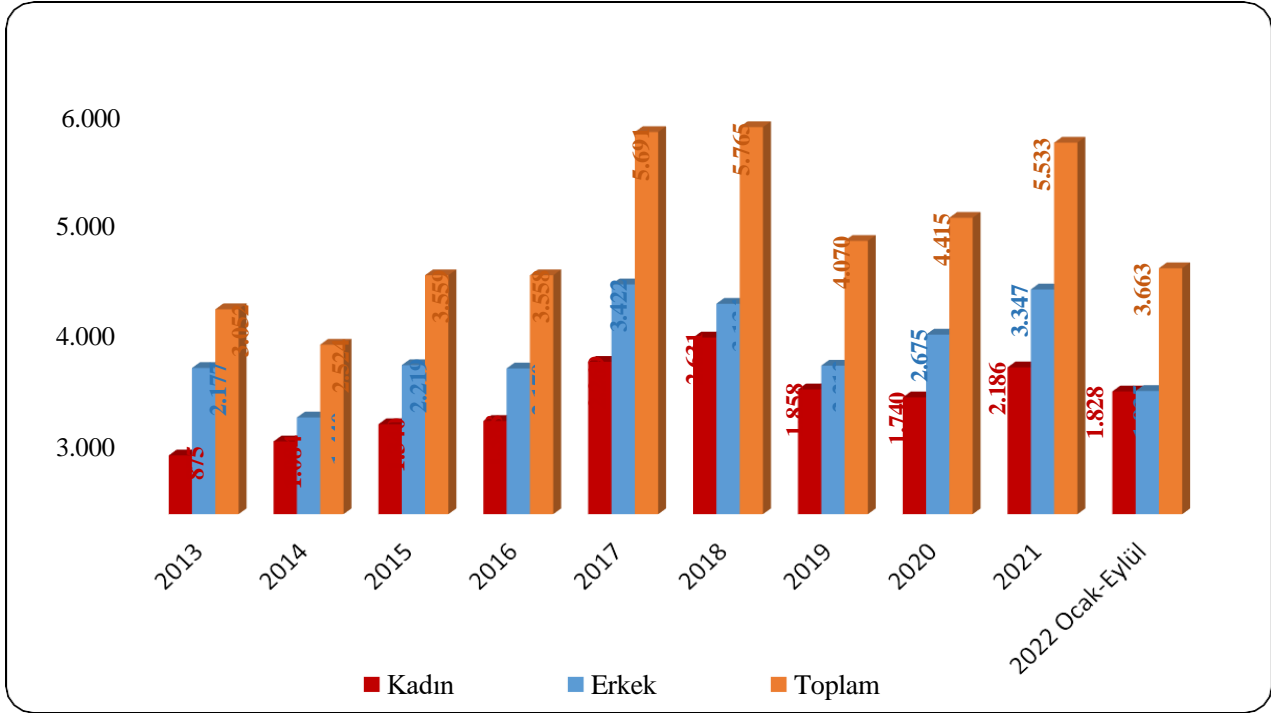
TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop)	Toplam	Kadın	Erkek
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin Kişi)	635	323	313
İşgücü (Bin Kişi)	328	123	205
İstihdam edilenler (Bin Kişi)	309	115	194
İşsiz (Bin Kişi)	19	8	11
İşgücüne dahil olmayan nüfus (Bin Kişi)	308	199	108
İşgücüne katılma oranı (%)	51,6	38,2	65,4
İstihdam oranı (%)	48,6	35,6	62
İşsizlik oranı (%)	5,8	6,7	5,2

Tablo 49: 2021 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

Kastamonu ilinin dahil olduğu 2. Düzey Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) olarak tanımlanmıştır. Tablo 1'de yer alan verilere göre bölgemizde 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus yaklaşık 635 bin kişi iken işgücü katılma oranı yüzde 51,6 seviyesindedir. İşsizlik oranı ise 2021 yılında bölgemizde yüzde 5,8 olarak gerçekleşmiştir.

-İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını ve işgücü piyasasındaki önemini büyük ölçüde arttırmıştır. Çalışma isteği olan her bireyin uygun bir işe yerleştirilerek istihdamda yer alması, sosyal içerme ve sosyal refahın önemli bir faktörüdür. Pandemi döneminde özellikle işgücü piyasasındaki daralmadan kaynaklı kurumun Türkiye geneli işe yerleştirme istatistiklerinde azalma gözlenirse de, normalleşmeyle birlikte istihdama aracılık hizmetlerimizde toparlanma gözlenmiştir. Şekil 2'de yıllar itibariyle Kurumun Kastamonu ilinde işe yerleştirmeye aracılık sayıları görülebilmektedir.

Grafik 16: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları

İŞKUR'un; işgücü piyasasını yakından takip ederek yerel ve ulusal düzeyde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır. İlimizde 2022 yılının Ocak-Eylül döneminde 3.663 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleşmesine aracılık edilenler içinde kadınların payı yüzde 49,9 seviyesindedir.

İşe yerleştirme sayılarında 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde göze çarpan en önemli fark, geçmiş yıllara oranla işe yerleştirilen kadın oranında gerçekleşen büyük artıştır.

-Bulma-İşgücü Bulma

İş arayanlar www.iskur.gov.tr internet sitemizden, ilçelerde bulunan İŞKUR Hizmet Merkezlerimizden ya da Kuzeykent'te bulunan Kurumumuzdan mesleklerini-öğrenim durumlarını-sahip oldukları ek özellikleri belirterek kayıt işlemlerini yaptırabilmekte ve oluşturulan bu kayıt ile mesleklerine uygun iş arayabilmektedir.

İşgücüne ihtiyaç duyan işveren de hangi meslekte elemana ihtiyacı varsa talep ettiği ek nitelikleri de belirterek açık iş ilanı açtırabilmekte, açılan ilan üzerinden kendisine talep ettiği kriterlerdeki iş arayanlar yönlendirilmektedir.

-İşbaşı Eğitim Programları (İEP)

Programın amacı işsiz kişinin bir işyerinde meslek öğrenmesi, var olan mesleğini geliştirmesi ve istihdam edilebilirliğinin artırılmasıdır. İşveren açısından faydası İEP'in devam ettiği süre boyunca İEP Katılımcısı için maaş-sigorta-vergi gibi yükümlülüklere girmemesi, katılımcıyı belirlenen meslekte ihtiyacına göre eğitebilmesidir. İşbaşı Eğitim Programlarına en az beş sigortalısı olan işverenler başvurabilmektedir.

Genel Şartlar:

- Katılımcının son 1 aydır işsiz olması
- İşverenin 1 ya da 2. dereceden akrabası olmaması
- Katılımcının İŞKUR programlarından yasaklı olmaması
- Son 3 ayda başvuru yapan işverenin yanında çalışmamış olması
- İşverenin en az beş sigortalısının olması
- İşverenin İŞKUR programlarından yasaklı olmaması

İşbaşı Eğitim Programı bilişim ve imalat sektörlerinde 6 ay, diğer sektörlerde 3 ay olarak uygulanmaktadır.

- Toplum Yararına Programlar (TYP)
- İşsizlere geçici süreli gelir desteği sağlamak ve çevre temizliği, dere ıslahı, ağaçlandırma, okullarda temizlik, kamusal altyapının yenilenmesi gibi toplum yararına bir faaliyetin icra edilmesini amaçlayan programlardır.
- Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşları yüklenici olabilmektedir.
- Meslek Edindirme Kursları (MEK)
- İşgücüne yeni bir meslek edindirmek, var olan mesleklerini geliştirmek gibi amaçlarla kamu kurumlarında istihdam garantisiz, özel sektör işyerlerinde istihdam garantili olacak şekilde meslek edindirme kursları düzenlenmektedir.
- Özel Sektörde kurs düzenlenebilmesi için en az 12 kursiyere işyerinde hem teorik hem pratik eğitimlerin verilebileceği imkanların olması ve en az % 70 istihdam taahhüdü verilmesi gerekmektedir.
- Kursların süresi Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne belirlenen modül eğitim programlarına göre belirlenmektedir.

-İşsizlik Maaşı

-Son 3 yılda en az 600 gün sigorta primi olan

-İşten çıkmadan önceki son 120 gününde prim eksikliği olmayan

-İşten kendi istek ya da kusuru dışında bir nedenle çıkan

Kişiyeye prim gününe ve miktarına göre 6 ay ile 10 ay arasında işsizlik maaşı ödemesi yapılmaktadır.

Kısa Çalışma Ödeneği, Yarım Çalışma Ödeneği, İş Kaybı Tazminatı

Yarım Çalışma Ödeneği:

-Doğum (ya da evlat edinme) sonrası analık hali izninin bitiminden itibaren 30 gün içinde başvurulması ve

-İşçinin son 3 yılda en az 600 gün sigorta primi bulunması halinde;

haftalık çalışma süresinin yarısı kadar olacak şekilde işçiye izin verilir, izinli olduğu sürenin ücreti birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda 180 gün süreyle İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

-Kısa Çalışma Ödeneği: Genel ekonomik, sektörel, bölgesel kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak en az üçte bir oranında azaltılması veya süreklilik koşulu aranmaksızın işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen en az dört hafta süreyle durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere sigortalılara çalışmadıkları dönem için gelir desteği sağlayan bir uygulamadır.

-İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren ve devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur. İşsizlik sigortası primi, sigortalının prime esas aylık brüt kazançların üzerinden hesaplanan yüzde 1 sigortalı, yüzde 2 işveren ve yüzde 1 Devlet payından oluşmaktadır. İsteğe bağlı işsizlik sigortası primi ödeyenlerden ise yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınmaktadır. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü; görevli, yetkili ve sorumludur.

Bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalılar, Banka sandıklarına tabi sigortalılar İşsizlik Sigortası kapsamında yer almaktadır. Ayrıca istekleri halinde; Kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar, Ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişiler de işsizlik sigortası kapsamına dahil olabilmektedir.

İşsizlik ödeneği; sigortalı işsizlere yasada belirtilen şartları taşımaları halinde işsiz kaldıkları dönem için belirli süre ve miktarda yapılan ödemedir. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları ise;

- Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalmak,
- Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün kesintisi hizmet akdine tabi olmak,
- Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak,

şeklinde sıralanabilir. Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine başvurmak gerekmektedir. Başvuru, İŞKUR birimine şahsen gelerek veya elektronik ortamda www.iskur.gov.tr adresinden yapılabilir. Mücbir sebepler dışında 30 gün içerisinde başvurulmaması halinde, başvuruda gecikilen süre, toplam hak sahipliği süresinden düşülmektedir.

İşsizlik ödeneğinin ödenebilmesi için sigortalı işsizlerin istihdama hazır durumda olması gerekmektedir. İşsizlik ödeneği başvurusu ile kişinin kuruma iş arayan kaydı yapılmakta veya mevcut kaydı güncellenmektedir. Böylece sigortalı işsizlerin danışmanlık, işe yerleştirme ve mesleki eğitim hizmetlerini alması sağlanmaktadır.

İşsizlik ödeneğine hak kazananlara; İşsizlik Ödeneği, Genel Sağlık Sigortası Primleri, bir iş bulma ve Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi hizmetleri kurum tarafından sunulmaktadır.

Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde;

- 600 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- 900 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- 1080 gün işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde 40'ı olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 80'ini geçmemektedir. İşsizlik ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin mevcut durumunu görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzına rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik belirli bir seviyenin altına düşmemektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının ihtiyaçlarını tespit etmek gereklidir. İşgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmak oldukça maliyetli sonuçlara yol açmaktadır.

- Belirli mesleklere veya sektörlerde ilave işgücü ihtiyacı var mı?
- İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut?
- Mevcut açık işlerde hangi beceriler aranmakta?
- Belirli bir meslekte eleman temininde güçlük çekilmişse bunun sebebi ne?
- Önümüzdeki dönemde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler hangileri?

Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için oldukça önemlidir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok önemli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye geneli için işgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla her yıl düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Farklı yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır.

İşgücü Piyasası Araştırmasının temel amaçları, emek piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif işgücü politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın amaçlarından bir diğeri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Araştırma kapsamında sektörel ve yerel düzeyde elde edilen bilgiler, yerel istihdam politikalarına yön vermek için kullanılmaktadır.

18 Nisan – 27 Mayıs 2022 tarihleri arasında Türkiye genelinde 82.450 işletme ile 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında iletişime geçilmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma, Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri, Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 17 sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için 74 ilde örneklem yöntemiyle, 7 ilde ise tamsayım yapılarak işverenlerle iletişime geçilmiştir. 2-9 arası istihdamlı işletmelerde ise Türkiye geneli için tahmin üretebilmek adına örneklem yöntemi ile işletmeler seçilmiştir. Cevaplılık oranı Türkiye genelinde yüzde 96 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan işletmeler ile gerçekleştirilen “İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Eksik Beceri)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)

5.TEŞVİKLER

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (6111 Sayılı Kanun Teşviği)

- Son 6 aydır işsiz
- İşyerinin son 6 aylık çalışan sayısının ortalamasına ilave olan bir kişinin işe alınması halinde kişinin yaşına-cinsiyetine-İŞKUR kayıtlı olup olmamasına göre süreleri değişmekle birlikte 6 ay ile 54 ay arasında sigorta primi işveren hissesi desteği verilmektedir.

İşe giren kişi için daha önce çalıştığı işyerlerinden birinde bu teşvikten yararlanmışsa yeni girdiği işyerinde teşvikten yararlanmak mümkün olmamaktadır.

İşsizlik Ödeneği (İÖ) Alanlara Yönelik Teşvik

-İÖ alanların, işe alındığı tarihten önceki son 6 aylık çalışan sayısı ortalamasına ilave olması halinde kişinin kalan işsizlik ödeneği süresince primi İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır.

-İşçinin, işten ayrıldığı işyerinde tekrar işe başlaması halinde bu teşvik hükümlerinden yararlanılamaz.

Engelli İstihdam Teşviği

-Özel sektör işverenlerinin kontenjan dâhilinde veya kontenjan fazlası olarak ya da yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştırmaları durumunda işverenlerin bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için asgari ücret düzeyindeki sosyal güvenlik primi işveren paylarının tamamı Hazinece karşılanmaktadır.

-2022 yılında (Ocak-Eylül) İşe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler

MESLEKLER	İŞE YERLEŞTİRME SAYISI
Konfeksiyon İşçisi	1.323
Beden İşçisi (Genel)	514
Makineci (Dikiş)	147
Satış Danışmanı / Uzmanı	139
Tuğla İmal İşçisi	126
Garson (Servis Elemanı)	102
Kasiyer	90
Sekreter	42
Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	42
Büro Memuru (Genel)	41

Tablo 46: İŞKUR.

Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektörler	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	6.149	4.045	10.194
Toptan ve perakende ticaret	1.858	1.066	2.923
Madencilik ve taş ocaklığı	1.490	88	1.578
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.374	166	1.539
İnşaat	861	79	939
Ulaştırma ve depolama	660	215	875
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	204	450	654
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	522	6	528
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	315	147	463
Eğitim	115	273	388
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	187	69	256
Diğer hizmet faaliyetleri	39	12	52
Genel Toplam	13.774	6.614	20.389

Tablo 47 : İŞKUR

Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İşi Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Konfeksiyon İşçisi	Mermer İşçisi	Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi
Kalite Kontrolcü- Tekstil	İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	Konfeksiyon İşçisi	Makineci (Dikiş)
Sekreter	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Ütücü	Ütücü
Zımpara Pres İşçisi	Sıvacı	Kalite Kontrolcü	Kalite Kontrolcü
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Kesimhane İşçisi	Temizlik Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Ahşap Boyama Ve Vernikleme Elemanı	Temizlik Görevlisi	Kesimhane İşçisi
Stilist	Soğuk Demirci	Ortacı/Ayak çı(Tekstil)	Mermer İşçisi
Kasiyer	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Satış Danışmanı Uzmanı
İnsan Kaynakları Yönetimi Meslek Elemanı	Hasta Bakımı Teknisyeni	Satış Danışmanı Uzmanı	Ortacı Ayakçı (Tekstil)
Elektrik Mühendisi	Diğer İnşaat Boyacıları	Aşçı	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi

Tablo 48: İşkur, 2022

-Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı

İmalat	117
Toptan Ve Perakende Ticaret	67
İnşaat	34
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	17
Ulaştırma Ve Depolama	16
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	13
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	12
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	6
Eğitim	6
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtım	3
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2
Genel Toplam	300

Tablo 49: İşkur, 2022

Ekonomi**Rekabet Gücü Yüksek Sektörler**

İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Sektörler	Birinci Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör	İkinci Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör	Üçüncü Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör	Diğer
Orman Endüstrisi	Sunta MDF Kontraplark İmalatı	Mobilya İmalatı	Masif Ahşap İmalatı	Kapı İmalatı
Tekstil	Hazır Giyim	Konfeksiyon	-	-
Tarım ve Hayvancılık	Entegre, Et ve Süt Ürünleri İmalatı	Entegre, Tarım Ürünleri İşlenmesi Tesisleri	Besicilik – İşlenmemiş Tarım Ürünler	-
Madencilik	Bakır Madeni	Mermer Madeni Ocakçılık	Mermer İşleme Tesisleri	-
Sağlık	Özel Hastane Yatırımı	Medikal Ürün Üretimi	-	-
Ticaret	Toptan Ticaret	Perakende Ticaret	İhracat	E-Ticaret
Turizm	Kış Turizmi	Yaz Turizmi	Eko Turizmi	Şehir Otelciliği
İnşaat	Betonarme Yapı Konut Projeleri	Küçük Ölçekli Alt Yapı Projeleri	Büyük Ölçekli Alt Yapı Projeleri	Tadilat Projeleri

Tablo 50: KATSO

İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri

Sektör	Belge Sayısı	Yatırım Tutarı (Milyon TL)	Öngörülen İstihdam
01-Tarım	17	96	299
02-Madencilik	39	1.25 3	915
03-İmalat	241	6.58 9	11.197
04-Enerji	42	1.32 6	385
05-Hizmetler	122	1.06 7	1.986
TOPLAM	461	10.3 31	14.782

Tablo 51: KUZKA, 2022

2022 yılı il yatırım teşvikleri, iktisadi faaliyetlere dağılım bakımından incelendiğinde; İmalat sanayiine yönelik teşviklerin belge sayısı ve yatırım tutarı bakımından ilk sırada olduğu görülmektedir. İmalat sanayiini sırasıyla enerji ve madencilik sektörleri takip etmektedir. Ön görülen istihdam bakımından imalat sanayii ilk sırada yer alırken imalat sanayiini hizmetler ve madencilik sektörü takip etmektedir.

Birim yatırım tutarı bazında en çok istihdam tarım sektöründe en az enerji sektöründe olmuştur. Tarım sektöründe yaklaşık 321.070 TL yatırıma 1 istihdam öngörülürken enerji sektöründe yaklaşık 3.444.155 TL yatırıma 1 istihdam öngörülmüştür.

V. DEVLET YATIRIMLARI

TAMAMLANAN ÖNEMLİ YATIRIM VE PROJELER

1.Bozkurt Spor Tesisleri Yapım İşi

Yer	KASTAMONU/BOZKURT
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 7.800,00
Nakdi Harcama	₺ 10.293.064,00
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	14.01.2022
Proje Bitiş Tarihi	28.08.2022
Proje Durumu	Geçici Kabulü Yapıldı

2.Abana Spor Tesisleri Yapım İşi

Yer	KASTAMONU/ABANA
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 8.823.000,00
Nakdi Harcama	₺ 10.503.270,00
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	11.03.2022
Proje Bitiş Tarihi	07.08.2022
Proje Durumu	Geçici Kabulü Yapıldı

3.Bozkurt İlkokulu/Ortaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 21.704.500,00
Nakdi Harcama	₺ 21.794.500,00
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	01.04.2022
Proje Bitiş Tarihi	24.01.2023
Proje Durumu	Geçici Kabulü Yapıldı

Açıklamalar : Kastamonu İli, Bozkurt İlçesi, Merkez Mahallesi 479 ada 3 parsel üzerine 12 derslikli okul yapım işi

4.Kastamonu Merkez Atabeygazi Cami 2022 Yılı Basit Onarım İşİ

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 952.701,62
Nakdi Harcama	₺ 952.701,62
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	19.12.2022
Proje Bitiş Tarihi	13.12.2023
Proje Durumu	Tamamlandı

Açıklamalar : Kastamonu Doğanyurt Merkez Camii 2022-2023 Yılları Onarım İşİ

5.Ormancılık Altyapısı ve Ürt. Mak. Alım Projesi

Yer	Kastamonu Muhtelif İlçeler
Sektör	Tarım ve Orman
Proje Bedeli	₺ 8.078.760,00
Nakdi Harcama	₺ 8.078.760,00
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	01.01.2021
Proje Bitiş Tarihi	30.12.2021
Proje Durumu	Tamamlandı

Açıklamalar : Yeni orman yolu yapımı, mevcut yolların onarımı, makine teçhizat alımı

**6.Kastamonu İli Taşköprü İlçesi Bekdemirekşi Köyü (Merkez ve Tepe Mahalleleri)
Kanalizasyon Onarım İnşaatı Yapım İşi**

Yer	Kastamonu İli Taşköprü İlçesi
Sektör	Altyapı
Proje Bedeli	₺ 229.180,79
Nakdi Harcama	₺ 145.958,61
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	15.01.2021
Proje Bitiş Tarihi	13.07.2021
Proje Durumu	Tamamlandı

Açıklamalar : Kanalizasyon Onarım İnşaatı Yapım İşi

7.Kastamonu Devrakani Çörekçi Köyü Elmalı Camii 2021 Yılı Basit Onarım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 139.498,36
Nakdi Harcama	₺ 139.498,36
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	14.09.2021
Proje Bitiş Tarihi	12.11.2021
Proje Durumu	Tamamlandı

Açıklamalar : Sel felaketi nedeniyle binada oluşan hasarların basit onarımının yapılması.

8.Kastamonu Merkez Kırkodalı Konak Kalorifer Sistemi Onarım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 58.963,18
Nakdi Harcama	₺ 58.963,18
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	29.09.2021
Proje Bitiş Tarihi	03.12.2021
Proje Durumu	Tamamlandı

9.Kastamonu Bozkurt Merkez Camii 2021 Yılı Basit Onarım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 529.194,86
Nakdi Harcama	₺ 529.194,86
Nakdi Gerçekleşme	100 %
Fiziki Gerçekleşme	100 %
Proje Başlama Tarihi	31.08.2021
Proje Bitiş Tarihi	28.11.2021
Proje Durumu	Tamamlandı

Açıklamalar : Sel felaketi dolayısıyla kullanılamaz duruma gelen caminin onarımlarının yapılması.

10.Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü 2023 Yılı Yatırımları

PROJE ADI	Tutarı (Bin TL)
Orman Kadastro ve Tescili Projesi	660
Or. Kor. ve Yangınla Mücadele Projesi	15.517
Ormanların Geliştirilmesi ve Genişletilmesi Projesi	2.275
Erozyonla Müc. ve toprak Muhafaza Projesi	8.975
Fidan Üretim Projesi	1.000
Ormancılık Altyapısı ve Üretim Makinası Alımı Projesi	38.155
Orman Amenajmanı ve Orm. Köyleri Etüd Projesi	325
İdare Binalarının İşletilmesi Projesi	3.210
Fidan Üretim Projesi	15.440
GENEL TOPLAM	85.557

Tablo 52: Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü 2022 Verileridir

2023 yılı yatırım projesi kapsamında; Orman Kadastro ve Tescili Projesi orman alanlarının tespitinin yapılması ve 2/B çalışmaları, Or. Kor. ve Yangınla Mücadele Projesi orman yangınlarının önlenmesi ve mücadelesi için yapılan tesisler. Yeni orman yollarının yapımı, mevcut yolların onarımının yapılması. Ormansız alanlarının ağaçlandırılması ve fidan üretim çalışmalarında kullanılan ekipman alımı ve Fidanlık binalarının büyük onarım çalışmaları oluşturmaktadır.

11.TEİAŞ 22. Bölge Müdürlüğü Tamamlanan Yatırımlar

TEİAŞ 22.BÖLGE MÜD. KASTAMONU İLİ 01.01-2022 - 31.12.2022 TARİHLERİ ARASINDA TAMAMLANAN YA DA DEVAM EDEN YATIRIMLAR					
Sıra NO	Projenin Adı	Yeri	Bitiş tarihi	İhale bedeli	Açıklamalar
1	380 kV Kastamonu 380 Transformator Merkezi.	Kastamonu ili Ağlı ilçesi	2025	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 380 kV (380.000 Volt) Gerilim seviyesinde Kastamonu ilinde yapılacak olan ilk Transformator Merkezi olup, enterkonnekte sistemin yük dengesi ve bölgede (çevre illerde) üretilen/üretilecek olan enerjinin diğer bölgelere iletimi, Kastamonu ilindeki zamanla artan enerji ihtiyacı, bölgedeki enerji arz ve güvenliği dikkate alındığında Enerji sektöründe Kastamonu ilinde yapılacak olan en önemli projelerden biridir.
2	380 kV Kastamonu 380 - Bartın OSB Enerji İletim Hattı	Kastamonu ili Ağlı ilçesi ile Bartın ili arasında.	2025	270.000.012,00 TL	İhalesi yapıldı, Proje çalışmaları devam ediyor. 380 kV Kastamonu 380 Transformator Merkezinin 380 kV Bartın OSB TM tarafından beslenmesini sağlayacak olan Enerji İletim Hattı projesidir.
3	380 kV Sinop - Kastamonu 380 Enerji İletim Hattı	Kastamonu ili Ağlı ilçesi ile Sinop ili arasında.	2025	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 380 kV Kastamonu 380 Transformator Merkezinin 380 kV Sinop TM tarafından beslenmesini sağlayacak olan Enerji İletim Hattı projesidir.
4	154 kV Kastamonu 380 TM İrtibat Hatları E.İ.H.	Kastamonu ili Ağlı ilçesi.	2025	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 380 kV Kastamonu 380 Transformator Merkezinin mevcut 154 kV Enerji İletim Hatları ile bağlantısını sağlayacak hatların yapımı projesidir.
5	154 kV Kastamonu TM Tevsiyat	Kastamonu Merkez	2024	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 154 kV Kastamonu Transformator Merkezinde teknoloji ve altyapı ile ilgili yapılacak olan yenileme projesidir.
6	154 kV Hanönü Transformator Merkezi	Kastamonu ili Hanönü ilçesi.	2024	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. Hanönü ilçesinde yerleşim yerini gelişimi, sanayi kuruluşlarının kurulması ve benzeri sebeplerden dolayı artan enerji ihtiyacı ilçe merkezinde Transformator Merkezi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla yapılacak olan Transformator Merkezi yapımı projesidir.
7	154 kV Türkeli TM - Hanönü TM Enerji İletim Hattı	Kastamonu ili Hanönü ilçesi ile Sinop ili Türkeli ilçesi	2024	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. Yapımı planlanan 154 kV Türkeli Transformator Merkezi ile yeni yapılacak olan 154 kV Hanönü Transformator merkezi arasındaki bağlantıyı sağlayacak olan Enerji İletim Hattı projesidir. (Her iki Transformator merkezlerini besleyen diğer yönlerden gelen EİH'larda meydana gelebilecek kesinti, arıza v.b. durumlarda Transformator Merkezlerinin alternatif yönden gelen hatlardan beslenerek enerjisiz kalmalarını engellemek amacıyla yapılmaktadır.)
8	154 kV Hanönü TM İrtibat Hatları Enerji İletim Hattı	Kastamonu ili Hanönü ilçesi.	2024	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 154 kV Hanönü Transformator merkezini Mevcut Hanönü ilçesi çevresinden geçen Enerji İletim Hatlarından beslemek amacıyla yapılacak olan Enerji İletim Hattı projesidir.
9	154 kV Taşköprü TM Tevsiyat	Kastamonu ili Taşköprü ilçesi	2025	İhale öncesi çalışmalar devam ediyor.	Proje çalışmaları başlamadı. 154 kV Taşköprü Transformator Merkezinde teknoloji ve altyapı ile ilgili yapılacak olan yenileme projesidir.

12.İLBANK A.Ş. Bölge Müdürlüğünce Tamamlanan İşler

- Ağılı Kanalizasyon İnşaatı
- Azdavay Kanalizasyon Kollektör Hattı ve Kısmi Şebeke İnşaatı
- Bozkurt Kanalizasyon İnşaatı
- Cide Derin Deniz Deşarjı Yapım İşi
- Cide İçme Suyu İnşaatı
- Daday Kanalizasyon İnşaatı
- Devrakani Kanalizasyon İnşaatı
- Doğanyurt Kanalizasyon Şebeke İnşaatı
- İnebolu İçmesuyu İnşaatı
- Kastamonu İçmesuyu Arıtma Tesisi Yapım İşi
- Pınarbaşı Kanalizasyon İnşaatı
- Seydiler Kanalizasyon İnşaatı
- Taşköprü Kanalizasyon Kollektör Hattı ve Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı
- Tosya Kanalizasyon Kollektör Hattı ve Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı
- Araç Park Yapımı İşi
- Taşköprü Park Yapımı İşi
- Bozkurt Park Yapımı İşi
- Cide Park Yapımı İşi
- Bozkurt İçmesuyu Kanalizasyon ve Yağmursuyu İnşaatı Yapım İşi
- Abana Kanalizasyon İnşaatı
- Abana İçmesuyu İnşaatı Yapım İşi
- İnebolu İçmesuyu İkmal İnşaatı Yapım İşi
- Kastamonu Budamış Mahallesi Kanalizasyon ve Yağmur Suyu İnşaatı
- Abana-Azdavay-Bozkurt Altyapı İkmal İnşaatı Yapım İşi
- Devrekani Konvansiyonel Tip Paket Arıtma Tesisi İnşaatı Yapım İşi(Devam Ediyor)

13.Devlet Su İşleri Tamamlanan Önemli Yatırımlar

1.Araç Barajı: Barajın temelden yüksekliği 81,55 metredir. 44,16 milyon m³ su biriktirmehacmine sahip baraj, 33.180 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Ayrıca enerji maksatlı olan Araç Barajı ile yıllık 13,79 milyon kWh enerji üretilecektir. 2022 yılı sonunda hizmete alınmıştır.

2.Daday Bezirgan Hazım Kılıç Barajı Sulaması: 31.440 dekar zirai arazinin sulanması sağlanacaktır. Yıllık zirai gelir artışı 94.320.000 TL'dir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

3.Taşköprü Çay Barajı Sulaması: 5.200 dekar zirai arazinin sulanması sağlanacaktır. Yıllık zirai gelir artışı 15.600.000 TL'dir. 2022 yılında hizmete alınmıştır.

14. Karayolları Genel Müdürlüğü

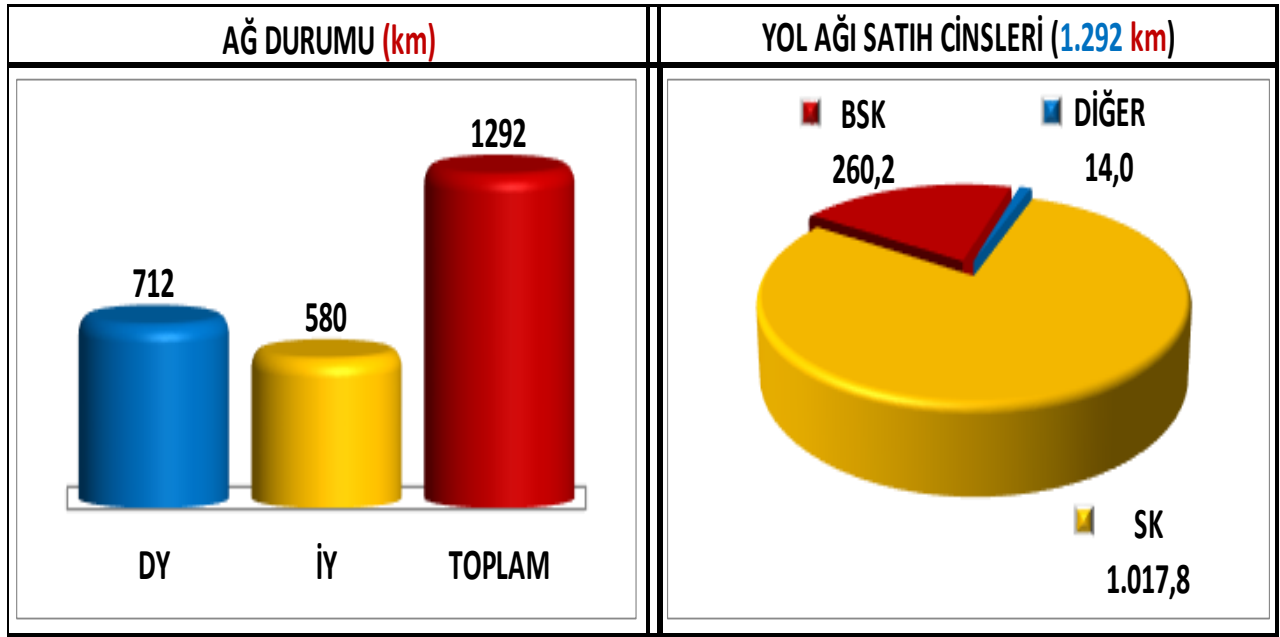
Yol standartlarının yükseltilmesi, yol ve trafik emniyetinin artırılarak, güvenli, konforlu ve ekonomik olarak seyahat edebilmenin sağlanması, Kastamonu ve yöresinin, madencilik, ticaret ve sanayi alanlarındaki gelişimi, tarihi ve turistik değerleri ve turizmde cazibe merkezi haline dönüşmesi için en önemli etkenlerden biridir.

Kastamonu ilinde, Karayollarının 712 km'si Devlet Yolu, 580 km'si il Yolu olmak üzere toplam 1.292 km yol ağı bulunmaktadır.

Kastamonu'da daha önceki yıllardan başlayıp 2002 yılı sonuna kadar 47 km bölünmüş yol yapılmış iken, 2003-2022 yılları arasında 290 km, toplamda 337 km bölünmüş yol yapılmıştır. Bu yol ağının üst yapı kaplamasını incelediğimizde 260 km Bitümlü Sıcak Karışım (BSK), 1.018 km Sathi Kaplama (SK), 14 km Diğer Yollar olarak hizmet vermektedir.

Karayolu çalışmalarında; 1993-2002 yılları arasında 393 milyon TL harcanmıştır.

2003-2022 yılları arasında 11 Milyar 5 milyon TL harcanmıştır.

KASTAMONU İLİNDE ÖNEM ARZ EDEN PROJELER

1-İnebolu-Kastamonu-Çankırı-4.Bölge Hududu (Ankara İl Sınırı) Yolu

Bu proje Kuzey- Güney Ana akslarımızdan İnebolu-Kastamonu-Çankırı-Kırıkkale-Konya-Manavgat aksının İnebolu-Kastamonu-Çankırı kesimini teşkil etmektedir. Proje, geliştirilmesi planlanan İnebolu Limanının, Kastamonu ve Çankırı illerinin Başkent Ankara'ya ve devamında Anadolu'ya ve Akdeniz limanlarına bağlantısını sağlamasının yanında özellikle bu Bölgede üretilen ürünlerin iç piyasaya ve İnebolu Limanı vasıtasıyla yurtdışına ulaştırılabilmesinde ana güzergâh konumundadır.Yapılan yeni proje ile güzergâhın tamamının bölünmüş yol ve bitümlü sıcak karışım asfalt yapılarak yol standartlarının yükseltilmesi, yol ve trafik emniyetinin artırılarak, yolda güvenli ve konforlu bir ulaşımın sağlanması amaçlanmıştır.

1-a) İnebolu – Kastamonu

Kastamonu ilinde devam eden karayolu projelerimizden en büyüğü olan Kastamonu-İnebolu yolu geçmişte olduğu gibi günümüzde de büyük önem arz etmektedir. Bu proje ile 54 km olan Ağlı Ayr.-İnebolu arası 38,8 km'ye toplamda 87 km olan Kastamonu-İnebolu arası 71 km'ye düşecektir. Mevcut güzergâhta 16 km'lik kısalma, yol standartlarının da artmasıyla seyahat süresinde 34 dakika zamandan tasarruf sağlayacaktır. 2022 yılında T-1 tüneline 820 m, T-2 tüneline 1.746 m kazı destek çalışmaları, 113 m uzunluğundaki İstiklal Yolu Üst Geçidi , 2x76 m uzunluğundaki Ödemiş Deresi Köprüsü ve 47 m uzunluğunda İnebolu Terminal kavşak köprüsü yapımı tamamlanmıştır. Mevcut yola oturan 7 km'lik kesimde toprak işleri ve sanat yapısı imalatlarında çalışılmıştır.

1-b) Kastamonu-Çankırı (Ilgaz Tüneli ve Kırık Baraj Relokasyon Yolu dâhil)

Kastamonu-Çankırı arası 105,1 km'nin tamamı bölünmüş yol yapılmıştır. (61,6 km BY-BSK, 43,5 km'si BY-SK)Kastamonu Kadıdağı mevki ile Diphan arası 19,1 km bölünmüş yoldur. Ancak Kırık barajı yapılacağından bu kesim için 19,4 km BY-BSK ihalesi yapılmıştır. Proje kapsamında, 2x5.330 m uzunluğunda 1 adet Çift Tüp Tünel, 279 m uzunluğunda 1 adet (Aç-Kapa) Tek Tüp Tünel, 2x686 m uzunluğunda 2 Çift Viyadük, 2 adet Köprülü Kavşak, 4 adet Farklı Seviyeli Kavşak ve 2 adet Hemzemin Kavşak bulunmaktadır. 1 adet 2x60,9 m uzunluğunda KV-1 kavşağının köprülerinin yapımı ve Kırık tüneline toplam 1.501 m kazı destek, 85 m kaplama betonu çalışması tamamlanmıştır.

2022 yılında Program ve ödenekler çerçevesinde 0,9 km uzunluğundaki heyelanlı kesimde, fore kazık çalışmaları yapılmış olup, 2023 yılında Km:39+600-31+860 heyelanlı kesimde fore kazık, betonarme duvar ve kaya dolgu çalışmaları devam etmektedir

2-Kastamonu-Karabük Yolu

Toplam uzunluğu 102,9 km olan projenin (77,3 km'si Kastamonu ilinde, 25,6 km'si Karabük ilindedir.)2022 yılında; 81+000-83+700 arası aşınma seviyesinde tamamlanmıştır. Ayrıca Sofular Kavşağı ve Hanözü Kavşağı üstyapı seviyesinde tamamlanmıştır.Toprak tesviye ve sanat yapısı imalatlarında çalışmalar devam etmektedir.

2-Kastamonu-Taşköprü-Hanönü-7.Bölge Hududu (Sinop İl Sınırı) Yolu

Mevcut güzergâhın toplam uzunluğu 81,8 km'dir. 73,3 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. Proje uzunluğu 8,9 km BY-BSK ve 5,6 km BY-SK>BSK'dır. Önceki yıllarda, 5,5 km BY-BSK, 4,8 km BY-SK>BSK yapımı, (2x76 m) uzunluğundaki Küreçayı Köprüsü ve (2x35 m) uzunluğundaki Sirke Köprüsü tamamlanmıştır. 2022 yılında 2,5 km BY-BSK, 1,1 km BY-SK>BSK ve 60 m uzunluğundaki Gökırmak-1 köprüsü tamamlanmıştır.BY-BSK çalışmaları ve sanat yapısı imalatlarında çalışmalara devam edilecektir.

Sinop üzerinden gelen Karadeniz Sahil yolu ve Samsun-Havza-Vezirköprü-Durağan yolu Boyabat'ta birleşerek bu güzergâh ile (Hanönü-Taşköprü-Kastamonu) Karabük üzerinden İstanbul yoluna (TETEK) bağlanmaktadır. Söz konusu güzergâhların birleştirilerek proje bütünlüğünün ve ulaşımında sürekliliğin sağlanması, güzergâhın tamamının bölünmüş yol ve bitümlü sıcak karışım asfalt yapılarak yol standartlarının yükseltilmesi, yol ve trafik emniyetinin artırılarak, yolda güvenli ve konforlu bir ulaşımın sağlanması amaçlanmıştır.

3- 4.Bölge Hududu-Kurşunlu-Ilgaz-Tosya-7.Bölge Hududu (Çorum İl Sınırı) Yolu

Toplam uzunluğu 127,8 km olan projenin tamamı BSK BY olarak tamamlanmıştır. (50,57 km Kastamonu, 77,23 km Çankırı ili sınırları içerisindedir.) Tosya-İskilip köprülü kavşağı ve Yapraklı köprülü kavşağı tamamlanmıştır. Uluslararası E-5 karayolunun tamamı ile bölünmüş yol ve bitümlü sıcak karışım asfalt yapılarak uluslararası düzeyde iyileştirmesi geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Güzergâh üzerinde çok sayıda illerde üretilen her türlü ürünlerin yurt içine ve yurt dışına ulaştırılmasındaki en önemli güzergâhlarımızdandır.

4-Zonguldak-Bartın-Kurucaşile-Cide-İnebolu-Abana-Çatalzeytin-7.Bl. Hd. (Sinop İl Sn.) Yolu

4-a) Kurucaşile- Cide Kesimi

Bu kesimin uzunluğu 27,9 km'dir. (Bartın 3,6 km, Kastamonu 24,3 km) Yatırım programında yer almaktadır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır. Proje hızının ve yol konforunun artması sebebiyle zamandan, yakıt ve işletme giderlerinden büyük oranda tasarruf sağlanacaktır.

4-b) Cide-İnebolu-Abana-Çatalzeytin-7. Bölge Hududu (Sinop İl Sınırı) kesimi

Karadeniz sahil yolunun Sinop – Samsun – Sarp Sınır Kapısı arası bölünmüş yol olarak tamamlanarak trafiğe açılmıştır. İstanbul – Zonguldak – Bartın arasının yapımı büyük oranda tamamlanmıştır. Bartın – Kurucaşile arasının ihalesi yapılmış olup çalışmalar devam etmektedir. Kurucaşile – Cide arasının bölünmüş yol projesi ise onaylanmıştır. Projenin bütünlüğü açısından Cide – Sinop arasının da yapımı için, 106 km BY-BSK olarak yatırım programına alınması teklifi yapılmıştır. Proje çalışmaları devam etmektedir. Projeli yolun tamamlanmasıyla bölgeye ulaşım kolaylaşacak, gerek seyahat güvenliği ve konforu, gerek taşıt giderlerinden sağlanacak tasarruf, gerekse de yöre turizminin gelişmesine sağlayacağı katkı ciddi boyutta ekonomik getiri sağlayacaktır.

5- (Kastamonu-Ilgaz) Ayrımı – İhsangazi - Araç Yolu

Projenin toplam uzunluğu 50,89 km'dir. Kastamonu- İhsangazi arasındaki 28,7 km'lik kesim Sathi Kaplamalı Tek Yol olarak ve İhsangazi geçişindeki 1 km Sathi Kaplamalı Bölünmüş Yol olarak tamamlanmış yol trafiğe açılmıştır. İhsangazi-Araç arasının 18,8 km'si TY-SK 2,4 km'si BY-SK olarak ihalesi yapılmıştır. 2022 yılında Km:26+356 - 44+900 arasında toprak tesviye işleri ve sanat yapıları imalatlarında çalışılmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

6-Kastamonu- Daday - Eflani Yolu

Toplam uzunluğu 72,5 km TY olan projede 2020 yılı sonu itibariyle 44,5 km Tek Yol (5 km TY-BSK – 39,5 TY-SK) yapım işi tamamlanmıştır. 2,4 km Sathi Kaplamalı Bölünmüş yol, 11,7 km Sathi Kaplamalı Tek yol yapım ihalesi 2021 yılında yapılmış olup, çalışmalara başlanmıştır. 2022 yıl sonu itibariyle Km: 21+000 – 23+000 arasında kalan 2 km'lik kesim TY-SK olarak tamamlanmış olup, TY-SK çalışmalarına devam edilecektir.

7-Ulus-Pınarbaşı-Azdavay-(Şenpazar Ağı) Ayrımı Yolu

96,9 km uzunluğunda ve 2A standardındaki projenin (30,7 km'si Bartın ilinde, 66,2 km' si Kastamonu ilindedir.) Azdavay- (Şenpazar-Ağı) Ayrımı arası, 10,81 km' lik kesim önceki yıllarda Sathi Kaplamalı Tek Yol olarak tamamlanmıştır.7,6 km'lik kesimin Sathi Kaplamalı Tek Yol ihalesi yapılmış olup çalışmalara başlanmıştır. 2022 yılında 1 km TY-SK yapımı tamamlanmış olup, kalan 6,6 km'lik kesimde TY-SK yapım çalışmalarına devam edilecektir.

8-Küre Şehir Geçişi

Toplam uzunluğu 6,5 km TY'dir.(5,5 km TY-SK>BSK, 1 km Parke) olan projede önceki yıllarda Küre Şehir geçişinde 1 km Parke yapımı tamamlanmıştır. 2022 yılında toprak tesviye ve sanat yapısı imalatlarında çalışılmış olup; 2023 yılında TY-SK>BSK çalışmaları devam etmektedir.

9-Muhtelif Kesimlerde Heyelan Islahı

Muhtelif kesimlerde heyelan ıslahı işi; İnebolu-Çatalzeytin, Abana-Bozkurt, Kastamonu-İhsangazi, (Kastamonu-Karabük)Ayr.-Boyalı yollarında heyelan ıslahı çalışmalarını kapsamaktadır. 2022 yılında; 1 km'lik Hacıveli kavşağı üstyapı seviyesinde tamamlanmıştır. İnebolu-Abana yolu Evrenye mevkiinde deniz tahkimat çalışmaları tamamlanmıştır. Km:23+650'de (Ersizlerdere mevki) dere tahkimat çalışmaları devam etmektedir.

10-Kastamonu-Tosya Yolu

Toplam proje uzunluğu 52 km Tek Yoldur. Güzergahın halihazır haritası Genel müdürlüğümüze onaya gönderilmiştir.Söz konusu güzergah Kastamonu üzerinden İstanbul yoluna (TETEK) bağlanmaktadır. Yol standartlarındaki artışına bağlı olarak yerleşim birimleri arasında daha güvenli ve konforlu seyahat yapılabilmesi, yol sathındaki iyileştirmeler nedeniyle amortisman ve yakıt giderlerinin azaltılarak ülke ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

11- Kastamonu İli Tosya İlçesinde Dörtocak Ve Çakırlar Köyü Ahşap Köprüleri, Azdavay İlçesinde Aktaş Ahşap Köprüsü, Bozkurt İlçesinde Yakaören (İlişi)Ahşap Ve Kastamonu Merkez İlçesinde Damlaçay Köprüsü

Tarihi köprülerin onarımı projesidir. 2021 yılında Çakırlar (Tosya) ve Damlaçay (Kastamonu-Merkez) köprülerinde çalışmalar tamamlanmıştır. Azdavay Aktaş ve Abana Yakaören köprülerinde Revize proje çalışmaları devam etmektedir.2022 yılında Dörtocak (Tosya) köprüsü (19 m) tamamlanmıştır.

12- Kastamonu İli, Seydiler İlçesinde Çiğilerik, Küre İlçesinde Uzunöz, Merkez İlçesinde Nasrullah Köprüleri

Tarihi Uzunöz, Çiğilerik ve Nasrullah köprüleri yatırım programında olup, projeleri onaylanmıştır.

13- Tarihi Küre İkiçay Köprüsü

11.08.2021 tarihinde yaşanan sel felaketinde yıkılan Tarihi Küre İkiçay köprüsünün restorasyonu için proje ihalesi yapılmış olup, proje çalışmaları devam etmektedir.

SEL HASARLARI İHALE EDİLEN İŞLER

11.08.2021 tarihinde meydana gelen sel felaketi kapsamında Bölge müdürlüğümüz sorumluluğunda bulunan, hasar gören ve yıkılan köprülerin yapım, onarım ve sel hasarlarının giderilmesi için yeni ihaleler yapılmıştır.

1-Devrekâni-Çatalzeytin Yolu (Km:45+020-51+100 Arası) İle (Devrekâni-Çatalzeytin) Ayr. -Bozkurt Yolu ve Çatalzeytin Köprüsü Yapım İşi

11.08.2021 tarihinde meydana gelen sel sebebiyle 68 m uzunluğundaki Çatalzeytin Köprüsü yıkılmıştır. Kalıcı imalatların yapılması için 23.09.2021 tarihinde yapım ihalesi yapılmıştır.

Projenin toplam uzunluğu 25,1 km TY-BSK'dır. Proje kapsamında 90 m uzunluğunda 1 adet Tek Köprü (Çatalzeytin Köprüsü) bulunmaktadır.

2022 yılında Çatalzeytin-Devrekani yolunun Km:45+020- 51+100 arası ile Isırganlık-Bozkurt arasında toprak işleri, sanat yapısı imalatlarında çalışılmıştır.

2-Çatalzeytin-Devrekani Yolu (Km:22+000-45+020)

Sel Hasarları kapsamında 24.09.2021 tarihinde ihalesi yapılmış olup, projenin toplam uzunluğu 23 km TY-BSK'dır.

2022 yılında Km:24+500-26+000 arasında toprak tesviye ve sanat yapısı imalatlarında çalışılmıştır. Çalışmalara devam edilecektir.

3- Çatalzeytin-Devrekani Yolu (Km:51+100-61+550)

Sel Hasarları kapsamında 24.09.2021 tarihinde 10,5 km Tek Yol BSK'lı olarak ihalesi yapılmıştır.2022 yılında Km:58+550 61+550 arasında toprak işleri ve sanat yapıları imalatlarında çalışılmıştır. Çalışmalar devam etmektedir.

4- (Ağlı-Azdavay)Ayr.-Şenpazar Yolu

Sel Hasarları kapsamında ihalesi 23.09.2021 tarihinde yapılmıştır. Projenin kapsamında toplam uzunluğu 227,6 m olan 6 adet Tek Köprü bulunmaktadır. 2022 yılında 2 km TY-SK>BSK ve toplam uzunluğu 1x137,6 m olan 5 adet Tek (Kesmekayrak-1-2-3-4 ve Derelitekke-2) Köprü tamamlanmış olup, muhtelif kesimlerde sel hasarlarının onarım çalışmalarına program ve ödenekler çerçevesinde devam edilecektir. 2023 yılında 90 m uzunluğundaki Valay-4 köprüsünün tamamlanması ve muhtelif kesimlerde sel hasarlarının onarım imalatlarında çalışılması hedeflenmektedir.

5- Azdavay Köprüsü, Kanlıçay Köprüsü, Pınarbaşı Ulus Yolu Sel Hasarları Yapım İşi Ve Pınarbaşı Çevre Yolu

30.09.2021 tarihinde ihalesi yapılmıştır. Projenin kapsamında 1,1 km BY-BSK ve toplam uzunluğu 2x35 m olan 1 adet Çift Köprü ve toplam uzunluğu 129,5 m olan 2 adet Tek Köprü bulunmaktadır.2022 yılında Azdavay Köprüsü (54,5 m), Pınarbaşı Çevreyolu Köprüsü (2x35m) ve Kanlıçay Köprüsü (75m) tamamlanmıştır. Pınarbaşı Çevre Yolunda çalışmalar devam etmektedir.

6- Küre Giriş ve Çıkış Yolları Sel Hasarları Yapımı

Sel Hasarları kapsamında 20.10.2021 tarihinde ihalesi yapılmış olup, çalışmalar devam etmektedir. 2022 yılında fore kazık ve sanat yapıları imalatlarında çalışılmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Karayollarının Ülke Ekonomisine Sağladığı Sosyo-Ekonomik Faydalar

Karayolu taşımacılığı, kendi bünyesi içinde başlı başına ekonomik bir faaliyet olması yanında, diğer bütün sektörlerle de çok yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri doğrudan etkileyen bir hizmet türü konumundadır. Otomotiv, petrol, lojistik, taşımacılık, inşaat sektörleri başta olmak üzere tüm sektörler karayolları altyapısı hizmet seviyesinin durumuna bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir. Bugün dünyadaki ülkelerin büyük bir çoğunluğunda karayolları, yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türüdür.

Bu nedenle taşımacılık sektörünün etkinliği ve verimliliği karayollarının etkinliği ve verimliliği ile ölçülmektedir. Karayolları yatırımlarının sosyo-ekonomik etkileri ile ilgili olarak değişik ülkelerde yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlar, karayoluna yapılan kamu yatırımlarının oldukça yüksek katma değer yarattığı yönündedir.

Karayollarının sağladığı sosyo-ekonomik faydaların başlıcaları;

- Üretim ve istihdamın artırılması,
- Üretim maliyetinin düşürülmesi,
- Tüm sektörlerde verimliliğin artırılması,
- Yol yapımının ekonomiye olan doğrudan veya dolaylı etkileri,
- Arazi kullanımı ve bölgesel gelişime olan etkiler,
- İş ve sosyal amaçlı taşımacılık talebinin karşılanması,
- Eğitim, sağlık ve turizm amaçlı seyahat talebinin karşılanması,
- Milli gelirin ülke sathında dengeli dağılımı,
- Alınan vergiler yoluyla ulusal bütçeye olan mali katkılar olarak sıralanabilir.

15.Kastamonu İl Özel İdare Kurumu Yatırımları

Yol ve Ulaşım Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 107 proje olup, 62 proje bitmiş, 25 proje devam etmekte, 1 proje sözleşme aşamasında, 2 iş durduruldu, 10 proje tasfiye edilmiş, 7 proje iptal edilmiş,

Tüm Projeler İçin TOPLAM 301.563.712,78 TL harcama yapılmış, Bu tutarın 266.879.243,66 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

İçme Suları Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 44 projenin tamamı bitirilmiş olup, Tüm Projeler İçin TOPLAM 30.868.114,47 TL harcama yapılmış, Bu tutarın 30.274.259,06 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

Kanalizasyon Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 5 proje bitirilmiş olup; 2.054.946,86 TL Harcama Yapılmıştır.

Sulama Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 12 projenin tamamı bitirilmiş olup, Bu projeler için TOPLAM 13.482.981,43 TL harcama yapılmıştır.

Sondaj Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 21 proje bitirilmiş olup, 347.569,00 TL Harcama Yapılmıştır.

İmar ve Kentsel İyileştirme Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 6 proje olup; 4 proje bitirilmiş, 2 proje ihale aşamasında, Bu işler için; TOPLAM 816.366 TL harcama yapılmış, Bu tutarın 403.584,07 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

Eğitim Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 60 proje olup, 18 proje bitmiş, 23 proje devam ediyor, 2 proje ihale aşamasında, 3 iş sözleşme aşamasında, 10 iş proje aşamasında, 4 iş durdurulmuş olup,

TOPLAM 206.445.758,14 TL harcama yapılmış,Bu tutarın 191.603.435,11 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

Yerel Yönetim Kamu Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 19 proje olup; 13 proje bitirilmiş, 5 proje devam etmekte, 1 iş sözleşme aşamasında olup, bu işler için; TOPLAM 106.191.775,22 TL harcama yapılmış, Bu tutarın103.778.615,72 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

Diğer Kamu Hizmetleri Kapsamında;

1 proje bitirilmiş olup;TOPLAM 7.792.808,62 TL harcama yapılmış olup, Bu tutarın 381.936,69 TL'si 2022 yılında kullanılmıştır.

Kültür ve Turizm Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 9 proje olup; 4 proje bitirilmiş, 4 iş proje aşamasında, 1 iş durdurulmuş olup,TOPLAM 25.396.751,36 harcama yapılmış, Bu tutarın 23.044.793,45 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri Kapsamında;

Toplam 11 proje olup; 8 proje bitmiş, 2 proje devam ediyor,1 proje sözleşme aşamasında olup, bu işler için;TOPLAM 29.133.094,78 TL harcama yapılmış, Bu tutarın 19.850.124,46 TL'si 2022 yılında harcanmıştır.

YATIRIMCI KURULUŞ DÖNEM RAPORU

Projelerin Sektörlere Göre Dağılımı	Proje Sayısı	Yılı Harcaması (2022)
Yol ve Ulaşım	107	266.879.243,66 TL
İçmesuları	44	30.274.259,05 TL
Kanalizasyon	5	2.054.946,86 TL
Sulama	12	13.482.981,44 TL
Sondaj	21	347.569,00 TL
Laboratuvar	1	0,00 TL
İmar	6	403.584,07 TL
Eğitim	60	191.603.435,11 TL
Yerel Yönetim Kamu Hizmeti	19	103.778.615,72 TL
Sağlık	1	381.936,69 TL
Kültür ve Turizm	9	23.044.793,45 TL
Kamu Düzeni ve Güvenlik	11	19.850.124,46 TL
Diğer Kamu	3	12.542.867,48 TL
TOPLAM PROJE SAYISI	299	664.644.356,99 TL

DEVAM EDEN ÖNEMLİ YATIRIM VE PROJELER**1.İnebolu Yüzme Havuzu Yapımı**

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 18.661.000,00
Nakdi Harcama	₺ 0,00
Nakdi Gerçekleşme	0 %
Fiziki Gerçekleşme	2 %
Proje Başlama Tarihi	17.10.2022
Proje Bitiş Tarihi	02.10.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

2.Azdavay Sentetik Yüzeyle Futbol Sahası,Soyunma Odası ve Portatif Tribün Yapım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 7.750.000,00
Nakdi Harcama	₺ 6.409.270,00
Nakdi Gerçekleşme	80 %
Fiziki Gerçekleşme	80 %
Proje Başlama Tarihi	12.09.2022
Proje Bitiş Tarihi	19.07.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

3.Çatalzeytin Spor Tesisleri Yapımı

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 13.580.000,00
Nakdi Harcama	₺ 6.072.246,00
Nakdi Gerçekleşme	80 %
Fiziki Gerçekleşme	95 %
Proje Başlama Tarihi	12.09.2022
Proje Bitiş Tarihi	10.03.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

4.Abana Spor Salonu Yapımı

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 40.858.000,00
Nakdi Harcama	₺ 8.580.509,00
Nakdi Gerçekleşme	35 %
Fiziki Gerçekleşme	45 %
Proje Başlama Tarihi	06.10.2022
Proje Bitiş Tarihi	15.10.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

5.Çatalzeytin Spor Salonu Yapım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 37.122.769,53
Nakdi Harcama	₺ 17.410.969,00
Nakdi Gerçekleşme	60 %
Fiziki Gerçekleşme	70 %
Proje Başlama Tarihi	02.09.2022
Proje Bitiş Tarihi	30.03.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

6.İnebolu Stadına 1000 Kişilik Tribün Yapımı

Yer	KASTAMONU/İNEBOLU
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 10.997.000,01
Nakdi Harcama	₺ 8.151.268,00
Nakdi Gerçekleşme	90 %
Fiziki Gerçekleşme	95 %
Proje Başlama Tarihi	21.06.2022
Proje Bitiş Tarihi	19.12.2022
Proje Durumu	Devam Ediyor

7.Bozkurt Spor Salonu Yapım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Spor
Proje Bedeli	₺ 33.460.000,00
Nakdi Harcama	₺ 14.729.148,73
Nakdi Gerçekleşme	50 %
Fiziki Gerçekleşme	80 %
Proje Başlama Tarihi	04.08.2022
Proje Bitiş Tarihi	03.03.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

8.Taşköprü Anaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 10.011.120,00
Nakdi Harcama	₺ 3.783.454,00
Nakdi Gerçekleşme	20 %
Fiziki Gerçekleşme	30 %
Proje Başlama Tarihi	15.06.2022
Proje Bitiş Tarihi	15.06.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

9.Hacıbey Anaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 9.699.010,00
Nakdi Harcama	₺ 0,00
Nakdi Gerçekleşme	0 %
Fiziki Gerçekleşme	30 %
Proje Başlama Tarihi	15.06.2022
Proje Bitiş Tarihi	15.06.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

10.Tosya Organize Sanayi Anaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 11.602.983,00
Nakdi Harcama	₺ 2.468.136,00
Nakdi Gerçekleşme	25 %
Fiziki Gerçekleşme	30 %
Proje Başlama Tarihi	15.06.2022
Proje Bitiş Tarihi	15.06.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

11.Abana İlkokulu/Ortaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 15.928.820,00
Nakdi Harcama	₺ 4.825.603,00
Nakdi Gerçekleşme	25 %
Fiziki Gerçekleşme	25 %
Proje Başlama Tarihi	21.12.2022
Proje Bitiş Tarihi	31.12.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

12.Bozkurt Anaokulu

Yer	Kastamonu
Sektör	Eğitim
Proje Bedeli	₺ 7.000.000,00
Nakdi Harcama	₺ 5.746.653,00
Nakdi Gerçekleşme	75 %
Fiziki Gerçekleşme	75 %
Proje Başlama Tarihi	10.01.2022
Proje Bitiş Tarihi	15.05.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

13.Kastamonu Doğanyurt Merkez Onarım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 3.481.000,00
Nakdi Harcama	₺ 0,00
Nakdi Gerçekleşme	0 %
Fiziki Gerçekleşme	10 %
Proje Başlama Tarihi	19.12.2022
Proje Bitiş Tarihi	13.12.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

14.Kastamonu Devrakani Şenlik Köyü Deli Musa Cami Onarım İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 5.255.720,00
Nakdi Harcama	₺ 169.051,86
Nakdi Gerçekleşme	3 %
Fiziki Gerçekleşme	10 %
Proje Başlama Tarihi	06.12.2022
Proje Bitiş Tarihi	30.11.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

15.Kastamonu-Bozkurt Merkez Cami Proje Temin İşi

Yer	Kastamonu
Sektör	Kültür ve Turizm
Proje Bedeli	₺ 364.382,00
Nakdi Harcama	₺ 0,00
Nakdi Gerçekleşme	0 %
Fiziki Gerçekleşme	10 %
Proje Başlama Tarihi	15.11.2022
Proje Bitiş Tarihi	13.04.2023
Proje Durumu	Devam Ediyor

16.Bozkurt Hükümet Konağı Binası Yapım İşi

Yer	Kastamonu-Bozkurt
Sektör	İş ve Çalışma
Proje Bedeli	₺ 29.425.660,00
Nakdi Harcama	₺ 7.675.880,97
Nakdi Gerçekleşme	0 %
Fiziki Gerçekleşme	45 %
Proje Başlama Tarihi	28.02.2022
Proje Bitiş Tarihi	26.08.2022
Proje Durumu	Devam Ediyor

17.Devlet Su İşleri Devam Eden Önemli Yatırımlar

1.Kırık Barajı: Barajın temelden yüksekliği 107,80 metredir. 42 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 74.360 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Kastamonu İl Merkezine yıllık 13,82 milyon m³ içme suyu sağlayacaktır. %32 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

2.Obrucak Barajı İkmali ve İletim Tüneli: Barajın temelden yüksekliği 74,50 metredir. 29,50 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 140.780 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Ayrıca enerji maksatlı olan Obrucak Barajı İkmali ve İletim Tüneli ile yıllık 13,34 milyon kWh enerji üretilecektir. %83 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

3.Obrucak Sulaması: 140.780 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Yıllık 422.340.000 TL zirai gelir artışı sağlanacaktır. %23 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

4.Taşköprü Hasanlı Barajı Sulaması: 10.630 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Yıllık 31.890.000 TL zirai gelir artışı sağlanacaktır. Sulama yapım işleri tamamlanmıştır.

5.Tosya Akbük Barajı Sulaması: 5.860 dekar zirai arazinin sulanmasına hizmet edecektir. Yıllık 17.580.000 TL zirai gelir artışı sağlanacaktır. %49 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

6.Tosya Akbük Barajı: Barajın temelden yüksekliği 62 metredir. 1,89 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj, 5.860 dekar arazinin sulanmasına hizmet edecektir. %57 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

VI. DEVLET YARDIMLARI

1-Esnaf ve Sanatkârların İstifadesine Sunulan Hibe ve Faizsiz Kredi Desteklerine İlişkin Bilgi Değerlendirme ve Öneriler
IPARD 2 programı kapsamında 2022 Kurumumuzca desteklenmiş sektörler proje sayıları ve destek tutarları aşağıya çıkarılmıştır.

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU KASTAMONU İL KOORDİNATÖRLÜĞÜ 2022 YILI ÖDEME BİLGİLERİ TABLOSU				
TEDBİR ADI	BÜTÇE KALEMİ ADI	2020 YILI ÖDEME YAPILAN PROJE SAYISI	TOPLAM YATIRIM TUTARI (TL)	2020 ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	Büyükbaş Süt	1	2.539.520,93	825.000,00
Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	Süt toplama	1	1.167.791,5	236.026,00
Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	Et İşleme	1	569.570,90	284.765,45
Bitkisel Üretim Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Pazarlanması	Tıbbi ve Aromatik Bitkiler	23	6.269.028,98	3.437.522,40
Arıcılık ve Arı Ürünlerinin Üretimi, İşlenmesi ve Pazarlanması	Bal ve Diğer Arıcılık Ürünleri	3	291.255,75	160.190,65
Zanaatkârlık ve Katma Değerli Ürünler	Zanaatkarlık ve katma değerli ürünler	1	1.746.857,34	955.526,00
Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri	Konaklama ve Yeme-İçme Tesisleri	8	32.444.401,60	9.166.032,36
Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	2	8.764.514,03	2.380.000,00
Yenilenebilir Enerji Tesisleri	Fotovoltaik Güneş Enerjisi Biogaz Santralleri	6	25.574.251,30	7.020.966,62
LEADER Yaklaşımı-Yerel Kalkınma Stratejilerinin Uygulanması	Yerel Eylem Grubu Dernekleri	7	3.784.546,97	3.660.905,51
TOPLAM		53	83.151.739,3	28.126.934,99

Tablo 52: Kastamonu İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü 2022 Verileridir.

2. Devlet Tarafından Yapılan Diğer Önemli Yardımlara İlişkin Görüş Değerlendirme ve Öneriler

S.S. 18. BÖLGE ESNAF VE SANATKARLAR KREDİ VE KEFALET KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA BAĞLI KOOPERATİFLERİN ESNAF SANATKARLAR RAPORU			
KOOPERATİF ADI	2020 YILINDA KULLANDIRILAN KREDİ	2020 YILINDA KREDİ KULLANAN ORTAK SAYISI	2020 YILI TOPLAM ORTAK SAYISI
ABANA	10.620.000,00	52	151
ARAÇ	77.120.000,00	308	553
AZDAVAY	64.220.000,00	241	345
BOZKURT	20.438.000,00	86	400
CİDE	38.875.000,00	210	576
ÇATALZEYTİN	20.591.000,00	109	269
DADAY	30.376.000,00	169	344
DEVREKANİ	73.233.000,00	313	615
HANÖNÜ	10.030.000,00	44	129
İNEBOLU	58.412.000,00	270	645
KASTAMONU	258.846.000,00	1316	3702
KÜRE	22.450.000,00	97	245
SEYDİLER	40.070.000,00	169	240
TAŞKÖPRÜ	60.921.000,00	241	612
TOSYA	68.353.000,00	294	1111
GENEL TOPLAM	854.555.000,00	3919	9937

Tablo 53: Kastamonu 18. Bölge Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi 2022 Verileridir

VII. DESTEKLENEN SEKTÖRLER

1.Halihazırda Devlet Tarafından Desteklenen Sektörler ile Bu Desteklerin İl EkonomisineKatkısı

14.01.2022 tarihi itibariyle IPARD 2 programının 11. Çağrı ilanına 29.01.2022 tarihi itibariyle 12. Çağrı ilanına çıkmıştır.Bu çağrı ilanı kapsamında desteklenen sektörler, hibe oranları ve uygun harcama limitleri tablo halinde aşağıya çıkarılmıştır.

Sektör	Alt Sektör	Uygun Harcama Toplamının Destek Oranı (Hibe)	Uygun Harcama Alt Ve Üst Limitleri (Avro)		
IPARD 2 PROGRAMI 11. ÇAĞRI RAKAMLARIDIR.					
Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme (302)	302-1 Bitkisel Üretim Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi	% 55 -65	5.000-500.000		
	302-2 Arıcılık ve Arı Ürünlerinin Üretimi, İşlenmesi ve Paketlenmesi				
	302-3 Zanaatkarlık ve Katma Değerli Ürünler				
	302-4 Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri				
	302-5 Su Ürünleri Yetiştiriciliği				
	302-6 Makine Parkları				
	302-7 Yenilenebilir Enerji Tesisleri				
IPARD 2 PROGRAMI 12. ÇAĞRI RAKAMLARIDIR. (İlgili çağrı, IPARD Programı 2022-2023 dönemi kapsamında Yerel Eylem Grupları (YEG) tarafından hazırlanan Yerel Kalkınma Stratejisi (YKS) için destek almak üzere yapılacak başvurular ile ilgilidir)					
Yerel Kalkınma Stratejilerinin Uygulanması – LEADER Yaklaşımı (202)	Destek Oranı	Takvim Yılı	Bütçe (Avro)		
			KÜÇÜK YEG	ORTA YEG	BÜYÜK YEG
	%100	2022-2023	100.000	120.000	140.000

Aşağıdaki tabloda belirtilen sektörleri de desteklemekte olup 2022 yılında ilgili sektörlerden çağrı ilanına çıkılmamıştır.

Sektör	Alt Sektör	Uygun Harcama Toplamının Destek Oranı (Hibe)	Uygun Harcama Alt Ve Üst Limitleri (Avro)
IPARD 2 PROGRAMI 10. ÇAĞRI RAKAMLARIDIR.			
Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar (101)	101-1 Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	%50 - 70	5.000-500.000
	101-2 Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler		
	101-3 Kanath Eti Üreten Tarımsal İşletmeler		
	101-4 Yumurta Üreten Tarımsal İşletmeler		

1.1. KOSGEB Tarafından Desteklenen Sektörler

2. Devlet Tarafından Desteklenmesi Durumunda Ekonomik Gelişmeye Katkı Sunacağı Değerlendirilen ve Bu Nedenle Öne Çıkarılması Gereken Sektörler İle Bu Sektörlerin Desteklenmesi Halinde Elde Edilecek Ekonomik Değerlere ve Sosyal Kazanımlara İlişkin Görüş Ve Değerlendirme

Bakanlar Kurulu kararıyla sel felaketlerinde zarar gören Esnaf ve Sanatkârlara 2020 yılı ve 2021 yılında 100 Bin TL ile 250 Bin TL arasında değişen tutarlarda Sıfır Faizli Acil Destek kredileri sunulmuştur.. Bu kredilerin Faiz destek ödemeleri 2022 yılında da devam etmiştir.

Tarım ve Balıkçılık Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması ile İlgili Fiziki Varlıklara Yönelik Yatırımlar (103)	103-1 Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması		Süt İşleme: 30.000 - 3.000.000 Süt Toplama Merkezleri: 30.000 - 3.000.000
	103-2 Kırmızı Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması		30.000-3.000.000
	103-3 Kanatlı Eti ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	%40-50	30.000-1.250.000
	103-4 Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması		5.000-500.000
	103-5 Meyve ve Sebze Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması		30.000-1.500.000

Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payımı ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla kurulan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) genel olarak sanayi (Madencilik, İmalat, Enerji), Hizmet ve Ticaret (İnşaat, Ticaret, Ulaştırma, Turizm, Bilgi ve İletişim, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri) sektörlerini desteklemektedir. 2010 yılında faaliyetine başlayan KOSGEB Kastamonu Müdürlüğü veri tabanında 2022 yılı sonu itibariyle kayıtlı yaklaşık 8150 işletme bulunmaktadır. Bu işletmelerin yaklaşık yüzde 30'u imalatçı olarak faaliyet gösterirken geri kalan işletmeler hizmet ve ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

KOSGEB, İşletme Geliştirme Destek Programı, Geleneksel ve İleri Girişimci Destek Programı, İş Planı Ödülü Destek Programı, İŞGEM-TEKMER Programı, Kredi Faiz Destek Programı, Mikro ve Küçük Ölçekli İşletmelere Hızlı Destek Programı, Yurt Dışı Pazar Destek Programı, Ar-ge, ÜR-GE ve İnovasyon Destek Programı, İş Birliği Destek Programı, Uluslararası Kuluçka Merkezi ve Hızlandırıcı Destek Programı, KOBİ Gelişim Destek Programı (KOBİ-GEL), Stratejik Ürün Destek Programı, Teknolojik Ürün Yatırım destek Programı olmak üzere 14 başlıkta destek programı ile KOBİ'lere destek vermektedir. Yine Avrupa Birliği İşletmelerin ve KOBİ'lerin rekabet edebilirliği (COSME) programı kapsamında Pazara Erişim, Girişimciliğin Desteklenmesi, Büyüme İçin Özkaynak Fonu, Kredi Garanti Desteği, Finansmana Erişim gibi konularda destekler sağlanmaktadır.

KOSGEB destekleri ile genel olarak istihdamın artırılması, KOBİ'lerin niteliklerinin artırılması, girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması, proje kültürü ve bilincinin oluşturulması, yeni fikir ve buluşların desteklenmesi ve AR-GE bilincinin yaygınlaştırılması, KOBİ'lerin birlikte iş yapabilme kültürünün geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

İlimizde istihdamın artırılması amacıyla üretim yapmayı teşvik edecek destek uygulamalarının ve teşviklerinin artırılması ve hizmetlerin daha nitelikli hale getirilmesi ekonomik gelişmeye önemli katkı sağlayacaktır.

1.2 KUZKA Tarafından Desteklenen Sektörler

Kastamonu'nun da içinde yer aldığı TR82 Düzey 2 Bölgesinin diğer bölgelerle gelişmişlik farkının azaltılmasında girişimcilik, yenilik, KOBİ politikaları yoluyla bölgenin ve ilimizin rekabet gücünün artırılması, kurumsal ve beşeri sermayenin güçlendirilmesi, bölgenin içsel büyüme dinamiklerinin desteklenmesini hedefleyen Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA) bölgesel gelişme, bölge planlama, kalkınmada öncelikli yörelerin geliştirilmesi, kamu yatırımları, yatırımlarda devlet yardımları ve kırsal kalkınma alanlarında çalışmalar yürütmektedir.

KUZKA yerelde kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kurulmuş; katılımcı, etkin temsile önem veren, karar alma ve uygulama aşamalarında işbirliği ortamı sağlayan ortak bir platform olarak faaliyet göstermektedir.

Yoğun olarak hizmet ve sanayi sektörlerinde çalışmalarını sürdüren KUZKA son dönemde özellikle turizm altyapısının geliştirilmesi ve imalat sektörünün geliştirilmesi odaklanmaktadır. Bu çalışmalarda mali destek programları, teknik destek programları, 4. Bölge teşvik uygulamaları ve yatırım danışmanlığı araçlarını kullanan Ajans, 2022 yılı itibarıyla Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı ,Şehir tanıtımı ve Markalaşma Teknik Destek Programı ve Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Proframı adı altında destek programları uygulanmıştır.Şuan da bu destek programlarından faydalanmaya hak kazanan kamu ve özel kesim proje uygulama aşamasındadır.

2022 yılı içerisinde özel sektöre yönelik olarak Bölgede konaklama kapasitesi ve işletmelerin sunduğu aktivite çeşitliliğinin artırılmasını, turizm sektöründe hizmet kalitesi ve beşeri kaynak kapasitesinin geliştirilmesini, konaklama, yeme-içme vb. turizm işletmelerinin standardizasyon ve yıldız artırma yatırımlarının desteklenmesini, alternatif turizm faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik yatırımların teşvik edilmesini ve Bölgenin turizm değerlerinin etkin biçimde hem ulusal hem de uluslararası arenada tanıtılmasını hedeflemiştir.

Ayrıca, dış kaynaklı fonların (AB projeleri, Erasmus+, İSEDAK vb.) kullanılması ve kullanılması konusunda yoğun gayret gösteren KUZKA bu kaynakların bölge ve ilimiz için kullanılması amacıyla destekler sağlamaktadır.

KUZKA özetle bölgesel kalkınmayı desteklemek üzere çalışmalar yürütürken çeşitli hibe programları hayata geçirmekte, bunun yanında planlamadan Bölge tanıtımına, Bölgemizin yatırım ortamının pazarlamasından, ulusal ve uluslararası işbirlikleri sağlamaya kadar birçok faaliyeti katılımcılık esasına dayalı olarak gerçekleştirmektedir.

KAYNAKÇA

- ✓ Kastamonu Belediyesi
- ✓ Kastamonu Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu Ticaret İl Müdürlüğü
- ✓ İnebolu Gümrük Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu İl Özel İdaresi
- ✓ Karayolları 15. Bölge Müdürlüğü
- ✓ Tapu ve Kadastro 19. Bölge Müdürlüğü
- ✓ İller Bankası AŞ Kastamonu Bölge Müdürlüğü
- ✓ D.S.İ. 23. Bölge Müdürlüğü
- ✓ TÜİK Kastamonu Bölge Müdürlüğü
- ✓ Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
- ✓ Kastamonu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü
- ✓ Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- ✓ KOSGEB Kastamonu Müdürlüğü
- ✓ TKDK Kastamonu İl Koordinatörlüğü
- ✓ Kastamonu Ticaret ve Sanayi Odası
- ✓ Tosya Ticaret ve Sanayi Odası
- ✓ İnebolu Ticaret ve Sanayi Odası
- ✓ İnebolu Ticaret ve Sanayi Odası
- ✓ S.S. 18. Bölge Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Koop. Birliği
- ✓ Kastamonu Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği
- ✓ Teiaş 22. Bölge Müdürlüğü
- ✓ Vakıflar Bölge Müdürlüğü

**T.C.
KASTAMONU VALİLİĞİ
TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ**
kastamonu.tim@ticaret.gov.tr

Telefon: 0 366 220 04 38   Fax: 0 366 220 04 39
Adres: Topçuoğlu Mah. Vali Enis Paşa Cad. No:19/2 Merkez/KASTAMONU

www.kastamonu.ticaret.gov.tr